

Szolgatárs

Baptista folyóirat
nem csak lekipásztoroknak

2015. XXIV. évfolyam, 2. szám

A menekülthullám kiváltó okai

Mit jelent a befogadás?

FÓKUSZBAN **A MIGRÁCIÓ**

Mi a vonzó a muszlimok számára az iszlámban?

Tíz pont a bevándorlókról

Tartalomjegyzék

Legyünk tájékozottak! (szerkesztői bevezető)	3
Papp János: Igen, nem és a reményem	4
Mi a vonzó a muszlimok számára az iszlámban?	5
Boncz Zoltán: A menekülthullám kiváltó okai	15
Szűcs Ferenc: Menekültügy, migráció bibliai és teológiai etikai nézőpontból	18
Háló Gyula: A személyes felelősségről a migrációról való együttgondolkodás után	22
Hálóné Cseh Ágota: Mit jelent a befogadás?	24
Szabados Ádám: Futótűz	25
Révész Balázs: Menekültek között	27
Thabiti Anyabwile: Gondolkodjunk az egyetemes hűség jegyében	29
TANULMÁNYOK, INTERJÚK, VÉLEMÉNYEK	
Velkei Tamás: Az iszlám terjesztése a migránsok célja (interjú dr. Youssef Khalillal)	39
Lányi András: Tíz pont a bevándorlókról	42
Magyarország kiemelt célpont (interjú Horváth Józseffel)	46
Szónyi Szilárd: „A szeretet akkor igaz, ha okos” (interjú Papp Miklós erkölcteológussal)	48
Schmidt Mária: Kopogtatás nélkül.	50
A kormány Istentől kapott feladatának tekinti hazánk és népünk védelmezését.	57
EBF DOKUMENTUMOK	
Mapping The Response	58
EBF Sofia Resolution on the Migrant Crisis in Europe and the Middle East	66

A Szolgatárs folyóirat a **Magyarországi Baptista Egyház** kiadványa.

Felelős szerkesztő: Sinka Csaba
Felelős kiadó: Papp János egyházelnök
Tördelőszerkesztő: Sinka Csaba

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1068 Budapest, Benczúr u. 31.
Telefon: 06-20-886-0410

E-mail: info@szolgotars.hu
www.szolgotars.hu
ISSN 1218-425X

Legyünk tájékozottak!

Új népvándorlás tanúi vagyunk: Afrika északi térségéből, a Közel-Keletről és Ázsia más, diktatúrában vagy nyomorban élő országaiból tömegek indultak útnak Európába.

Olyan mértékű változásról van szó, amelyet nem vehetnek félvállról az egyházak sem. Szükséges a tájékoztatás az iszlámmal kapcsolatban, hogy megpróbáljuk érteni azokat, akikkel találkozunk. El kell gondolkoznunk, hogy miért vagyunk mi felelősek, és miért nem. Segítenünk kell a nyomorúságban levőkön irgalmasan, ugyanakkor okosan és bölcsen. A kérdések és feladatok száma egyre sokasodik.

Baptista egyházunk szeretne ezzel a tematikus lapszámmal hozzájárulni ahhoz a közös gondolkodáshoz, ami elengedhetetlen ebben a helyzetben. Talán azt gondolja a kedves olvasó, hogy már eleget olvasott ebben a témában. Miért lehet érdekes ez mégis?

Azért, mert más irányból közelít, mint a megszokott média. Azért, mert mi Bibliával a kezünkben szeretnénk tájékozódni ez esetben is.

Hogyan épül fel a mostani lap tehát? Először az iszlám vallást szeretnénk kicsit közelebbről megismerni. Majd egy bibliai és etikai oldalról közelítő tanulmányt olvashatunk, a Confessio folyóirat egyik írását. Előkerül néhány interjú és vélemény különböző írott és internetes forrásokból is. Találhatunk gondolatokat baptista lelkészekről (hazaiaktól és külföldiektől egyaránt), sőt egy lelkészfeleségtől is. Lapzárta előtt érkezett a Európai Baptista Szövetség migrációs helyzettel kapcsolatos összefoglaló anyaga, amit angol nyelven adunk közre.

Végül hangsúlyozzuk, hogy a lapunkban található egyik írás sem hivatalos nyilatkozat, továbbá nem kíván irányított orientáció sem lenni. Sokkal inkább egy mértéktartó áttekintést kívánunk átadni az olvasók számára, ezzel is segíteni az informálódást és a gondolkodást.

Sinka Csaba
felelős szerkesztő

Papp János

Igen, nem és a reményem

Papp János, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke

Sok hívó ember és közösség aktívizálódott (különböző mértékben és nem mindig a médiában megjelenő módon), és segítettek a rászorulóknak.

Mi baptisták is sokféle módon bekapcsolódtunk ebbe a szolgálatba (a Baptista Szeretetszolgálat intézményei, baptista önkéntesekkel megerősített szolgálatok, egészségügyi és ételosztási akciók stb). Ugyanakkor egész társadalmunk megosztott - benne a mi közösségünk is - több súlyos kérdés mentén. Meg sem kísérelm ezeket a kérdéseket

felvázolni, körbejárni, az okokat vagy a lehetséges következményeket elemezni. Mindössze a bennem megszülető igényekről, nemekről és reményről hadd tegyek bizonytságot.

Igen!

Igent kell mondani Jézus Krisztus szeretete, megváltása és elhívása alapján arra, hogy a szükségben levő embereket, a bajbajutottakat lehetőségeink szerint segítsük, szeressük. Nem a mi felelősségünk Magyarország vagy Európa igazgatása, de az igen, hogy amikor Isten indítja a szívünket, mert feladatot és lehetőséget látat a szolgálatra, akkor adjunk enni vagy inni, vagy más módon segítsünk a rászorulóknak. Természetesen ez nemcsak a most hozzánk érkezőkre, hanem minden rászorulóra vonatkozik!

Igen!

Igent kell mondanunk az önkéntességre és a szakszerűsége. Senkit erre a szolgálatra kötelezni nem lehet. Csak az Isten indítására, szeretetből végzett szolgálaton van áldás. Ugyanakkor minél szakszerűbben is kell végezni, hisz egyszerűen átláthatóak a különféle akadályok: nyelvi, kulturális, vallási és szociális különbözőségek, gátak. A szeretetszolgálatok és a tapasztalt szervezetek segítsége, tanácsa mindenképpen figyelembe veendő!

Igen!

Igent kell mondanunk a szeretet és segítség kifejezésén túl arra is, hogy szolgálataink során az evangéliumot is képviseljük! Az ide menekülő rokonszenvének megtartásáért, vagy az

esetleges békés egymás mellett élés érdekében sem tehetjük azt, hogy az Evangéliumot elhallgatjuk. A segítség forrása a Krisztusban hívó embernél nem pusztán a humánus, hanem az élő Isten Krisztusban bemutatott végtelen szeretetében gyökerezik. Úgy is mondhatnánk, hogy nem feltétele az evangélium átadása a szeretetünknek, de elválaszthatatlan része. Nem szabad belemennünk abba a zsákutcába, amely a multikulturális társadalmak kereszténységét sikeresen kísérti, hogy lemondjanak az evangélium hirdetéséről és széles körű tanításáról a más vallások igényei alapján. Természetesen mindezt bölcsen, nem provokatív módon kell tennünk. Úgy, ahogy Krisztus tanít erre bennünket.

Nem!

Nemet kell mondanunk a gyűlöletre, a szélsőséges kirekesztésre, a félelemkeltésre és a manipulációra. „*Nem a félelem lelkét kaptuk, hanem az erőt, a szeretet és a józanság lelkét!*” Sok összeesküvés-elmélet és részinformációkon alapuló hangzatos álláspont látott napvilágot. Én nem tudom, hogy ezekben van-e, vagy mennyi igazság van. Azt látom azonban, hogy sokszor tetten érhető az érvelések mögött relatív jólétünk zsigeri féltése, az ismeretlentől való (sokszor gerjesztett) félelem, a másság gyűlölete. Mindez nem összeegyeztethető a Bibliával, Jézus Krisztus szeretetével. A fenti igevers szerint józanul szeretni, az Istentől kapott erővel: ez a feladatunk, *nem* a gyűlölet és *nem* a kirekesztés!

Remélem

Remélem, hogy mindez a dramatikus és kikerülhetetlen hatás megmozdítja, összefogásra, Isten keresésére, és az ő vezetése alapján bátor cselekvésre indítja Isten mai népét Európában és hazánkban. Remélem, hogy azok a kihívások, amelyeket egy ilyen jelentős számú, más kultúrájú és vallású, széttagolt de mégis együtt látott tömeg jelent a számunkra, aktivizálják hitünket és lelki-szellemi erőforrásainkat. Remélem, hogy a veszélyhelyzetekre és félelemkeltésre alapot adó lehetőségeken túl Isten a mi döntéseinken és szolgálatainkon keresztül jót is ki fog hozni mindebből. Az ő dicsőségére, a mi formálódásunkra és sokak hálaadására.

Mi a vonzó a muszlimok számára az iszlámban?

Válaszkeresés három iszlámkutató segítségével

Lapunk az elmúlt években több cikkében foglalkozott legfőképp *Szebeni Olivér* írásai által az iszlámmal. (A cikk végén közöljük a bibliográfiát.)

Mivel a mostani számunkban különösen is fókuszba kerül ez a világvallás, fontosnak tartjuk a további ismerkedést vele. Ehhez a olyan szerzők műveit vesszük segítségül, akik közlelről ismerik az iszlám világot, és az alább idézett könyveiknek kifejezett szándéka az iszlám mélyebb, alaposabb megismertetése. A megértést az is segíti, hogy sok esetben vannak párhuzamot a kereszténységgel, vagy mutatnak rá fontos különbségekre. Ilyen alapismeretek nélkül sokkal kevésbé fogjuk érteni, mi történik ma ebben a kérdésben a világban. (A szerk.)

Ami egy muzulmánt muzulmáná tesz

Forrás: Németh Pál: Az iszlám (Budapest, Gondolat, 2010)

Németh Pál református lelkész, iszlámkutató 1953-ban született Budapesten. Teológiai tanulmányai közben az ELTE BTK-n sémi filológiát és arabisztikát tanult, majd arab nyelvet és irodalmat, iszlám vallásjogot és filozófiát a Damaszkuszi Egyetemen. 1984 óta a Pestszentlőrinc-kertvárosi Református Egyházközség lelkésze. A Külkereskedelmi Főiskolán arab nyelvet és iszlám kultúrát tanít.

Az „iszlám” fogalma és jelentése

Az „iszlám” szó eredendően arab gyökerű és az arab szóképzés szabályait követő kifejezés, amelyet eredetileg maga Mohamed használt az általa hirdetett „igaz” vallás jelölésére, hogy megkülönböztesse azoktól a vallási alakulatoktól, amelyeket eleve hamisnak vagy emberi lelemények által meghamisítottak talált. Amikor az iszlám megjelenik az Arab-félszigeten, olyan társadalmi környezetben érkezik, amit

a későbbi muzulmán szerzők „*dzsáhiljának*”, a minden uralkodó ősi arab ösztönvilág érvényesülési időszakának neveznek. Jobb híján a „*dzsáhilja*” kifejezést „*az iszlám előtti kor*” kifejezéssel szokták fordítani. Mások „*a tudatlanság, barbárság, vadság korának*” fordítják. Bármire jussunk is a fordítási kísérletezésben, a „*dzsáhilja*” alapszavát jelentő „*dzsahl*” kifejezés azt az emberi magatartást jelöli, amelyen a féktelen önérvényesítés elvakult ösztöne, a másokat számításon kívül hagyó, megfontolások nélküli önmegvalósítás indulata uralkodik. Ez az emberi magatartás még az isteni tulajdonsággal felruházott bálványokkal szemben is vonakodik a valódi tiszteletadástól és hódolattól.

Ezzel szemben az iszlám az „igaz” vallást és az „igazi” valóságát jelenti. Az egyetlen és egyedüli Isten valóságának komolyan vételét, a teljes emberi való meghódolását és hódolatát a mindenható Isten színe előtt. Ez a mélységes hódolat megnyilvánul az emberi test mozdulataiban is az istentisztelet alkalmával, amikor a hívek a mekkai szentély irányában homlokukkal a földet érintve meghajolnak az élő és mindenható Isten színe előtt.

Az iszlám hívei gyakorta dicsekednek azzal, hogy az ő vallásuk őrzi legtisztábban az első ember vallását a maga őseredeti őszinteségében és egyszerűségében. Páratlan hűséggel juttatja kifejezésre azt a lelki hódolatot, amellyel az első ember, Adám tisztelte az Istent. Ezért „iszlám” volt az első ember vallása: a teremtmény hódolata teremtője, a mindenható Isten előtt. Ebben a hódolatban elcsitulnak az önmagát féltő emberi aggodalom „miért” kérdései; a teremtmény nem vonhatja kérdőre teremtő Urát, csak egyet tehet, meghódol a világteremtő, világkormányzó, mindenható Isten rendelése előtt. Az iszlám szó ezért azt az emberi indulatot fejezi ki, amely mindenben és minden körülmények között, jó sorsban és rosszban egyaránt, csak egyetlen akaratot lát, dicsér és magasztal: az Istenét.

Az iszlám szó ugyanaból az arab *szín-lám-mím* (*sz-l-m*) mássalhangzóláncból álló szógyökből származik, mint a közismert „*szalám*” (béke) kifejezés. A Koránban ez olvasható: „*Az Irgalmas Istennek szolgái azok, akik a földön szelídséggel járnak. Midőn megvetéssel szólítják meg őket, ők így válaszolnak: Békesség nektek.*” (25:63) Tabarij, a híres Korán-magyarász ezt a mondatot így értelmezi: „*Azok az Isten szolgái, akik szelídséggel járnak a földön, és megvetésre nem megvetéssel válaszolnak.*”

Az „aszlama” ige, amelyből az „iszlám” kifejezés származik, ezt jelenti: „meghódol, megalázza magát, engedelmeskedik”. Az iszlám tehát nem más, mint a vallásos ember alapvető viszonyulása Istenhez, ami az Isten előtti hódolatban, az iránta tanúsított alázatban és a neki való engedelmisségben lesz nyilvánvalóvá. Aki így viszonyul Istenhez, annak lelke csendessé, nyugodttá válik, az elnyeri a belső békességet (szalám). Ezt a belső nyugodalmat, amit Isten bocsát az övéire, a Korán arabul szekínának (vö. héber: *sekhiná*) nevezi, s szembeállítja a pogány kor féktelenségével (*hamíjatu’l-dzsá-hilíja*). „Midőn a hitetlenek utat engedtek szívükbe a féktelenségnek, a pogány kor féktelenségének. Isten nyugodalmat bocsátott te küldöttére és a hívőkre, és kötelességükké tette az istenfélelem szavát.” (48:26)

Hitvallás és az istentiszteleti rend

A Korán általában nélkülözi a reflexív gondolatiságot, nem tartalmaz teológiai megfontolásokat, kijelentései nem alkotnak tudatosan építkező logikus szerkezetet, az összefüggéseket inkább az intuíció (*inspiráció*) létesíti, mint a céltudatos összekapcsolás és a dolgok belső logikáját követő gondolkodásbeli fegyelmezettség. A vallási témák, gondolatok, rendelkezések, az ezeket illusztráló eseményekre való visszaemlékezések és emlékeztetések sokszor töredékesen, utalásszerűen és elszórtan, egymással keveredve, meglepésszerűen és váratlanul jelennek meg, egyes esetekben többszörösen megismételve önmagukat. Ezért a Koránt időben és tekintélyben követő, de attól jól elkülönülő kanonizált próféta-hagyományban nagy hangsúlyt kap a gondolati reflexió, a megértésre törekvő igyekezet, a dolgok összefüggéseit feltáró és megvilágító tudatosság.

A legtekintélyesebb hagyományok között több olyat is találunk, amely megkísérli az iszlám legfontosabb vallási alkotórészeit, hittételeit, istentiszteleti és erkölcsi kötelességeit tömören és rend szerint előadni, A „negyven” legfontosabb hagyományt tartalmazó gyűjtemény (An-Nawawíj, *Negyven hagyomány*) második darabja ugyanolyan összefoglaló és summázó szerepet tölt be, mint a kereszténységben az *apostoli hitvallás* („*Apostoliam*”). Az iszlám teológiai rendszerét és istentiszteletét bemutató nagy összefoglalások tematikájukban és a tárgyalás sorrendjében ezt a hagyományt veszik alapul. A hagyomány szövegének irodalmi megformálása láthatóan didaktikus módszert követ. A túlnani világból érkező Gábrriel arkangyal, akinek közvetítésével a Korán is lebecsültatott, kikérdezi Mohamedet az iszlámról. Az egész úgy hat, mint egy konfirmációi vizsga. Mohamed válasza tökéletesek, és mindjárt „mennyei megerősítést” is kapnak. (...)

Amint említettük, az iszlám szó meghódolást jelent. A teremtmény hódolatát a mindenség Ura előtt. Belenyugvást egy olyan akaratra, a beteljesedésébe, amelynek nem tehetünk fel kérdéseket, ha nem értjük indítékait, és amelyet nem vonhatunk felelősségre, ha céljai rejtve maradnak értelmünk előtt. Az iszlám a feltétlenség vallása. Az ember feltétlen hódolata a feltétlen hatalmú Isten előtt.

Ezért a muszlim első kötelessége, hogy hitét nyilvánosan megvallja. A hitvallás vagy bizonyágtétel (*saháda*) szövege egyszerű: „Bizonyágot teszek arról, hogy nincs más isten az Egyetlen Istenen kívül, és hogy Mohamed Isten küldötte.”

Az iszlám a feltétlenség vallása.

Az ember feltétlen hódolata a feltétlen hatalmú Isten előtt.

A második fő kötelesség a napi öt istentisztelet (*szalá*). Magyarul imának is szokták mondani. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a *szalá* szót helyesebb „istentiszteletnek” fordítani, mert meghatározott rendje, liturgiája van. Az istentiszteletet lehet gyülekezettel és egyedül tartani. Minden alkalommal rituális tisztálkodást (*wudu*) kell végezni. Tiszta vízzel vagy szükség esetén homokkal is történhet (*tajammum*). A kézfejek, a száj, orr, arc meg-, illetve kimosása után az alkart könyékig meg kell mosni, a fejet vizes kézzel végig kell simítani, majd a fülek kimosása, a tarkó megmosása után a lábfejek lemosása következik. Az istentiszteletet arccal Mekka irányába fordulva (*qibla*) kell tartani. Az előírt szövegeket határozott és jellegzetes mozdulatok kísérik. Mindenekelőtt a hívő egyenes testtartást vesz fel, karjai nyugalmi helyzetben a test mellett lógnak, sarkai négyujjnyi távolságra vannak egymástól, elől a hüvelykujjknál ez a távolság valamivel nagyobb. Tekintete előre, a földre borulás (*szudzszúd*) helyére szegeződik. Magában elgondolja a szándékot (*níja*), hogy ő most az iszlám rendelkezése szerint istentiszteletet tart, utána kezeit felemeli, hüvelykujjait előre-néző nyitott tenyérrel a fülei mögé helyezi, és ezt mondja: *Alláhu akbar!* (Isten a legnagyobb!). Utána mellkas alatt jobb kezét a bal kézfejre helyezi, és a következő magasztaló imát mondja: „Magasztallak téged, Istenem, tiéd a dicsőség, áldott a te neved, mindenekfelett való a te hatalmad. Nincs más isten rajtad kívül!” Majd így folytatja: „Istennél keresek oltalmat a kövel megdobált sátán ellen.” Ezt követően elrecitálja a Korán élén álló *fal-Fátiha* szúráját:

„A könyörülő Irgalmas Isten nevében. Dicsőség Istennek, a Mindeség Urának, a könyörülő Irgalmadénak, az utolsó ítélet napja bírójának! Csak téged imádunk, segítségért hozzád fohászunk: Vezess minket a helyes útra, azoknak útjára, akikre kegyelmed árasztod, nem azokéra, akiket haragod átka sújt, sem azokéra, akik tévelyegnek.
Ámen.”

Muzulmán férfiak imádkoznak

Utána egy rövid fejezet következik a Koránból, de lehet egy hosszabb koránvers vagy három rövidebb is. Ezután a hívő Alláhu akbart mond. Majd meghajlás következik. A hívő nyújtott lábbal kb. derékszögben előrehajol, nyújtott karokkal, szétnyitott ujjakkal tenyerével a térdére támaszkodik, arccal a föld felé fordul, a fej a hát vízszintes vonalát követi, tekintete a lábfejre esik. Ebben a testhelyzetben legalább háromszor mondja: „Magasztos az én hatalmas Uram!” Majd felegyenesedik ezekkel a szavakkal: „Meghallgatja Isten azt, aki dicsőíti őt. Urunk, Istenünk, tiéd a dicsőség.” Ezután következik az istentisztelet legjellegzetesebb mozdulata: a földre borulás (*szudzszúd*). Összezárt lábbal, térdein és lábujjain támaszkodva a hívő a homlokával a földet érinti, karjait összezárt tenyerével támasztja meg feje mellett kétoldalt a földön, könyökeit távol tartva a testétől. Ezután ülő helyzetbe kuporodik. A bal lábfejére ül, jobb lábát maga mellett behajlítva tartja. Közben ezt mondja: „Alláhu akbar!” Kezeit valamivel a térd fölött a combjára helyezi, fejét enyhén lehajtva maga elé néz. Majd ismét a földre borul az előbbi módon, s közben Alláhu akbart mond, aztán háromszor ezt mondja: „Magasztaltassék az én magasztágos Uram!” Ezután még meghajlások és földre borulások következnek Korán-idézetek, Istent és a Prófétát magasztaló szavak kíséretében. Az istentisztelet befejező mozzanataként a hívő ülő helyzetben fejét a jobb, majd a bal válla fölé fordítva ismételtén ezt mondja: „Békeség nektek és Isten kegyelme!” Ezzel az istentisztelet véget ért, de a kegyes muszlimok még az olvasó (*miszbaha*) segítésé-

gével Istent magasztaló formulákat ismételtnek: „*Alléim akbar*” (Isten a legnagyobb!), „*Al-hamdu li'lláh*” (Dicsőség Istennek!), „*Szubbán-Alláh*” (Magasztaltassék Isten!). Egy-egy mondást 33-szor ismételnék meg az olvasó 3x11-es beosztása szerint. A heti gyülekezeti istentiszteletet péntek délben tartják a nagymecsetben. Ilyenkor prédikációt (*khutba*) is hallgatnak a hívek, és a prédikáció végén fohászzkodnak az uralkodóért (államfőért). A napi öt istentisztelet időpontját a müezzin (*mu'addzin*) hangja adja tudtul a mecsettornyokból (*mi'-dzana*), amellyel istentiszteletre hívja (*adzán*) a híveket. Az istentiszteleti liturgia szavai, a szavakat kísérő mozdulatok az iszlám lényegét, az Isten előtti testi-lelki meghódolást juttatják kifejezésre.

A muszlimok harmadik fő kötelessége a közösségi adó, a *zaká* megfizetése, amely lényegében véve a társadalmi szolidaritás biztosítása, az egyik legősibb szociálpolitikai intézmény. Minden hívőnek jövedelme meghatározott hányadát (2,5-10%) a szegények és rászorulóknak megsegítésére kell fordítania. Ez nincs kinek-kinek a lelkiismeretére bízva, hanem törvény által szabályozott kötelezettség. Természetesen mindenkinek lehetősége van ezenfelül még önkéntes alamizsnálkodásra is. Arra azonban a törvény nem ad lehetőséget, hogy a gazdagok kisebb összegek látványos juttatásával lelkiismeretüket elaltassák.

A szolidaritás intézményét mint jogi kötelességet (*tas-rí-ilzámij*) az iszlám világában annyira komolyan vették, hogy volt idő, amikor a megtúrt vallások (*ahlu'dz-dzimma*)

Koránt tanuló gyermekek Indonéziában

elcsúszásainak is segítette az iszlám állam a fejadó (*dzsizja*) elengedésével és más juttatásokkal.

A negyedik kötelesség a *ramadán havi böjt* (*szaum, szíjám*). A mozgó holdév kilencedik hónapjában minden muszlim napkeltétől napnyugtáig teljes böjtre van kötelezve: nem ehet, nem ihat, nem dohányozhat, tartózkodnia kell a házasságtól. Ez igen komoly megpróbáltatást jelent különösen akkor, ha ramadán hónap a forró nyári időszakra esik. A ramadán havi böjt olyan szigorú önuralmat követel, melyhez hasonlóra még a legelszántabb keresztény aszkéták is csak ritkán vállalkoznak.

Az ötödik fő kötelesség, amelyet azonban csak kedvező feltételek mellett kell teljesíteni: a *mekkai zarándoklat*. A zarándoklat központja a mekkai kocka alakú szentély, a *Ka'ba*. Falának keleti sarkába építve, a föld szintjétől kb. másfél méter magasan található a híres Fekete Kő (*al-ha-dzsaru'l-aszwad*). Ez az a kő, amelyet a zarándokok meg szoktak csókolni. A kő mégsem lehet a hívek babonás tisztelőjének tárgya. A hagyomány szerint 'Omar kalifa is megcsókolta a Fekete Követ, de közben ezt mondta: „Tudatában vagyok annak, hogy te puszta kő vagy, sem ártani nem tudsz, sem pedig használni. Ezért ha nem láttam volna, hogy a Próféta is megcsókolta, bizony meg nem tenném.” Van még egy másik szent kő is, a szentély nyugati sarkába illesztve, szintén másfél méter magasságban, ezt úgy hívják, „a Boldogságos Kő” (*al-hadzaru'l-asz'ad*), de ezt a követ a zarándokok nem csókolják meg, hanem csak futólag megérintik.

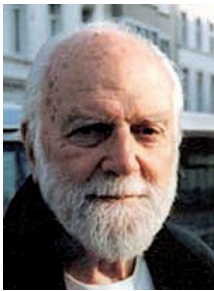
Maga a zarándoklat rendkívül összetett, és sok jelképes cselekményből áll, amelyen például a Kába-szentély futólépésben való többszöri körüljárása (*tawáf*), a hétszeres futás (*sza'j*) Szafá és Marwa között, az 'Arafát síkján való megállás (*wuqúf*). A zarándoklat összetettsége és bonyolultsága miatt a legtöbb zarándok vezetőre (*seikh, delíl, mutawwif*) szorul, az ő segítségével járja be a zarándoklat állomásait (Mekka, Miná, Muzdalifa, 'Arafát), és végzi el az előírt kultikus cselekményeket. Ezek az orientalisztikai kutatások szerint a régi arab pogányságban gyökereznek, mi azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt az alapvető ténytet, hogy Mohamed az egész zarándoklatot, annak kultikus helyszíneit és előírásait rendre az Ábrahám-tradíció személyeivel (Ábrahám, Ismáel, Hágár) és a velük történt eseményekkel hozza kapcsolatba, és ezáltal az ősi sémi monoteista prófétizmus üdvtörténeti jegyeivel látja el őket. A zarándokok a jelképes cselekmények által mintegy résztvevői lesznek azoknak az üdvtörténeti eseményeknek, melyeket ősatyáink az Isten szabadító tetteiként éltek át és tapasztaltak meg. A zarándoklatban ezért mindenki saját tapasztalataként élheti át a hit hőseinek hitét s az Isten jelenlétében egymás mellé kerül vwa király, az alattvaló és minden rendű-rangú ember, hisz mindnyájan Isten szolgálói.

Bár nem tartozik az iszlám öt fő vallási összetevője közé, fontossága miatt mégis hatodikként ide szokták sorolni. Ez a *dzsihad*, a „szent háború” kötelességét. Maga a *dzsihad* szó nem jelent feltétlenül háborút, inkább vallási-missziói buzgóságot, küzdelmet, erőfeszítést jelent az iszlám igazságának

érvényesítése és terjesztése érdekében. A muszlimok a dzsihád intézményének értelmét sohasem szűkítették a „szent háború” gyakorlatára. Van egy Mohamednek tulajdonított mondás, mely szerint „minden vallási közösségben van szeretesség, az én gyülekezetem szeretessége a dzsihád”.

Miért lett olyan népszerű az iszlám?

Forrás: Douglas E. Harding: A világ vallásai (Filosz, Budapest, 2009)

Douglas E. Harding 1909-ben született az angliai Suffolkban. Az 1930-as évek derekán építészként Indiába költözött családjával, és itt érte a II. világháború kirobbanása. A háború veszélyeivel szembesülve sürgetően érezni kezdte, hogy meg kell találnia valódi önazonosságát, mielőtt meghal. Életének meghatározó spirituális élménye a Himalájában érte.

Immár klasszikusnak számító művében, az *On Having No Head* című könyvében írja le tapasztalását: a „fejnélküliséget”, az éntelenség misztikus érzését. Később számos könyvet írt, és különböző tudatossági technikákat fejlesztett ki. Emellett összehasonlító vallástudományt tanított a cambridge-i egyetemen. Douglas E. Harding 2007-ben halt meg, nem sokkal kilencvennyolcadik születésnapja előtt.

Mohamed arab volt, az arabok pedig a sémi népek csoportjába tartoznak, és rokonságban állnak a zsidókkal. Mohamed korában – i. sz. 570 táján született – léteztek zsidó és keresztény települések Arábiában, de az arabok nagy része még többistenhívő volt. A számos szellem közül, melyeket tiszteltek, voltak olyanok, melyeknek otthonai hatalmas kövek vagy megalitok voltak. Ezek nagyon hasonlítottak a híres angliai Stonehenge-hez. Mohamed törzse a szent mekkai nagy szentélyben található kő (meteorit?) öre volt, mely tisztség nemzedékről nemzedékre öröklődött.

Maga Mohamed kereskedőként élt Mekkában, s időről időre utazásokat tett a környező vidékekre, ahol keresztényeket és zsidókat egyaránt megismert. Megnősült, három gyermeke született, de mindegyikük fiatalon meghalt. Negyvenéves kora körül a magatartása hirtelen megváltozott. Szeme besett lett, nyugtalanná vált, rendszertelenül kezdett étkezni, és rongyos ruhában vándorolt. Külsőleg és viselkedésében igencsak hasonlíthatott a bibliai prófétákhoz, amikor az Úr beszélni kezdett rajtuk keresztül.

Ekkor jötték Mohamed látomásai, először egy barlangban, majd a Mekka környéki pusztaságban: hangokat hallott, és egy kiterített ruhán tüzes betűket látott. Ezt kinyilatkoztatások hosszú sora követte, meglepő, költői nyelvezettel. E kinyilatkoztatásokról Mohamed azt állította, hogy úgy tartalmukat, mint formájukat tekintve Istentől erednek, és – nem lévén túlságosan iskolázott ember – messze meghaladják költői képességeit. A kinyilatkoztatásokat később lejegyezték, és

ebből lett a szent Korán, az iszlám szentírása. Néhány későbbi kinyilatkoztatást Mohamed tudatos gondolatának vélhetünk, de a koraiakra ez nem áll fenn. Ezeket úgy „diktálták” neki: próféciák voltak, „az Isten szava”, melyet szószólójához, a Prófétahoz intézett, és rajta keresztül tett közzé. Mohameden e kinyilatkoztatások alatt különös állapot lett úrrá. Nem volt önmaga, és egyfajta elragadtatást vagy révületet élt át, melyet remegés és verejtékezés kísért.

A Mohamed számára a sivatagban kinyilatkoztatott igazság Isten korlátlan uralmát és abszolút egységét hirdette. Ennek megfelelően a Próféta elkezdett olyan embereket gyűjteni maga köré, akiket áttértett erre a hitre, és támadta Mekka többistenhívő kultuszait azok megalitikus bálványaival. Mindazonáltal heves ellenállásba ütközött azok részéről, akiket hagyományos érdekeik az ősi politeizmushoz kötöttek, és végül (Kr. u. 622-ben, a muszlim időszámítás első évében) áttette székhelyét Medinába, egy közeli nagyvárosba, ahol nagy számban éltek zsidók, és voltak keresztények is. Úgy érezte, ők kedvezőbben fogadják majd monoteisztikus gondolatait, de inkább politikai kalandornak nézték, aki nem tartogat számukra különösebb vallásos üzenetet. Ekkor Mohamed saját népe felé fordult.

Története eddig bármelyik Istennel eltöltött próféta története is lehetne, ám innentől kezdve Mohamed szerepe nagyban megváltozott: látóból államférfi lett. Medinában számos arabot térített meg hitére, és végül a város feletti irányítást is átvette. Ezt mintegy évtizedes gyors terjeszkedés követte, melynek eszközei között a karavánok elleni támadások, a zsidók erőszakos megtérítése – vagy meggyilkolása – és a nem túl aggályos diplomácia is megtalálható volt. De mindez azt eredményezte, hogy a Próféta bevette Mekkát, és elpusztította annak bálványait. Hatvankét esztendőskorában bekövetkezett halálakor, i. sz. 632-ben egész Arábiát ellenőrzése alatt tartotta, és azon volt, hogy szent földjét azon túlra is kiterjessze. Az iszlám úton volt ahhoz, hogy – részben meggyőzéssel, részben fegyverrel – azzá a nagy világvallássá váljon, amely napjainkban.

Vajon különbözhet-e jobban két ember egymástól, mint a kereszténység szelíd alapítója és az iszlám harcok prófétája? Jóllehet fajtájukat és talán megjelenésüket tekintve is hasonlóak voltak, úgy tűnik, ennél több közös nem volt bennük. Még a jámbor muszlimok sem tesznek úgy, mintha prófétájuk szent életű lett volna, és isteni rangra sem emelték soha. Úgy látják őt, ahogy saját magát látta: a legutolsó és legnagyobb bibliai prófétának (Jézust is beleértve), aki ennek ellenére ugyanannyira ember, mint bárki más. Mohamed azt sem állította magáról, hogy képes csodákat tenni. Úgy tartják róla, hogy igen mértékletes és egyszerű életet élt. Ez nem akadályozta meg abban, hogy számos felesége legyen. Egyik kinyilatkoztatása tizenégy vagy annál is több házastársat engedélyezett neki. Ezek egyikére úgy tett szert, hogy egyik „kinyilatkoztatása” azt kívánta barátjától, Zajdtól, hogy váljon el feleségétől, hogy az férjhez mehessen a Prófétahoz!

De óvakodnunk kell attól, hogy saját mércénk szerint ítéljük meg Mohamedet. Ő kétségtelenül úgy tekintett önmagára, mint pusztá eszköze a Mindenható kezében, akinek útjai kiszámíthatatlanok, és nincsenek alávetve kicsinyes emberi szabályainknak: amit Allah parancsol, az nem lehet bűnös. Mohamed izzó őszintesége számos odaadó barátot és követőt

Egyiptomi arab katona a tankon ülve Koránt tanulmányoz

vonzott hozzá. Magnetizmusa és az őt körüllegő tekintély ellenállhatatlan volt, és dőreség lenne sikerét főként az erőszaknak és a ravaszságnak tulajdonítani.

Igazi személyiségének kulcsa sokkal inkább üzenetében, semmint az életében rejlik. A muszlimok számára ő a raszúl, a Mindenható küldötte vagy hírnöke. Jézus Isten szeretetét hirdette, Mohamed pedig Isten tökéletes fenségét, transzcendenciáját, kifürkészhetetlen hatalmát (mely gyakran önkényesnek tűnik a szemünkben) és mindenhatóságát. Jézus Istene a Mennyei Atyánk, mi pedig a gyermekei vagyunk, akiket szeret, és akiknek gondját viseli. Mohamed Istene Allah, a Leghatalmasabb, a muszlimok pedig az ő szolgái. Az iszlám önátadást, engedelmisséget jelent, a muszlim pedig engedelmeszt. Az egészet három szóban összefoglalhatjuk: átadni magunkat Istennek. Igaz ugyan, hogy Allahnak nem kevesebb mint kilencvenkilenc neve van, s a legfontosabbak között ott a Könyörületes és a Jóságos, de nem engedik meg, hogy ezek ellágyítsák a természetét, elhomályosítsák távolságtartását, vagy hidat verjenek az öközötte és miközöttünk húzódo végtelen szakadék fölé. Mert Allah nem olyan „személyes” vagy „emberi”, mint a kereszténység Istene: túlságosan hatalmas ahhoz, hogy beférjen a neki készített falfülkébe. Nagyon nem helyénvaló tehát kicsinyes gondjainkkal háborgatni őt, vagy bármiféle szívességért imádkozni hozzá. Csupán alázatosan irgalomért, megbocsátásért és útmutatásért esedezhetünk.

A muszlim hívő számára az ima elsősorban az önátadás, az engedelmisség cselekedete. Számára a legtöbb keresztény ima feltehetőleg úgy hangzik, mintha udvariasan emlékeztetnénk Istent a kötelességeire, sőt tanácsot is adnánk neki arra nézve,

hogyan tegyen nekik eleget. Kétségtelen, hogy egyes keresztényeknek, különösen ha bizonyos protestáns felekezetekhez tartoznak, az a szokásuk, hogy igencsak egyenesen és nyíltan beszélnek Istennel, mintha a barátjuk vagy családtagjuk lenne. Ha hiányzik a vallásból az áhítat, a remegés, a félelemmel vegyes tisztelet az iránt, akit alig merünk nevén nevezni, akkor beszélhetünk-e még vallásról? Elnézhetjük a hithű muszlimnak, ha kétségbe vonja ezt.

A Korán fő témája az isteni fenség és a bálványimádás bűne. Nem sokkal több minden van ebben a hatalmas gyűjteményben, amelynél most szükséges lenne elidőznünk. Nagy részének megvannak az egyértelmű párhuzamai a zsidó és a keresztény Szentírásban. Rendszeres imádkozás és böjt, részvétel a közös istentiszteleten, alamizsnálkodás, tartózkodás a megvesztegetéstől, a szerencsejátékoktól, az uzorától, a disznóhústól és az alkoholtól, a közösségi erények gyakorlása (mint a becsületesség, szorgalom és kedvesség), legalább egyszeri zarándoklat Mekkába – ezek a muszlimok kötelességei. Az is vallásos kötelesség, hogy részt vegyenek a szent háborúban a hitetlenek ellen, akik közé a zsidók és a keresztények nem tartoznak feltétlenül, mert van írásuk, és nem bálványimádók. A jó muszlim olyan, mint a puritán keresztény, csak neki kevesebb kifogása van a nemiséggel kapcsolatban. A Korán ismételten figyelmeztet bennünket Isten haragjára, az ítélet napjára és a pokol tüzére, amely a gonoszokra vár – és különösen a hitetlenekre, akik elutasítják az iszlámot. Emellett ragyogó beszámolókat találhatunk azokról az örömekről (melyek közül néhány érzi, bár spirituális módon is értelmezhető), amelyek az igazhűtekre várnak a paradicsomban.

Mi különlegesen hozott az iszlám?

Egy rejtéllyel találjuk szembe itt magunkat. Mi szükség volt az iszlámra? Miben áll annak egyedülálló üzenete, rendkívüli sikerének és vonzerejének titka? Első látásra az iszlám keveset adott hozzá a judaizmushoz és a kereszténységhez, melyekből oly sokat merített. Mi volt ennek a nem túl szent életű mekkai kereskedőnek az elragadtatott kijelentéseiben és az általa alapított vallásban, ami megmagyarázza, hogy még napjainkban is emberek millióit tartja hatalma alatt a világ minden táján? Mi a forrása annak az – időnként fanatizmusba hajló – notórius vallási buzgóságnak, amelyet a muszlimok mindenütt mutatnak? És mindenekelőtt: mit tartalmaz számunkra ez a vallás?

Az iszlám sikere nagy részben vallásos gyakorlatának, istentiszteleti és imádkozási rendjének köszönhető. Nincsenek papjai, nincsenek hivatásos közvetítői Isten és ember között, bár a közös imádkozást az imám vezeti – aki olyan férfi, aki tudosságáról és istenfelő életéről ismert. Az igazhitűektől elvárják, hogy péntekenként eljárjanak a mecsetbe, ahol az istentisztelet formája némileg hasonló a keresztényekéhez, prédikációval, a megfelelő testhelyzetekkel, imákkal és rezonánciókkal.

A pénteki istentisztelet mellett a muszlim hívőnek napi ötször kell imádkoznia: hajnalban (napfelkelte előtt), délben, délután, napnyugtakor és este. Bárhol legyen is, leteríti imaszőnyegét, arccal a szent város, Mekka felé fordul, és legalább egy szertartásos mozdulatsorozatot elvégez. Ez nyolc különböző áhítatos cselekedetből áll, melynek mindegyikéhez tartozik egy ima és egy testtartás. Az imák Isten nagyságát magasztalják, és azzal zárulnak, hogy irgalomért esedeznek, és imádkoznak a Prófétaért és az igazhitűekért. A testhelyzetek között van álló, amikor a hívő felemeli a kezét, van olyan, amikor leereszti, van meghajlás, van, amikor a sarkára ül, és van, hogy megérinti a talajt a homlokával.

Egy jó muszlim tehát olyan sok időt tölt imádkozással, hogy Allah soha sincs sokáig távol a gondolataiból. A cél az, hogy járatos legyen a *dzikr*-ben, amely az Istenre való emlékezés. A módszer, az öt imaalkalom a keresztény szerzetesek óráihoz, vagyis imaóráihoz hasonlít (*matutinum, prima, tertia, sexta, nona, vesperás, kompletórium*), amikor a szerzetesek teljesen a szemlélődő életnek szentelik magukat, és

Nepáli muszlim fiú egyedül imádkozik egy mecsetben

az az egyetlen dolguk, hogy emlékezzenek Istenre. Az iszlám magasra teszi az áhítat mércéjét az átlagos muszlim hívő számára.

De mint már korábban láthattuk, bármilyen legyen is a vallásunk, mindannyian igen nehéznek találjuk, hogy néhány másodpercnél hosszabb ideig egy valamire rögzítsük a figyelmünket. Ha úgy megyünk végig az ima szavain, hogy gondolataink messze kalandoznak, akkor az nem is imádság, és semmi esetre sem Istenre való emlékezés. Az iszlám úgy száll szembe ezzel az óriási nehézséggel, hogy az istentisztelet minden egyes cselekedetét, minden rövid imáját összeköti a neki megfelelő testhelyzettel, hogy az egész test mindvégig részt vegyen a folyamatban. A testnek is imádkoznia kell! Természetesen ez nem akadályozza meg az elme elkalandozását, de segít uralkodni azon, méghozzá úgy, hogy visszavezeti az ember figyelmét a teendőjére. A keresztény mise is használja ezt a segédeszközt a koncentráció elérésére, változtatva az állást, az ülést és a térdepelést, de az iszlám sokkal tovább fejlesztette, és a hétköznapi fontos részévé tette. Alkalmazott pszichológiaként nem is lehetne tökéletesebb.

Ráadásul a pszichológiának itt még nincs vége. Maguk a testtartások is „meditációk”. Úgy mondják, az anya azért szereti a gyermekét, mert dédelgeti, nem pedig azért dédelgeti, mert szereti. Ugyanígy elmondható, hogy a muszlim hívő azért érzi magát Allah szolgájának, mert – homlokával a földet érintve – szolgájaként is cselekszik. A testtartás, az ima és az alázat érzése elválaszthatatlan egymástól, egyetlen egészet képez. Mennyivel teljesebb, mennyivel kiválóbb spirituális képzés ez, mint kényelmesen ülni egy széken, és alázatos érzéseket táplálni Isten iránt!

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy ezek az áhítatos gyakorlatok, ellentétben a zen meditációval, nem a spirituálisan tehetséges keveseknek szólnak, hanem minden muszlimnak. A szavak egyszerűek, könnyen megtanulhatók és tökéletesen érthetők, a testhelyzeteket pedig bárki végezheti. Csak annyi marad a hívő számára, hogy felvegye és meg is tartsa a napi imádkozás szokását. Ami meglepően nagyszámú muszlimnak sikerült.

Hasonlóan a kereszténységhez és a judaizmushoz, és ellentétben a legtöbb keleti hitrendszerrel, az iszlám gyülekezeti vallás: lényegi része a közös istentisztelet. Közös imádkozást tartanak péntekenként és böjti napokon az egész év során. A férfiak egymás mellett állnak hosszú sorokban, és együtt végzik el alaposan kidolgozott imagyakorlataikat egy vezető irányításával, aki a többiekkel egyetemben arccal Mekka felé fordul.

A lélektan itt is kitűnő. Ki sem lehetne találni jobb módját annak, hogy őszintébb testvériséget és azonos rangú egyének fegyelmezett közösségét megteremtjük és fenntartsuk. Mindannyian Isten rabszolgái, és legyenek akár gazdagok, akár szegények, akár hercegek, akár parasztok, együtt játszószék el ezt a szerepet. „Hiszen a hívők testvérek. Szerzetesek hát békét a két testvérek között, és féljétek Allahot.”

A közös imagyakorlatok valamiképpen a katonai kiképzéshez is hasonlítanak, de kiképző őrmester nélkül. Köztudott, hogy néhány hét a gyakorlótéren a gyülekező népet alakultatja, akiket valódi bajtársi szellem fűz össze. A kiképzés gyáva, önző és ostoba embereket egyetlen testté képes kovácsolni, amelynek testületi jellege egészen más lesz,

Kínai muszlim fiúk várakoznak, hogy a ramadan havi böjt idején eljőjön a nap vége, amikor már ehetnek

és minden egyes tag magára vesz valamennyit ebből a jellegből. Ehhez nagyon hasonló módon az iszlám, különösen a közös istentiszteleten, legyőzi a puszta individualitást, és segít az embernek abban, hogy túllépjen önmagán. S amikor a Próféta szent háborút (dzsihádot) hirdet a hitetlenek ellen, az elbűvölően fényűző paradicsom ígérétevel a harcban elezett összes muszlim számára, aligha meglepő, hogy ezek a háborúk győzelemmel végződnek. (...)

Az iszlám, nem túl sokat ígérő kezdetei ellenére, hamarosan a világ egyik legnagyobb spirituális vallása lett, saját, rá jellemző géniusszal. Mi volt ez a különleges adottság? Olyan útként, amely nemcsak az Istenre való emlékezéshez, hanem azon is túl, a teljes istentudatosságához vezet, mit kínált az iszlám, ami hiányzott a többi nagy vallásból, vagy amit legalábbis figyelmen kívül hagytak?

Maga az iszlám szó – melynek jelentése önátadás, engedelmesség – nyomra vezethet bennünket. Számos nem muszlim számára, mint például a protestáns kereszténynek, aki viszonylag bizalmas hangon beszél Istennel, a teljes önátadás bizonyára túlzásnak tűnik, mely azonos a szolgálkúséggal és a megalázkodással, s egyáltalán nem szükséges a lelki élethez. Ez súlyos tévedés. Legmagasabb szintjén minden vallás kitart e mellett az önátadás mellett, amely mellett az iszlám minden szinten kitart.

Legmagasabb szintjén minden vallás kitart e mellett az önátadás mellett, amely mellett az iszlám minden szinten kitart.

A hindu tanítvány megszabadulása nem egyéb, mint kis vagy hamis énjének teljes behódolása igaz Énjének vagy Önvalójának, a guru személyében megjelenő Istennek. A zen szerzetes szatorija ismét csak az ő végső veresége és önfeladása, minden ellenállásának vége. A keresztény üdvözülés során a hívő elérkezik erőforrásai végéhez, és feltétel nélkül átadja magát Krisztusnak. Minden spirituális vallás hangsúlyozza a feladás, a végső elengedés, a teljes engedelmesség pillanatát, amely az iszlám központi témája. Ezt képviseli az iszlám, ahogy például a kereszténység a szeretetet, a buddhizmus pedig a bölcsességet képviseli. Az iszlám minden ember kötelessége, mondja a Próféta, és nem csupán a spirituálisan tehetségeseké.

Természetesen az önátadás fajtája és minősége az ember spirituális fejlettségének szintjétől függ. Az Isten iránti pusztán önátadás passzív állapot: azt jelenti, hogy az embernek nincs saját akarata, és derűsen belenyugszik a végzetébe. A

teljes önátadás Istennek sokkal tovább megy ennél: azt jelenti, hogy az ember aktívan akarja azt, ami történik vele – a „rosszat” nem kevésbé, mint a „jót” –, mert az Isten akarata, és az ember akarata annyira összhangban van ezzel, hogy nincs is köztük különbség.

Ez éppolyan nehéz, mint amilyen ritka. Ám azok, akik kipróbálták, arról számolnak be, hogy gyökeresen átalakítja az életet. Azt mondják, hogy bajaink valójában nem a körülményeinkből fakadnak, hanem az azokhoz való hozzáállásunkból, és ha képesek vagyunk felhagyni a körülményeinkkel vívott szélmalomharcokkal, és elfogadjuk őket, akkor rögvest jobbra is fordulnak. Ha tovább megyünk, és örömmel fogadjuk a körülményeinket, akkor még jobbak lesznek. De ha még akarjuk is őket, akkor tökéletessé válnak, akár csak a boldogságunk. „Úgy lesz, ahogyan Allah akarja” – ez a szüntelenül ismételt iszlám refrén hitük szerint végül elvezetheti az iszlám híveit a legmagasabb misztikus megtapasztaláshoz.

A humor szemüvegén keresztül

Forrás: Bernard Lewis: Iszlám. Nép és vallás (HVG könyvek, Budapest, 2009)

Bernard Lewis

Bernard Lewis Londonban született, 1916. május 31-én. Brit-amerikai történész, a ma élő orientalisták, Közel-Kelet- vagy iszlámszakértők legtekintélyesebbike.

**Buntzie Ellis Churchill-lel közösen írt könyve az iszlámot vizsgálja: mi-
ben hisznek követői, hogyan alakították őket, gazdag és sokszínű kultúrájukat és politikájukat vallásuk az elmúlt több mint 14 században.**

A szerzőtől azokból a humoros történetekből közlünk válogatást, amelyeket fent jelzett könyvében találunk. Egy új szemponttal gazdagodhat gondolkodásunk az iszlámról, ha megfigyeljük, milyen a humoruk, min nevetnek. A viccek közötti kalligráfia Allah neve arabul.

الله

Valaki egyszer azt mondta Asabnak:

- Ahelyett, hogy vicceket mesélsz, miért nem hivatkozol inkább a Próféta hagyományaira (hadísz)? Többet is érne, meg elegánsabb is volna.
- Istenem! – válaszolt Asab. – Annyi hagyományt hallottam már, és olyan sokra hivatkoztam is.
- Akkor mondj egyet! – szölt a férfi.
- Nafitól hallottam – kezdte Asab –, Lbn Omar tekintélyére hivatkozva, hogy Isten prófétája, áldja és óvja őt Isten, a következőt mondta: Két olyan tulajdonság van, amely ha egyaránt megvan valakiben, akkor az Isten választottai közé tartozik.

- Szép hagyomány – mondta a férfi. – És mi lenne az a két tulajdonság?
- Az egyiket Nafi elfelejtette. A másikat én felejtettem el – mondta Asab.

الله

- Al-Manszúr kalifa ekképp szólt Damaszkusz lázadó népéhez:
- Dicsérnetek kéne Istent, hogy engem adott nektek uralkodóul. Mióta hatalomra léptem, Isten eltávolította innen a pestist, amely addig gyötört titeket.
- Egy jelen levő beduin így válaszolt:
- Allah valóban kegyelmes. Nem kínozna bennünket egyidejűleg a pestissel és veled is.

الله

A kalifa ki akart nevezni egy tudóst kádinak. A tudós elutasította az ajánlatot, mondván, a pozícióhoz nincs meg a megfelelő képzettsége.

A kalifa erre ezt válaszolta:

- Hazudsz, hiszen tudjuk, hogy te vagy napjaink egyik legkiválóbb tudósa.
- Mire a tudós:
- Megerősítetted az állásponantomat, ó igazhitűek parancsolója, hiszen te magad mondd, hogy hazug vagyok.

الله

Hallja egyszer Asaab, hogy egy medinai asszony így imádkozik:

- Kérlek, Istenem, ne hagyj meghalnom úgy, hogy nem bocsátd meg a bűneim!
- Mire Asaab:
- Te bűnös asszony! Te nem is bocsánatért könyörögsz Istenhez, hanem a halhatatlanságért!

الله

Megkérdeztek egyszer egy orvost:

- Melyik időpont a legalkalmasabb arra, hogy együnk?
- Mire az orvos:
- Ha gazdag vagy, egyél akkor, amikor jólesik. Ha szegény vagy, egyél akkor, amikor tudsz.

الله

Két kereskedő, egy muszlim és egy keresztény találkozik egy hajó fedélzetén. Egyszer csak a keresztény kereskedő kivesz egy üveg bort a táskájából, és azt mondja muszlim kollégájának:

- Megkínálnám egy kis borral, de tudom, hogy tiltja a vallása, és nem szeretném megsérteni.
- Honnan tudja, hogy az üvegben bor van? – kérdezi erre a muszlim kereskedő.
- Elküldtem a szolgámat a piacra, és ott vette egy jó nevű zsidó borkereskedőtől.
- Mire a muszlim kereskedő így válaszol:

– Olykor még a Próféta társainak tekintélyével megerősített hagyományokat is figyelmen kívül hagyjuk. Elvárná tőlem, hogy higgyek egy keresztény hagyományában, ami ráadásul egy szolga meg egy zsidó borkereskedő tekintélyén alapul? Ide azzal az üveggel!

الله

A történet egy török hitszónokról szól, akit meghívtak egy mecsetbe, hogy három egymást követő pénteken tartson három istentiszteletet. Az első pénteken a hitszónok fellépett a pulpitusra, és ezt kérdezte a gyülekezetektől:

- Tudjátok-e, miről fogok beszélni?
  - Nem tudjuk – válaszolták.
  - No hát ha nem tudjátok, miről beszélek, akkor nincs sok értelme beszélnem – mondta és távozott.
  - Tudjátok-e, miről fogok beszélni?
  - Igen, tudjuk.
  - Ez esetben, mivel úgyis tudjátok, mit mondanék, semmi szükség rá, hogy beszéljek hozzátok.
- Ezzel elhagyta a pulpitust és távozott.
- Tudjátok-e, miről fogok beszélni?
  - Van, aki tudja, és van, aki nem tudja.
  - No hát akkor azok, akik tudják, mondják el azoknak, akik nem tudják.
- Ezzel lelépett a pulpitusról, és soha többé nem látták.

الله

A derviseket sok vád érte, hogy elhanyagolják az olyan e világi vallási kötelezettségeket, mint az ima és a böjt. Egy dervisről szól egy népszerű anekdota, akit abban az időben, amikor az isteni parancsolatoknak még az emberi hatóságok szereztek érvényt, rajtakaptak, hogy Ramadánkor eszik. A dervist azonnal elfogták és börtönbe vetették. Ahogy a börtönablak rácsai között nézett kifelé, meglátott egy embert az út túloldalán, aki kebabot evett. A dervis rászólt:

- Hiszen te kebabot eszel!
- Igen – mondta az ember. – Kebabot eszem. Na és?
- Nem tudod, hogy Ramadán van? – kérdezte a dervis. – Ha meglátnak, elfognak és börtönbe zárnak, mint engem.
- Dehogy zárnak – felelte a kebabot evő ember. – Hiszen én keresztény vagyok.
- Úgy érted – szólt erre e dervis –, hogy mivel keresztény vagy, te nyugodtan ehetsz kebabot Ramadán idején fényes nappal az utcán?
- Igen – válaszolta az ember. – Ezek a szabályok ugyanis csak a muszlimokra érvényesek, ránk nem.
- Naponta adj hálát Allahnak, hogy te nem vagy igazhitű.

الله

Egy nap a ghaznai Mahmúd szultán (uralkodott 999–1030) megéhezett, s szolgája padlízánból készült ételt szolgáltatott neki. A szultánnak ízlett a fogás és ezt mondta:

– A padlízán remek étel.

A társaságában levő udvaronc azon nyomban ékesszóló dicséretet mondott a padlízánról. Amikor azonban a szultánnak elege lett a padlízánból, így szólt:

- Másfelől azonban a padlízán egysíkú, szinte unalmas...
- Erre az udvaronc nyomban becsmérelni kezdte a padlízánt, amiért olyan korlátozott a használhatósága, olyan egyhangú.
- Hogyan? – kérdezte a szultán. – Alig egy perce még dicsérted a padlízánt, most meg szírod? Hogyhogy?
- Hát úgy – felelte az udvaronc, hogy én felséged, és nem a padlízán udvaronca vagyok.

الله

- Az emberek melyik csoportját kedveled a legjobban?
- A piaci árusokét. Nemcsak azért, mert hazudnak, ami engem önmagában is felderít, hanem mert meg is esküsznek a hazugságaikra.

الله

Egy férfit azzal vádoltak, hogy főbenjáró bűnt követett el, és a kormányzó nyilvános kivégzésre ítélte. Amikor már mindent előkészítettek, a kormányzó megkérdezte az elítéltet, van-e utolsó kívánsága.

- Van – válaszolt a férfi. – Nagy a meleg, csak nem akarhatsz szomjasan a halálba küldeni.
- Hozzatok neki vizet! – mondta erre a kormányzó. Meghozták a vizet, a férfi megitta.
- Így szólt ekkor a kormányzó:
- Akkor most folytassuk a kivégzést.
- Hogyan? – kérdezte az elítélt. – Kivégeznéd a vendégedet? A kormányzó megértette, mire céloz a férfi, és szabadon engedte.

الله

Iszlámmal foglalkozó írások a Szolgotárs korábbi számaiban

- Szebeni Olivér (Bill Wagner nyomán): A kereszténység és az iszlám. 2009/2, 48. o.
- Alexander Strunk: Legyünk jelen minden házban! 2009/3. 33. o.
- Szebeni Olivér: Feketemunkások. 2009/3 57. o.
- Szebeni Olivér: Világvallások közötti kapcsolatok és az evangelizáció. 2010/3 51. o.
- Szebeni Olivér: A kereszténység és a világvallások V. Iszlám. 2013/1 (A tanulmány az iszlámmal a 35. oldaltól kezdve foglalkozik).

A Szolgotárs a Twitteren:

twitter.com/szolgatars

Boncz Zoltán

A menekülthullám kiváltó okai

Az elmúlt hónapokban, különösen pedig az utóbbi hetekben nincs olyan nap, hogy ne hallanánk a menekültekről. Megdöbbentő számadatok hangoznak el mindennap, szinte egymásra licitálva annak mértékéről, hogy mekkora tömeg érkezik határainkhoz. Egyesek megállítani kívánják az óriáskígyóként felénk hömpölygő embertömeget, kizárva mindenkit a schengeni övezetből, mások számolatlanul engednék be az embereket. Még azt sem tudjuk, hogy migránsnak¹ vagy menekültnek² nevezhetjük-e ezen embereket. Gyakran elhangzik az a kijelentés is, hogy milyen váratlanul jelentek meg ezek az emberek. Nos, ha megfigyeljük az érkezők számát, akkor azt látjuk, a menedékkérők száma 2011³-ben több, némileg magasabb év után visszaesett 1693 főre, onnan fogva azonban emelkedésbe kezdett. 2012-ben még csak 2157, 2013-ban 18900, 2014-ben 42777 fő adott be menedékkérelmet Magyarországon. 2015-ben a KSH adatai értelemszerűen nem naprakészek, de az első negyedévben 33542 fő, a második negyedévben 33199 fő, augusztus közepéig összesen pedig hozzávetőlegesen 123000 fő jelezte ebbéli igényét. A még nem hivatalos adatok szerint szeptember második felére 257000 főig emelkedett a hazánkba érkező emberek száma.

Ezek az adatok mindenképp sokkolóan hatnak, így akik szeretnének nem csupán ösztönösen reagálni arra a kérdésre, hogy mit kezdjünk a sokasággal, azok elgondolkodnak azon is, hogy honnan és miért keltek útra ezek a zarándokok. Mindezt több fő tényező is befolyásolta. Vegyük sorra ezeket!

Túlnépesedés és nyomor

Konrad Lorenz Nobel-díjas etológus 1973-ban megjelent „A civilizált emberiség nyolc halálos bűne” című könyvében az első helyen említette a vétkes között a Föld túlnépesedését. Bár sok tudós és kutató megállapította, hogy a Föld elméletileg képes akár 50000000000, azaz ötvenmilliárd embert is eltartani, ehhez mindenképpen arra lenne szükség, hogy egyesek lemondjanak vagyonukról és lehetőségeikről mások javára, hogy valóban megvalósulhasson a fent említett utópia. Azt viszont tudjuk akár önmagunk vizsgálatából, akár társadalomkutatások eredményeiből, hogy ez nem fog emberileg megvalósulni. A túlnépesedés szinte mindig a szegényebb rétegek között jelenik meg, míg a jóléti társadalomban ez a probléma nem áll fenn. Hosszan elemezhetnénk, hogy

mindez miből fakad, ráfoghatjuk a képzettség hiányára a túlnépesedést, felismerhetjük, hogy a jóléti társadalmakban leggyakrabban az önzés okán alacsony az utódszám, mindenesetre azt a képet észre kell vennünk, hogy hatalmas különbségek rajzolódnak ki előttünk a népesség alakulását vizsgálva.

Az elmúlt ötven évben bolygónk lakossága megduplázódott, ennek jelentékeny része pedig pontosan azokon a területeken történt, ahonnan a bevándorlók jelentős része érkezik. Ezek az emberek többnyire a szegénység és nélkülözés elől menekülnek Európába. A mocskos munkák, lenézett szakmák, megvetett tevékenységek elvégzése a messzi távolból az ígéret földjeként sejlik fel sok ember szeme előtt. Elég csak a köznapi magyar beszélgetésekbe belehallgatni, mikor arról beszél egy orvos vagy tanár, hogy Angliában mosogatóással az itthoni fizetése sokszorosát megkeresheti,⁴ mindez egy közép-afrikai ember számára hatványokkal nagyobb különbséget jelent.

A nyomor elől menekülve tehát sok nemzet tagjai vagy a teljes családi vagyont pénzzé téve küldenek el egy-egy ereje teljében lévő személyt a jóléti társadalomba dolgozni, hogy aztán a megkeresett pénzből támogathassa a hátrahagyottakat, vagy egy egyedülálló mindenét hátrahagyva próbál szerencsét ugyanazon úton járva. Több harmadik ország is van, ahol a teljes pénzforgalom negyede-harmada az Európában dolgozó rokonok hazautalt fizetéséből származik, így érthető, hogy kilátástalan élethelyzetből mindent megpróbálnak annak érdekében, hogy valamiféle, a „fejlett” társadalmak által lenézett munka elvégzésével megalapozzák nemcsak a saját, hanem teljes családjuk anyagi biztonságát, jövőjét. Ezen bevándorlókat illetjük a gazdasági menekült névvel.

Fontos, hogy ne legyünk álszentek, tisztában kell lennünk azzal, hogy legális formában ugyanez motiválja sok százezer magyar ember tetteit, amikor Németországba, az Egyesült Királyságba vagy más országba költözik a jobb megélhetés reményében azzal a különbséggel, hogy általában nem olyan mélyszegénységből indulnak, mint többnyire illegális társaik. Az Európába délről érkező bevándorlók egy jelentős része tehát annak következtében kelt útra, hogy az elmúlt ötven évben a kiindulási országban a népesség a kétszeresére, háromszorosára nőtt, miközben az élelmiszer-termelés nem tudta úgy követni a szükségeket ezen országokban, mint ahogy ez történt más területeken.⁵ Ugyanez a fő ok a Pakisztánból és a

környező országokból érkező menekültek esetében. Ugyanakkor míg a dél-európai országok esetén ez a tömegek érkezésének fő oka, addig a magyar határra érkező emberek kisebb része érkezik ilyen okok miatt.

Islám állam és forradalmak

A hozzánk érkezők egy jelentős része más okból kel útra, nagy többségük háborúval sújtott országból érkezik. Ennek jelenlegi legfőbb oka az Islám Állam néven ismertté vált terrorszervezet, mely az al-Kaida⁶ iraki szárnyaként is ismert. Mint az ismeretes, az al-Kaida elleni harc és az Afganisztánban vívott háború volt az első pont, ahol az Amerikai Egyesült Államok és Európa először nyíltan felvette a harcot a szélsőséges iszlamista terrorszervezet ellen, amikor 2001. október 7-én invázióba kezdtek. A valós nyílt harc persze nem korlátozódott ide, hiszen 2003-ban a második iraki háborúval mindez kiszélesedett, mivel az afganisztáni ellenzék 2001 decemberében átvette az irányítást Kandahárban, így a 9/11-es merénylet fő vezetőjének később menekülnie kellett Afganisztánból Irakba is. Noha sikerült likvidálni *Oszama bin Ladent*, de hamar új főembert talált magának a szervezet *Ayman al-Zawahiri* személyében. Közben a terroristák egy része a közeli országokba menekült, így jutottak el többek között Irakba és Szíriába is az egyébként már ott élő és szélsőséges nézeteket valló csoportokhoz, akiket könnyen tudtak mozgósítani. Ahogyan ez lenni szokott, amikor egy egyszemélyi vezető eltűnik, akkor egyből több is szeretnének a helyére lépni, ezáltal pedig több különböző csoport is létrejön. Kezdetben az al-Kaida és az ISIS szorosán együttműködött, a szomszédos országokból kaptak az afgán háborúhoz mind emberi, mind anyagi utánpótlást. Bár a második iraki háború hivatalosan 2011-ben befejeződött, de a belső harcok tovább folytatódtak és tartanak egyes területeken ma is. Sajnálatos módon épp a szunnita kisebbség az, akik leginkább menekülnek, hiszen ők voltak korábban is az egyik fő konfliktusforrás.

Arab tavasz

Az 1848-as forradalmak mintájára arab tavasznak nevezett forradalom sorozat egészen kis dologgal kezdődött, mely a magyarok számára is ismert lehet akár a XIX. századból, akár 1956-ból: az elégedetlen emberek az utcára vonultak kifejezve az adott vezetés iránti ellenszenvüket. A terjedelem rövideje okán erről nincs most lehetőség hosszan értekezni, de akit részletesen érdekel ez a téma, annak ajánlom figyelmébe akár *Bárdos Kristóf* „Az arab tavasz kiváltó okai”, akár *Besenyő János* „Arab tavasz – politikai rendszerváltás az észak-afrikai arab államokban” című tanulmányait. Hadd idézzek ez utóbbiból egy részt a bevezetőből, mely jól összefoglalja a történeteket:

Az észak-afrikai és közel-keleti térségen végigsöprő, mind erőszakosabbá váló tüntetессorozatokat egymásra ható folyamatok eredményei. A kialakuló helyzethez részben gazdasági és szociális okok vezettek. Az arab országokat 2011-ig irányító, nacionalista beállítottságú államfők szinte mind az 1960-70-es években kerültek hatalomra úgy, hogy alkalmatlan, korrupt elődeiket elüldözték. Azonban egy idő után maguk is hasonlultak elődeikhez és létrehozták a saját kleptokráciájukat. Ebben az időben a frissen feltárt olajvagyonból

származó jövedelmek még kiapadhatatlannak tűntek, így abból – helyel-közzel – szinte mindenki részesült valamilyen módon. Azonban ezt nem lehetett fenntartani a végtelenségig, az embereknek elégük lett a velejéig korrupt rezsimékből, amelyek nem voltak képesek az 1960-80-as években létrejött közép-reteg elszegényedését megakadályozni, illetve az egyre csökkenő nemzeti erőforrásokat már csak maguk és hűbéreseik jólétének fenntartására fordították.

Az egyre elégedetlenebb embereket az arab országok vezetői nem voltak képesek lecsillapítani, így azok az utcára vonultak, majd mikor a hatóság nem megfelelő módon lépett fel ellenük, az erejük tudatára ébredtek. Ezekben az országokban jelentős problémát okoz a túlnépesedés, a 15–25 éves korú fiatalok arányának megnövekedése az aktív dolgozó réteggel szemben, az egyre nagyobb munkanélküliség, az elsvatagosodás, az ivóvíz és az élelmiszer hiánya, ami a gazdasági világválság csak súlyosbított. A vezetők által kezdeményezett gazdasági reformok nem érték el céljaikat, sőt felerősítették az addig is meglévő vagyoni különbségeket. Az Európában dolgozó arab vendégmunkások által hazautalt pénzeszegek is lecsökkentek, hisz sokuk elveszítette a munkáját. Eleinte főként gazdasági és szociális okok miatt tűntek az emberek, csak később tűntek fel a jól szervezett muszlim radikálisok, akik más, náluknál nagyobb csoportokat is (Egyiptomban például a koptokat) kiszorítva mára kormányzati tényezőkké váltak.⁷

Az Észak-Afrikában zajló forradalmak következtében az eddig zsilipszerepet betöltő hadurak és despoták eltűntek a színről, ennek következtében a délebbi országokból a jóléti államokba kíváncsók, a túlnépesedés, éhezés és nélkülözés következményeit nyögő tömegek előtt megnyílt az út Európa felé, amit ki is használtak. A forrongó Tunézia és Egyiptom nem foglalkozott már az érkezők távoltartásával, sőt, ezen országokból is egyre többen kezdtek menekülni északra. Közben a forradalom továbbterjedt mind nyugatra, Líbia, Algéria, Mauritánia és Marokkó irányába, mind pedig Egyiptomtól keletre, Szíria felé. Itt jutunk el ahhoz a ponthoz, ahol összeér a két szál, az arab tavasz és az ISIS, az Islám Állam terrorszervezet. Míg ugyanis az észak-afrikai országokban a konfliktus az elnyomók és a szabadságharcot vívók között zajlott, addig Szíriában egy harmadik fél is belépett, a szélsőséges vallási alapokon működő terrorszervezet, melynek ráadásul – ha lehet ilyet mondani egy terrorszervezet kapcsán – egy radikális ága jelent meg, mely az al Kaidánál is kegyetlenebb lépéseket tesz meg napról napra.

Az Islám Állam fellépése nem a szír felkelők ellen szól, nem is a kormányzó *Bashar Al-Assad* elnök és rezsimje ellen küzd, hanem mindenki ellen, aki az általuk helyesnek vélt vallási nézeteket nem teszi magáévá. Mindez már odáig fajult, hogy például 2015. május 24-én Al-Kudaih városában egy mecset felrobbantását vállalták magukra. Ennél talán még beszédesebb az az eset, hogy az al Kaida vezetője, *Ayman al-Zawahiri* már elhatárolódott az Islám Állam terrorszervezettől, valamint nem ismerte el legitim kalifátusnak,⁸ noha azt is hozzátette, hogy amennyiben iraki vagy szír⁹ volna, ő is küzdene. Noha nem tudják pontosan, hogy ez mennyire valós kijelentés, hiszen al-Zawahiri elődje mintájára bujdosol, de már ennek a megjelenése is jelzi az egyetértés hiányát a terrorszervezetek között.

A statisztikák szerint a Magyarországra érkező menekültek hozzávetőlegesen 55%-a szír, 25%-a iraki, 10%-a afgán, a maradék 10% pedig egyéb országokból érkezik. Ezek a becsült számok jól tükrözik az adott országokban jelen levő helyzetet. Afganisztánban a harcok mára sokat csillapodtak, és bár a rendezéstől még mindig távol vannak, a harcok sokkal lokálisabbá váltak. Irak egyes részein még mindig inkább távoli remény, álmom a béke, bár az új iraki hadsereg, a vezetés szervezeten működik, stabilnak tűnik az irányítás. Szíria van jelenleg a legrosszabb helyzetben, ahol még mindig jelentős harcok zajlanak. Aleppó nagy része megsemmisült, 1,9 milliós lakosság jelentős része elmenekült csakúgy, mint sok kisebb város polgárai tették. A szír embereknek alapvetően két választás van: vagy harcba szállnak valamelyik oldalon, vagy elmenekülnek. A felkelők motiváltabbak, de Bashar Al-Assad elnök is sok követővel rendelkezik, ráadásul az emberek inkább kiállnak vezetőjük mellett, mintsem amerikai befolyás alatt álljanak. A hivatalos rezsim pedig minden olyan fiatal férfit besoroz, aki az elmúlt tíz évben kapott alapkiképzést a kötelező sorkatonai szolgálat során. Ha valaki ebben nem akar részt venni, akkor nem marad más lehetősége, mint menekülni az országból, ami felfedi, miért van olyan sok fiatal férfi a menekültek között. Olyanok is inkább a távozás mellett döntenek, akik esetleg a jelenlegi elnök oldalán harcolnának, de az Iszlám Állam leírhatatlanul kegyetlen megtorlásának a lehetőségével sem szeretnék szembenézni. Hogy könnyebb legyen mindezt megérteni, elég csak a nemrég videóra vett és leközölt eseményre gondolni, amikor négy iraki katonát hadifogságba ejtett az ISIS, majd fellógatták őket, lelocsolták petróleummal, és megsütötték őket. Sajnos ez nem egyedi eset, hanem általános eljárás a terrorszervezet részéről. Aki ezt szeretné elkerülni, az inkább útnak indul. Ekkor vagy elmegy Libanonba, ahol az ötmillió lakosra már így is több, mint egymillió menekült jut, akiket az ország képtelen ellátni, vagy elmegy Törökországba, ahol semmiféle ellátást nem kap, munkához nem jut, így nem marad más lehetősége, minthogy továbbindul az Ígéret földjére, ahova hazánkban, Magyarországon keresztül vezet(ne) az út.

Jegyzetek

1. Migráns: az országát elhagyó, idegen országba bevándorló, ott letelepedni akaró.
2. Menekült (az ENSZ által 1951-ben került meghatározásra a fogalom jelentése): faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országban kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja származási országának védelmét igénybe venni. Az

1967-es bővítmény kiterjeszti azokra is, akik a háború vagy más erőszak elől menekülnek. A menekült biztonságos harmadik országba érkezésével nem válik továbbutazása által migránssá, továbbra is menekült marad a státusza mindaddig, míg egy adott országban menedékkérelmet kér és kap.

3. Az arab tavasz néven elhíresült forradalomsorozat éve.
4. Azt nem számítva persze, hogy a megélhetési minimum és az alapszínvonal is jelentősen különbözik.
5. A gazdagabb társadalmakban az agrárszféra termelékenysége három és félszeresére nőtt 1970 és 2010 között.
6. Más nyelven al Qaeda néven is ismert.
7. Részlet Besenyő János „Arab tavasz – politikai rendszerváltás az észak-afrikai arab államokban” című tanulmányából (*Kül-Világ* VIII. évfolyam, 2011/4. szám.)
8. Egyébként sem felelnek meg a kalifátussal szemben támasztott elvárások mindegyikének, bár Mohamed kijelentése alapján, miszerint 30 évig fog tartani a prófétai kalifátus, utána pedig annak fogja adni, akinek akarja, az Iszlám Állam ellene mehet a korábbi rendelkezéseknek a kalifátust illetően.
9. Az ISIS rövidítést általában Iszlám Államként fordítjuk, de a teljes név Islamic State of Iraq and Syria, azaz Iraki és Szír Iszlám Állam.

Arab tavasznak nevezik a 2011 elején kirobbant kormányellenes tüntetéssorozatokat, amelyek az arab államokban törtek ki (Forrás: Wikipédia)

Szűcs Ferenc

Menekültügy, migráció bibliai és teológiai etikai nézőpontból

Migránsok próbálnak átkelni a görög–makedón határon 2015. szeptember 2-án (Forrás: The Boston Globe, Valdrin Xhema/EPA)

„Menekültek pedig mindig lesznek veletek” – akár így is idézhetnénk Jézus szegényekre vonatkozó szavait (Mt 26,11). A kiváltó okok sem sokat változtak az idők folyamán: üldözések, háborúk, természeti katasztrófák okozta szükséghelyzetek, valamint a megélhetés gazdasági tényezői, amelyek egy másik országban jobb kilátásokkal kecsegtetnek. A felsorolás két végpontja is jelzi, hogy különbséget lehet tenni az önként vállalt kivándorlás és a kikényszerített menekülés között.

Az előbbi kategóriába tartozik az iparilag, gazdaságilag fejlettebb országokba munkavállalás céljából történő bevándorlás, amely mögött legtöbbször a befogadó országoknak az az érdeke is állhat, hogy így olcsóbb munkaerőhöz jut-

nak, illetve olyan munkák elvégzéséhez nyernek munkaerőt, amelyekre a helybeli lakosság már nem szívesen vállalkozik.¹ Magyar példaként ide sorolhatjuk a múlt század fordulóján Amerikába történt tömeges kivándorlást, vagy korunk úgynevezett „vendégmunkásait” és bevándorlóit, akik mind az öt kontinens fejlett ipari államaiban megtalálhatók.² Tömeges méreteinél fogva ez a jelenség éppen a befogadó országokban jelenthet problémát az etnikai arányok és a vallási-kulturális különbségek miatt. A magasan képzett bevándorlók esetében beszélhetünk úgynevezett „agyelszívásról” is, amely a befogadó ország számára azzal a gazdasági előnnyel jár, hogy a képzési költségeket megspórolva jut jól képzett munkaerőhöz. Ebben a kategóriában viszont reális

lehetősége van egy idő után a hazatelepülésnek, minthogy a kivándorlók nagy része eleve csak átmeneti állapotnak tekintti a külföldi munkavállalást, mivel megtakarításait a legtöbb esetben szülőföldjén hatékonyabban tudja felhasználni. Az értelmiségi munkavállalók esetében ez a visszaáramlás még inkább hasznos lehet az anyaországnak a megszerzett nyelv és a szakmai tudás, tapasztalat miatt.

Menekültekről sajátos értelemben azonban csak az üldözések, háborúk vagy természeti katasztrófák áldozatainak esetében beszélhetünk. Helyzetük az előzőekhez viszonyítva annyiban más, hogy ők nem önként, megtervezetten hagyják el szülőföldjüket, hanem kényszerítő körülmények hatására, kiszolgáltatottan. Ezek között a politikai vagy vallási kisebbség üldöztetése áll az első helyen. A hatalmi struktúrák változása szükségszerűen teremt meg az új ellenségképet, amellyel az új hatalom le akar számolni. A történelmi példák azt mutatják, hogy a jobb társadalmi és anyagi helyzetben lévők hagyják el először a változások színterét, hiszen ők magukkal tudnak hozni bizonyos értékeket, amivel az újrakezdést egy másik országban biztosítani tudják.³ A legkiszolgáltatottabbak a szegények, de különösen is a nők és a gyermekek. A minden kockázatot vállalók ki vannak szolgáltatva az úgynevezett „segítők” lelkiismeretlen haszonszerzésének is, amint azt a közelmúlt tengeri katasztrófáinál és az embercsempészek üzleti manipulációinál láthattuk. Másfelől a befogadó államok határvédelmi politikája is érthető kerítést jelent, mivel ezeknek a kormányai joggal hivatkozhatnak a saját népük biztonságának szempontjaira.⁴ Az etikai és jogi problémák nehézsége annál a különbségtételnél jelentkezik, hogy kik azok, akiknek a befogadása valóban életmentést jelent, vagy csupán életminőség-javulást. Felveti továbbá azt a globális felelősséget, amely a megoldást nem a menekülésben, hanem az embertelen struktúrák megváltoztatásának kikényszerítésében látja. A régi metafora szerint a hajót kell megmenteni az elsüllyedéstől, és nem a mentőcsónakokat túlterhelni, amely majd azok biztos pusztulásához vezet. Az ok és okozat tisztázásánál nem mellőzhetők az olyan tisztességes elemzések sem, amelyek rámutatnak azokra a külső hatalmi manipulációkra, amelyek egy-egy veszélyeztetett térség katonai és társadalmi instabilitásához vezettek, és ezzel elindították a kényszerű migrációs hullámokat. Nem volna helyes a következményeket kizárólag azokra a népekre ruházni, akiket nem terhel felelősség a helyzet előidézésében. A teológiai etika ezt a kérdést is csak az igazságosság és szeretet dialektikájában tárgyalhatja.

A határok és az identitás

Migrációról, menekülésről csak abban az összefüggésben lehet beszélni, hogy a népi közösségeknek vannak határaik. Pál az areopagoszi beszédben ennek két klasszikus formáját idézi: az idői, történelmi, valamint a térbeli határokat (Ap-Csel 17,26). Az „elrendelt idő” azt jelzi, hogy a népiség maga nem örök teremtési rend. Népek keletkeznek, elmúlnak és egymásba olvadhatnak, így csak egy-egy történelmi kairozban töltik be küldetésüket.⁵ De van „lakozásuknak” térbeli határa is, akár genealógiai, akár nyelvi-kulturális értelemben beszélünk is az egy néphez tartozásról. Ezek a határok jelzik a közösségi identitást is, a sajátos összetartozást és különbözőséget „az egy vérből teremtett” emberiség egészén

belül. A rész szerintiség embervoltunk velejárója mind egyéni, mind közösségi vonatkozásban. Nem lehetünk minden időben és helyen egyszerre otthon, korunk, tradícióink és kultúránk határai meghatározzák identitásunkat.

A migráció minden esetben kilépést jelent ebből a közegből, és belépést egy másik közösségi identitás életébe. Ha a befogadó közösség egyben elfogadó és toleráns is, akkor a „jövevény” megőrizheti identitásának számos vonását (nyelvet, vallását, szokásait), de egyben alkalmazkodnia is kell a befogadó közösség jog- és szokásrendjéhez. Az európai pluralizmus és multikulturalizmus gyakorlata éppen ezen a ponton jelez súlyos hiányosságokat. Egyrészt például a vallási semlegesség mítosza intoleranciába csaphat át, amely az eltérő identitások minden nyilvános szimbólumával szemben harcot hirdet. Ezzel gyakorlatilag éppen a szabadság és tolerancia eszményét adja fel. Sértőnek és kirekesztőnek tekintti a keresztény civilizáció jelképeinek nyilvános megjelenítését éppúgy, mint a bevándorlók öltözködési és vallási szokásait. Az álliberalizmus hazugságát leginkább az olyan közvélemény-kutatások leplezik le, amelyek szerint a keresztény jelképek (kereszt, karácsonyfa stb.) éppúgy nem zavarják a más vallások híveit, mint a keresztény kultúrkörben élőket a burka vagy az ortodox zsidók öltözete.

Másfelől azonban a nagy tömegben megjelenő és alkalmazkodni nem akaró idegenek a xenofóbia és nacionalizmus érzéseit korbácsolják fel a befogadó nemzetek körében, akik saját identitásukat érzik veszélyben. Az államhatárok védelme a kormányok feladatai közé tartozik. Ennek figyelmen kívül hagyása olyan naivitás lenne, mintha a házak kerítéseit kellene lebontani, illetve a lakásajtókat nyitva tartani. Országhatárok ott is léteznek, ahol az átjárhatóságot egy átfogóbb közösségi összetartozás biztosítja (például a schengeni egyezmény vagy a Brit Nemzetközösség országai között). Egy ilyen bizalmi elven alapuló együttműködés ugyanakkor nem zárja ki azt az éberséget, hogy a rosszindulatú határsértőket ezeknek az országoknak is távol kell tartaniuk. Civilizációnk nagy ellentmondása, hogy a biztonsági szempontok miatt az állampolgároknak számos személyiségi jogról le kell lemondaniuk. Ha ezt saját országában mindenki vállalja, nem ítéhető el, ha ugyanezt az elvet a veszélyeztetett térségekből érkezők esetében is alkalmazzák. Egy ilyen társadalmi helyzet a keresztény etika számára is komoly kihívást jelent, mert a bizalom és kölcsönös jóhiszemőség elveit egyensúlyban kell tartania a biztonság elvével. Ezt leginkább az átláthatóság (transzparencia) elvének gyakorlatba vitelével lehet biztosítani. Ebbe az irányba mutat már az újszövetségi „állampolgári etika” is: „azt akarod, hogy ne kelljen félned a hatalomtól? Tedd a jót, és dicséretet kapsz tőle” (Róm 13,3). A szociáletika nyelvén fogalmazva ez annyit jelent, hogy az egyéni, szubjektív érdekek összhangban kell lennie a közösségi, objektív érdekekkel. Ezt az összhangot sajnos megterhelheti a hatalommal szembeni bizalmatlanság, mégis igaz, hogy *abusus non tollit usum* (a visszaélés nem szünteti meg a jogszerű használatot).

Az illegális határátlépések minden esetben kriminalizálják az így belépőket. Ez azzal a veszéllyel is jár, hogy a csupán könnyebb megoldást kereső, de egyébként nem bűnöző migránsokra is rávetülhet egy olyan általánosító előítélet, amely terroristaként tekint rájuk, túl azon, hogy maga a határsértés

Migránsok a görög-makedón határ közelében 2015. szeptember 1.-én (Forrás: The Boston Globe – Valdrin Xhema/EPA)

is bűncselekmény. Itt egyedül a bibliai menedékvárosokra vonatkozó eljárást lehet alkalmazni: a közösségi ítélet válasza ki a valóban menedékre szorulókat (4Móz 35,9–34).

Globalizáció és migráció

Korunkban a globalizáció többjelentésű fogalom. Pozitív értelmében elsősorban a felelősség etika határokra átívelő jellegében van. „Nincs esélyünk a fennmaradásra világethosz nélkül” – mondja *Hans Küng*.⁶ A globális ethosz kialakításához alapvető feltétel a világvallások közti dialógus. A világ globális közösséggé (*global village*) formálódásának leglátványosabb jelensége az úgynevezett információs és kommunikációs forradalom, amely legyőzte a tér- és időbeli távolságokat. A média- és internetkapcsolatok hálózata így nemcsak egy időben tájékoztat a világ távoli pontjain történő eseményekről, de alkalmas arra is, hogy társadalmi elégedetlenséget támasszon, az emberi kapcsolatokat személytelen alapokra helyezze, valamint a hagyományokat és azok közösségi értékeit átalakítsa.⁷

A folyamat eredménye tehát ellentéte a Küng által megálmodott és oly szükséges etikai konszenzusnak. Ennek hatóköre így túlmutat a gazdasági szférán, noha legszembe-tűnőbben ott jelenik meg.⁸ Egy alapvető érték- és szemlélet-változást eredményez, amelyet irányítani és manipulálni is lehet. A globális piac orientált szemlélet, amely az egyes országok polgáraiban csak potenciális vásárlót lát, ellentétesen működik azzal az érték őrzéssel, amely érzelmileg is kötődik a szülőföldhöz, nemzeti nyelvhez és kultúrához. Ennek legkevésbé veszélyes része az, hogy például az étkezési kultúra

területén bizonyos termékek és gyorsétteremláncok nemzetközi monopóliumra tesznek szert, így bármelyik kontinensen vagy országban az otthonosság érzetét keltik. Ezt azért neveztük kevésbé veszélyesnek a nemzeti hagyományokra nézve, mivel azt is tapasztaljuk, hogy párhuzamosan ébresztik fel a helyi specialitások iránti igényt is. Ez leginkább a turizmus területén tapasztalható. Aki egy idegen országba utazik, nem a mindenütt megtalálható ízekre és árakra kíváncsi, hanem a helyi sajátosságokra. A globalizációs kultúra ezért ambivalensen hat. Kisebb mértékben igaz ez a divatokra és a tömegzenei kultúrára nézve is. Az ellenhatások természetesen nem kisebbítik azt a kulturális globalizációt, amely a kultúra- és „ideológiafogyasztás” terén az Egyesült Államok dominanciáját mutatja.⁹ Mindez azért jelentős tényező a migrációra nézve, mivel a tradíció olyan gyökereket is jelent, amelyeknek megtartó erejük van. A migráció minden esetben ezeket a gyökereket szaggatja el.

A késői modernitás az ipari társadalmakon belül is a lakossági mobilitást segíti elő, de ezt ellensúlyozhatja egy elmentéses mozgás is, amely a munkahelyeket telepíti a szabad munkaerő közelébe. Ez sajnos azzal a mobilitással is együtt jár, amely a fejlettebb országokból az olcsóbb munkaerő irányában mozog, így nem teremt hosszú távú stabilitást a munkaerőpiacon.

Az említett tendencia azt jelzi, hogy a globalizáció igazi veszélyét az a gazdasági dominancia jelenti, amely a fejletlenebb országokat ezeknek a gazdasági társaságoknak teljesen kiszolgáltatja.¹⁰ Nem véletlen, hogy az egyházak számára az etikai kihívást egy ilyen „új rabszolgaság” elleni fellépés

jelentette. Az exodusmotívum bibliai képe nemcsak az úgynevezett felszabadításteológiákban jelenik meg, hanem az ökumenikus találkozóknak is vezérmotívuma.¹¹ „Az igazságtalanság láncainak szétszakítása” (RVSz Accrai Nagygyűlés) annyit jelentene, hogy a migráció és menekülés okait kell megszüntetni, és annak a lehetőségét biztosítani, hogy mindenki a saját hazájában boldogulhasson.

A befogadás konkrét etikai problémái

A destruktív rendszerekkel szembeni tiltakozás nem feledteti el, hogy a menekültek és bevándorlók esetében konkrét emberi sorsokkal, tragédiákkal találkozunk. Ezért a segítséget sem lehet csupán általános kategóriákban megfogalmazni, mivel minden egyes szituáció más és más. A modern világban a segítség felelőssége nagyrészt az intézményekre hárul, amelyek sok esetben leveszik az egyén válláról a felelősséget.¹² A menekültek befogadásával sem egyénileg találkozunk, hanem az erre illetékes állami fórumok döntenek róla. A népi közösségeknek ezt a kollektív felelősséget megtalálhatjuk már az olyan jézusi igékben, mint az utolsó ítéletről szóló tanítás (Mt 25,31–46). A népek történelmi megmérettetésének egyik kritériuma, hogy „jövevény voltam és befogadtatok engem” (Mt 25,35b). Itt a jelenlévő Krisztusról van szó, akin már most eldől a jövő. A megkülönböztetés és szétválasztás kritériuma tehát már most jelen van éppen azokban az apokaliptikus krízisekben, amelyek háborúkról és természeti csapásokról szólnak.¹³ Az úgynevezett alapvető emberi jogokat és az emberi méltóságot tehát nemcsak a teremtésben (természetjog) látja a teológia, hanem a krisztológiában is. Krisztus a menekültállapotban is sorsközösséget vállalt velünk (Mt 2,13–15), így a menekültek befogadásában mi vele vállalunk közösséget.

A pozitív történelmi példák azonban mindig olyan befogadható kisebbségről szólnak, amelyet meg kell különböztetni egy népvándorlásszerű folyamattól. Ez utóbbi számos szociális problémát vet fel. Az nem lehet kérdés, hogy a keresztény közösségek számára a krisztusi szeretetparancs az áldozat vállalását is jelenti és ezzel a nagyobb közösség számára is jellé és hegyen épített menedékvárossá is válnak.¹⁴ Az viszont kérdéses lehet, hogy az önkéntes áldozatvállalás helyett mennyiben kényszeríthető rá egy nemzeti közösségre egy parttalan menekültáradat, amely már nem is befogadásról, hanem önfeladásról szól. Az igazságosság és arányosság elvének egyensúlyban kell lennie a szolidaritás elvével. Erre hivatkozik Pál is a jeruzsálemi gyülekezet részére való adakozásnál. „Ugyanis azért, hogy másoknak könnyebbségük legyen, nektek ne legyen nyomorúságotok” (2Kor 8,13). Az egyenlőség szerinti mérce itt a méltányosságot és arányosságot fejezi ki (iszosz – egyenlő, méltányos).¹⁵

A végletes analógia a *bellum iustum*, az úgynevezett igazságos háború klasszikus esete lehet, ami az önvédelem végső érveként (*ultima ratio*) jöhet szóba.¹⁶ A terrorizmus fenyegetettségében a szabad migráció hasonló veszélyt jelenthet egy-egy ország békés életére nézve. Ezen túl a nemzeti és nemzetközi érdekek összhangja az etika örök dilemmája marad, amelyre a történelemben még nem született mindenki számára egyaránt kedvező megoldás. A jobb- és balsorsú nemzetek, a győztesek és áldozatok történelmi valósága nem válaszolható meg a teodícea körében. Isten nem azonos sem a

történelemmel, sem a természeti csapásokkal. A Káté szerint azonban a gondviselő Istenbe vetett hit a történések és közöttünk „Isten atyai kezét” látja (HK 26. kf.). Ennek a segítő, gondviselő kéznek lehetünk egy adott helyen és időben mi is eszközei. Minden ilyen segítség természeténél fogva csak részleges és időleges lehet, amelynek határaival számolnunk kell. Ennél többről a keresztény teológia és etika nem szólhat a menekültügyben sem.

Forrás: Confessio, 2015/2. szám

(<http://confessio.reformatus.hu/v/menekultugy-migracio-bibliai-es-teologiai-etikai-nezopontbol>)

Jegyzetek

1. Migration and Refugee Policies. An Overview (Cromwell Press, Trowbridge, Wiltshire, 2002 XV–XVI.)
2. Uo. 8. o.
3. Immigration Worldwide, Policies, Practicies, Trends. (Oxford University Press, Oxford, 2010) 7. o.
4. Migration 20. o.
5. Karl Barth: KD. III/4. 1951 340. kk.
6. Hans Küng: Világvallások etikája. (Egyházfórum, Budapest, 1994) 19. o.
7. Segesváry Viktor: Globalizáció. (*Valóság*, XL. 1997/7. 3.)
8. Kovács Zoltán János: A globalizáció, a szabadság, a gazdaság és az ember viszonyáról, (*Valóság*, XLIII. 2000/9. 12. o.)
9. Árva László: A világgazdaság globalizálása és Magyarország helye a folyamatban (*Valóság* XLI. 1998/2) 22. o.
10. Uo. 23. o.
11. Vö. Bob Goudzwaard: Globalization, Exclusion, Enslavement. (*Reformed World*, Vol. 46. 1996/3) 105. o.
12. Dr. Szűcs Ferenc: Teológiai etika (Ref. Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1993) 67–68. o.
13. Gerhard Sauter: What Dare We Hope? Reconsidering Eschatology (Trinity Press International, Harrisburg, Pennsylvania, 1999) 221. o.
14. John Stott: Issues Facing Christians Today. New Perspectives on social and moral dilemmas (Marshall Pickering, London, 1990) 161. o.
15. CSC. Williams: I and II Corinthians. (Peake's Commentary on the Bible, London–New York, 1962) 972. o.
16. Emil Brunner: Das Gebot und die Ordnungen (Mohr-Siebeck, Tübingen, 1933) 459. o.

A Szolgatárs honlapja:
www.szolgotars.hu

Háló Gyula

A személyes felelősségről a migrációról való együttgondolkodás után

Fórumbeszélgetés a migránskérdésről. A meghívott vendégek *Gudovics Éva*, a Magyar Rádió hírszerkesztője, valamint *Révész Balázs*, a Baptista Szeretetszolgálat migrációs koordinátora voltak. A képen *Háló Gyula* helyi lelkipásztor látható még.

(Forrás: a peestszemtimrei baptisták facebook-oldala)

„Mert mindenkinek cselekedetei szerint fog megfizetni: azoknak, akik állhatatosan jót cselekedve törekszenek dicsőségre, megbecsülésre és halhatatlanságra, örök életet ad.”

(Róm 2,6–7)

Mint ahogy az élet bármely területén, a migrációval kapcsolatban is a kompetenciahatárok jelölik ki felelősségem határait. A kompetenciahatárom jelzi azt a kört, ameddig a képességem és a felhatalmazásom alapján lehetőségem vagy kötelességem cselekedni, beavatkozni, segíteni. Vagyis a felelősségem körén belül kell maradnom, amikor a társadalmi felelősségemről gondolkodom.

Ott van kijelölve a személyes felelősségem köre, ahol lehetőségem van a cselekvésre, a beavatkozásra. Ahol nincs lehetőségem cselekedni, ott nem lehet felelősségem. Ennek a

tézisnek több következménye is van a tágabb társadalmi térben. Ahol nem tudok (mert nincs lehetőségem) cselekedni, nem lehetek felelős. Ez a tézis segít, ha lelkileg túlzottan érzékeny vagyok, hogy érzelmileg ne vegyek magamra akkora súlyt, amivel szemben tehetetlen vagyok.

Ahol nincs lehetőségem cselekedni, ott nincs kötelezettségem, nincs kényszer arra, hogy azért legalább véleményt nyilvánítsak. Ez a száználmas hangemberek cselekvést pótló, látszatfelelősséget vállaló tevékenysége. (Megj.: A beszéd, a véleménynyilvánítás még nem cselekvés, még ha a beszédaktuselmélet tágan a szóbeli kommunikációt is cselekvésként fogja fel.) Természetesen van helye a véleménycserének a családban és a baráti körben, természetesen van helye a kérdésnek a szakemberektől, de nem összevetni mindenütt és mindenkivel.

A véleményszabadság joga nem erőltetheti rám, hogy felelőtlenül beszéljek arról, ahol úgysem fogok tenni semmit. Természetesen emellett még azt is kell mérlegelnem, hogy felelősségi köreim (például önmagam, családom, munkám, segítő szolgálatom, tanulmányaim, ígéreteim, határidők stb.) milyen sorrendet határoznak meg. Úgyelnem kell arra, hogy ne mások, ne a közösségem, ne a média tematizálása, iránymutatása mondja meg, hogy mit tegyek, hol segítsek. Mert ha meg is teszem, ők akkor sem fognak felelősséget vállalni a tetteimért. Legfeljebb – ha engedelmeskedem nekik – learatják a diadalt, mintha ők cselekedtek volna.

A felelősség mindig az enyém marad, ezért az alapos és széles körű józan tájékozódásra alapozva mindig a lelkiismeretemre, a belső jó indítékaimra, lelkem igaz szándékaira és a Szentlélek sugallatára kell hallgatnom ahhoz, hogy azt mondhassam majd később is: azt tettem, ami az én dolgom volt, amit csak én tehettem. Másoknak nem lehet az a dolga, hogy nekem megmondják, mi az én dolgom. Így gyakorolták az ószövetségi szentek, és így gyakorolta maga Jézus Krisztus is.

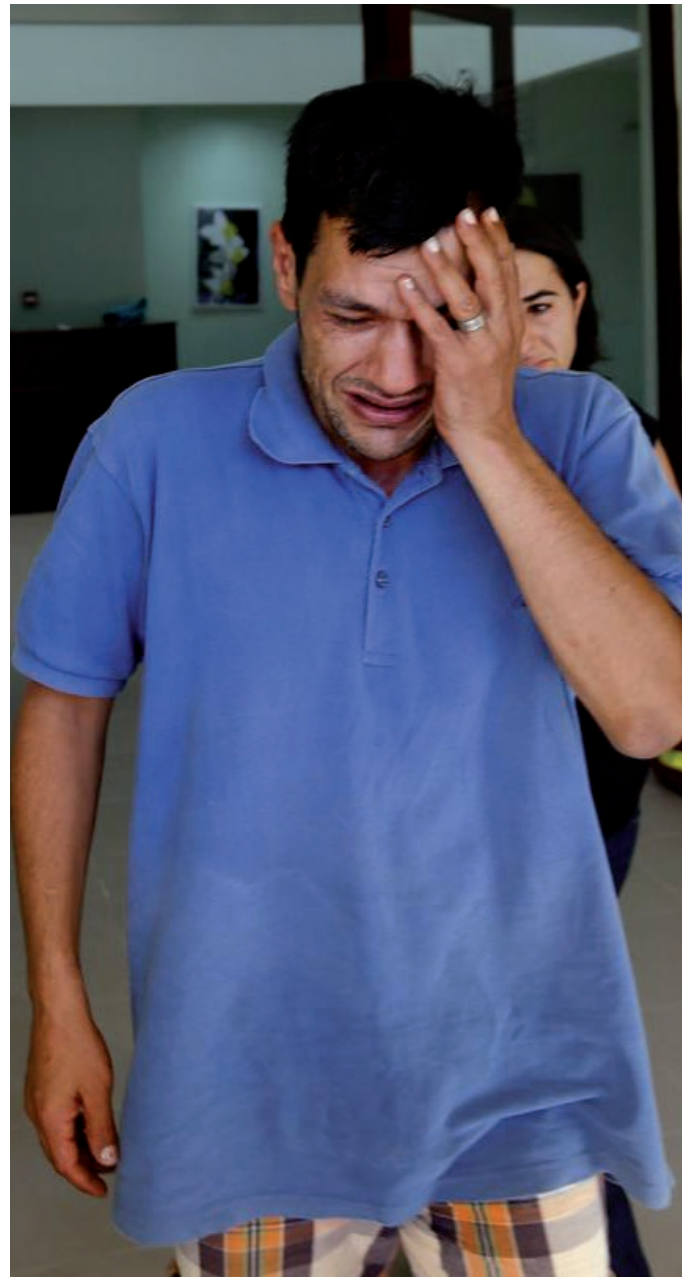
Mert „sok özvegyasszony élt Izraelben Illés napjaiban, amikor bezárult az ég három esztendőre és hat hónapra, úgy-hogy nagy éhínség lett azon az egész vidéken, de egyikükhöz sem küldetett Illés, csak a Szidónhoz tartozó Sareptába egy özvegyasszonyhoz. Sok leprás volt Izraelben Elizeus próféta idejében, de egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naamán” – hangsúlyozta Jézus a személyes megszólítás és az isteni akarat fontosságát (Lk 4,27). De saját életében is így gyakorolta, hiszen sok beteggel találkozott, de nem mindet gyógyította meg.

A jó szándék és az együttérzés félre is vezetheti az embert, mint ahogy Józsué is beleesett ebbe, mikor a gibeoniták megkeresték őket, és ők csak azt vették figyelembe, amit személyesen láttak és hallottak. Így írja a Biblia: „Akkor kezükbe vették az emberek azoknak az útravalóját, de az Úr akaratát nem kérdezték meg.” (Józs 9,14) Jézus maga is okos megfontolásra int bennünket, és szavait kisebb-nagyobb emberbaráti vállalkozásainkra is fontos értenünk! Így tanít: „Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, és nem számítja ki a költséget, hogy telik-e mindenre a befejezésig? Nehogy – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gúnyolni kezdje mindenki, aki látja, és ezt mondja: Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni. Vagy ha az egyik király el akar indulni, hogy harcba bocsátkozzék egy másik királlyal, vajon nem ül-e le előbb, és nem tart-e tanácsot arról, hogy szembeszállhat-e tízezer élén azzal, aki húszezerrel jön ellene? Különben követséget küld, amikor az még távol van, és megkérdezi a békefeltételeket.” (Lk 14,28–32)

Mindez természetesen nem lehet akadály a segítségnyújtásunk azoknak, akiket mindennapi utunk során Isten hoz elénk, mint ahogy a példázatbeli irgalmas samaritánus is tette. Tájékozódjunk tehát alaposan, őrizzük meg az irgalom lelkületét, ismerjük fel személyes felelősségünket, és tegyünk meg mindent, amire csak lehetőségünk van.

„Ha a nyomorúság idején gyenge vagy, kevés az erőd. Mentsd meg

*azokat, akiket halálra visznek,
és ne fordulj el azoktól, akiket
a vesztőhelyre hurcolnak! Ha azt
mondanád, hogy erről nem tudunk,
az, aki a szíveket vizsgálja, beléd
lát, és aki lelkedet őrzi, ismer;
ő megfizet az embernek
cselekedete szerint.”*
(Péld 24,10–12)

Hálóné Cseh Ágota

Mit jelent a befogadás?

A választ a befogadás szó értelmére még mindig csak keresem, miközben a lelkiismeretem felett napról napra egyre több hírforrás, vélemény akar uralkodni – hol így, hol úgy.

Mint barátaim és ismerőseim közül nagyon sokan, hetek óta gondolkodom azon, mit is jelent a „befogadás”, hisz a következő bibliai idézetet is egyre többen tűzik manapság a zászlajukra:

„Aki az ilyen kisgyermekek közül egyet is befogad az én nevemben, az engem fogad be.” (Mk 9,37)

Olyan közegben nőhettem fel, ahol a mások segítése származástól függetlenül egyértelmű volt. Már óvodáskoromban tekertem kis biciklimen anyukám után, aki védőnőként úttalan utakon látogatta a szegényeket, tanyasiakat. Sosem volt gond számomra, ha iskoláskoromban a cigány osztálytársamat kellett korrepetálnom, mert nem náluk laktam, hanem hazamehettem a saját családomhoz.

Az életem később is mások szolgálatában telt. Ekkor már nem mehettem „haza”, sokszor a saját otthonomat kellett kitárni. Így az évek során meg kellett tanulnom, hogy a mások szolgálata nem jelentheti a mások „kiszolgálását”, mert ha hagyom, hogy az igények elválnak a szükségletektől, tönk-

re fogom tenni a saját életemet és a családom életét is. A befogadást nem divatos, menő tevékenységként éltem meg, hanem mindennapi gyakorlatként, életformaként. Amikor egyik éjjel a Szabadság-hídról szedtek le egy öngyilkosjelölt lányt, és minket találtak meg lehetséges szállásadóként, természetes dolognak tartottam a befogadását. Amikor segítséget kért tőlünk az éppen börtönből szabadult, de új életet kezdeni akaró új „barátunk” (azóta tényleg jó barát), éjszakáról éjszakára megküzdöttünk azért, hogy olyan állapotba kerülhessen, hogy a frissen szerzett munkahelyére a következő reggel is be tudjon menni. Mert a befogadás felelősség. Amikor öt éven belül már a negyedik gyermekemet vártam, tudatosan,

örömmel és felelősséggel vállaltam. Azóta is nagyon hálás vagyok érte. De ugyanekkora felelősség vezetett akkor is, amikor szembenéztem az egészségi állapotommal, a lehetőségeinkkel, és több gyermeket nem terveztünk „befogadni” a családukba. Mert a befogadás felelősség. Vagy eszembe jutnak azok a lányok, akiket az állami gondozásból legalább hétfégenként próbáltunk beemelni a családukba. Ott is eljött az a pillanat, amikor el kellett dönteni, hogy tényleg tudok-e „anyu” lenni számukra (ahogy elkezdtek hívni egy idő után), van-e elég erőm ahhoz, hogy hosszú távon felelősséget vállaljak értük. Nem volt könnyű döntés nemet mondani, de meg kellett tenni. Értük és értünk. És voltak rövidebb időre befogadottaink is: zaklatott lelkű, vagy bántalmazott fiatalok egy-két hétre. De annak is ott kellett, hogy vége legyen, mert a fizikai befogadással „magamba” is befogadtam őket, elkezdtem élni helyettük is az életüket, ami hosszú távon semmi jóra nem vezetett volna. Vagy eszembe jut *Zoli*, a hajléktalanunk, akinek bár csak az udvar egyik fűtött helyiségében tudtunk télen szállást adni, de karácsonykor együtt ebédelt velünk a családi asztalnál. Hogy aznap miért műanyag tányérral és evőeszközzel terítettem? Mert az ő befogadása együtt járt a négy kicsi gyermekem iránti felelősséggel is...

...és a választ a befogadás szó értelmére még mindig csak keresem, miközben a lelkiismeretem felett napról napra egyre több hírforrás, vélemény akar uralkodni – hol így, hol úgy.

Szabados Ádám Futótűz

Keresztrefeszítés Szíriában

„Ezekben a napokban élni a legizgalmasabb” – állítja *Jonathan*, a Voice of the Martyrs szervezet muszlim országban dolgozó munkatársa. „Az evangélium világszerte valódi futótűzként terjed. Az örömhír olyan burjánzását látjuk, amelyet soha korábban az egyház története során.” Jonathan szerint az evangélium példátlan sikerének egyik kulcsa az üldöztetés, mely „gyúanyag” a tűz számára. A keresztényüldözés már nyilvánvalóan nemcsak régi emlék a Római Birodalom vagy a kommunizmus idejéből, hanem a világ számos táján kézzelfogható napi valóság. És mégis – vagy éppen ezért – az egyház világszerte gombamód növekszik. Minden egyes bebörtönzött vagy kivégzett keresztény helyén tíz másik terem. Pont ott látjuk leginkább a növekedést, ahol a legnehezebb kereszténynek lenni. „Az egyház a világ legveszélyesebb helyein virágzik és terjeszkedik” – állítja saját tapasztalataira is támaszkodva Jonathan.

Az egyik leggyorsabban növekvő egyház ma az iráni. Iránban elképesztő sebességgel terjed az evangélium, annak ellenére, hogy az áttérő muszlimokat halálbüntetéssel fenyegetik. Az egykori perzsa országban a földalatti kereszténységet ma közel négy milliósra becsülik. A kockázat óriási, mégis egyre többen vállalják. Míg Berlinben a tömegesen megkeresztelkedő migránsok közül egyesekről elképzelhető, hogy pusztá számításból térnek meg (így talán nem fogják visszaküldeni őket), ez a magyarázat a Közép-Keleten nevetségessé válik. Iránban nincs földi előnye annak, ha valaki Jézus kö-

vetője lesz. Arról van inkább szó, hogy valami megroppant az iszlám világban, és váratlanul megnyílt az út az evangélium előtt. Ami korábban elképzelhetetlennek tűnt, ma valóság: muszlimok nagyon nagy számban térnek meg Jézushoz. Pont az történik, amiért évtizedek óta imádkozunk. A 10-40 ablak (az evangélium előtt leginkább zárt terület) elsötétített üvege betört, és az evangélium fénye behatolt. Az iszlám expanziós retorikája mögött egy szétkorhadtt vallási rendszer van, melynek tagjai minden eddiginél nyitottabbá váltak Jézus szeretetére.

Az ISIS meg olyan Isten kezében, mint a juhászcutya, mely visszatereli a kóborló juhokat a Pásztorhoz. Minél brutálisabban lép fel, annál nyilvánvalóbbá teszi az iszlám mélyén rejlő sötét árnyakat. És minél bátrabban tesznek tanúságot Jézusról a falhoz állított keresztények, annál nyilvánvalóbb, hogy náluk van az igazi kincs. Idén augusztus 28-án (tehát 2015-ben!) tizenegy szír keresztényt fejeztek le és feszítettek keresztre egy Aleppó melletti faluban. Mindegyikük egy keresztény missziós szervezet munkatársa volt, akik azért maradtak a háborús övezetben, hogy Krisztus nevében segítséget nyújtsanak az áldozatoknak. A kockázatok ellenére ott maradtak akkor is, amikor az ISIS elfoglalta a falut. A missziós vezetőjük kérésére, hogy meneküljenek, azt mondták: nem tehetik, mert Isten arra hívta őket, hogy mondják el az evangéliumot azoknak, akik nem tudnak menekülni. Elfogták őket. Hóhéraitól lehetőséget kaptak, hogy visszatérjenek a muszlim hitre, ők azonban kijelentették, hogy nem fogják megtagadni Jézust.

A csoport 41 éves vezetőjét, aki kilenc házi gyülekezetet felügyelt, 13 éves fiát, valamint két további munkatársat nagy tömeg előtt brutálisan megverték, majd keresztre feszítették őket. Két napig nem engedték leszedni a „hitehagyott” táblákkal jelölt holttesteket. Nyolc másik missziós munkatársat a falu közepén szintén arról kérdezték, hogy visszatérnek-e a muszlim hitre. Két nő – egyik 29, a másik 33 éves – megpróbálták elmondani, hogy ők csak Krisztus szeretetét és békeségét adták tovább. Jézushoz imádkoztak, miközben az ISIS katonák mindenki előtt megverték és megerőszakolták őket. Mikor lefejezésük előtt hat társukkal együtt a földön térdeltek, a falubeliek szerint egyesek a Miatyánkot imádkozták, mások Jézust szólították meg, volt, aki Jézus nevét kimondva mosolygott. Levágták a fejüket, és a torzóikat keresztre feszítették. Mindezt a misszió vezetője mondta el, megrendülten.

The Voice of the Martyrs

A The Voice of the Martyrs egy nonprofit, felekezeti keresztény szervezet, amelyik a céljául tűzte ki az üldözött keresztények megsegítését világszerte. A szervezetet *Richard Wurmbrand* lelképásztor alapította, aki 14 évet ült börtönben Romániában a kommunizmus idején

„Utolsó leheletükig Jézushoz imádkoztak és róla beszéltek. Az egész falu hallotta és látta a bizonyágtételüket.”

„Talán jobb lett volna, ha nemcsak tanácsolom, hanem megparancsolom nekik, hogy meneküljenek el a faluból” – tette hozzá. Emberileg ez valószínűleg igaz, de isteni szempontból nem biztos, hogy így van. A misszió vezetőjéből érthetően kibuggyan a munkatársai tragikus halála miatt érzett keserű fájdalom, de aztán ő sem téveszti szem elől az eset mögött meghúzódó csodálatos isteni szándékot, mely a tizenegy vértanú halálát egészen más megvilágításba helyezi: „Az történik most – teszi hozzá –, hogy egyre többen térnek meg. A szolgálat folyamatosan növekszik. A múltban azért imádkoztunk, hogy legyen legalább egy ember, aki muszlim háttérből megtér az Úrhoz. Most annyira sokan térnek meg, hogy alig győzzük a közöttük végzett munkát.”

Ebből mi is erőt meríthetünk itt, Európában. Sőt, azokra a menekültekre is másképp tekinthetünk, akik közénk vetődnek. A félelem nem veszi számításba, hogy akár még a rossz szándékkal érkező Saulusokból is lehetnek Paulusok, de ilyen is történik. A fenti misszióvezető például egy név

nélkül nyilatkozó ISIS-harcosról mesél, aki saját bevallása szerint kiábrándult a terrorszervezetből, de az iszlám hite miatt továbbra is a hitetlenek megsemmisítéséről ábrándozott. Mikor meghallotta, hogy rokonai keresztény segélyszervezet munkatársaitól kapnak segítséget, Jordániába utazott, hogy megölje azokat a keresztény segélymunkásokat. Elment egy alkalmukra, de valami megakadályozta abban, hogy végrehajtsa a tervét. Aznap este álmában megjelent neki Jézus. Másnap visszament a keresztények közé, és azt mondta: „Tegnap azért jöttem közétek, hogy megöljelek benneteket. Jézus éjjel megjelent álomban. Szeretném tudni, mit tanítotok róla. Mondjátok el, ki az, aki megakadályozott engem abban, hogy megöljelek benneteket!” A misszióvezető szerint a férfi sírva megtért, és ma az egyik jordániai gyülekezet munkatársa, ő is menekülteken segít.

Az evangélium hirdetése természetesen kockázatokkal jár, és ez különösen igaz a muszlimok közötti misszióra. A kockázatokról Jézus is beszélt, soha nem árult zsákbamacsát. De ki tudja, hány csodás történetet (akár Saulusok megtérését!) élhetünk át mi is, ha megnyitjuk a szívünket az elveszettek előtt, és imádkozunk a Szentlélek erejéért! Az evangélium ma is Isten ereje, Isten karja pedig nem rövidült meg a 21. században sem. Sorsunk sötétlő árnyai közt szent arca rejtezik. Bölcs terveit viszont csak a feltámadás hite által érthetjük meg.

Ez az írás a szerző
Divinity című blogján
(divinity.szabadosadam.hu) jelent
meg 2015. október 10-én

A The Voice of the Martyrs szervezet honlapján imakéréseket is találhatunk, ahol név szerint imádkozhatunk üldözött keresztény testvéreinkért (persecution.com / Get Involved / Pray)

Révész Balázs

Menekültek között

Menekültek orvosi ellátása a Nyugati tranzitciónában

A 2015-ös év sok szempontból meglepetéseket hozott a Magyarországon dolgozó civil szervezeteknek, a közigazgatásban, az egészségügyben és a rendvédelem területén dolgozó szakembereknek egyaránt. Részben a világban dúló polgárháborúk és etnikai villongások hatására eddig soha nem látott mértékű embertömeg indult el a biztonságot nyújtó Európa felé. Az elemzők és a szakemberek sokszor ellentmondásos nyilatkozatai nem tették könnyebbé sem a civilek, sem a rendvédelmi szervek munkáját. A napról-napra növekvő emberáradat gyors lépésre kényszerített mindenkit, aki felelősséggel gondolkodik Magyarország és Európa jövőjéről. A Baptista Szeretetszolgálat munkatársaként lehetőségem volt a kritikus augusztus-szeptemberi időszakban a migránsok egészségügyi, később pedig a humanitárius ellátásában részt venni.

Nyugati pályaudvar - tranzitcióna

Az események gyors váltakozása tehát mindenkit meglepett. Segélyszervezetként a Baptista Szeretetszolgálat első körben minden hasonló esetben a helyi hatóságokkal és partnerszervezetekkel közösen szeret segítséget nyújtani, mert tapasztalataink szerint a közös segítségnyújtás mindig hatékonyabb, mint az egymásra bízott helytállás. Még ezek között, az egyébként általában hatékony kooperációk között is nehéz volt a helyzet felmérése, az önkéntesek koordinálása. Mivel a

szeretetszolgálat a katasztrófák helyszínén elsősorban mentési, orvosi és egészségügyi feladatokat ellátását végzi, ezért első körben a migránsok egészségügyi helyzetének felmérését kezdtük el a Vöröskereszt és a Házi Gyermekorvosok Országos Egyesülete bevonásával. Mivel a Keleti pályaudvarnál már más szervezetek rutinszerűen felosztották az orvosi ügyeleti időt, ezért mi a Nyugati pályaudvarra koncentráltuk az erőforrásainkat. Két napra rá, hogy elkezdtük az orvosi és ápolói feladatokat, a logisztikai stáb két konténeret helyeztünk ki a Nyugatihoz, amiben orvosi rendelőt és gyógyszertárat rendeztünk be. Az orvosi ellátás csúcsideszakában napi 150 beteget láttunk el a 10–16 óráig terjedő ügyeleti időszakban. Ennek az időszaknak a csúcsa egy hétig tartott. Az önkéntesi munkában a Vecsési Bárka Baptista Gyülekezet is kivette a részét. Ők gyermekprogramokat, és kézműves-foglalkozásokat tartottak a kisgyermekeknek.

Párhuzamosan a Budapesten folyó munkákkal több alkalommal vittünk adományokat a déli határhoz, így a szegedi baptista önkéntesek segítségével több százezer forint értékben osztottunk vizet, élelmiszert, higiénés dolgokat Röszkén, illetve a szegedi Nagypályaudvarnál. Egy mentőautónk is dolgozott háromfős személyezettel a röszkői határnál a határ lezárásáig.

A szerb-magyar határzár után a menekültek tömege a szerb-horvát határ felé tolódott át, így mi is lépésre kényszerültünk.

Ahogy azt már a hírekből tudjuk, a határzár után az egész menekültáradat áttolódott a déli határsávra, először a szerbiai oldalra próbáltunk élelmiszercsomagokat vinni, de a szerb hatóságok nem engedték át a szállítmányt. Persze megoldottuk, és más úton juttattuk át a csomagokat. Ebben nagy segítségünkre volt a Vajdaságban dolgozó *Nyúl Zoltán* baptista lelkész és munkatársai. Ezekben a napokban volt, hogy a szerb határ mindkét oldalán jelen voltak munkatársaink, és két oldalról támogattuk a menekülteket.

A hosszú távú döntés az lett, hogy követjük a menekültek útját, és a Szentgotthárdra kitelepített két zuhany és WC-konténer mellett a horvátországi Opatovacba, régi nevén Apátiba vettük az irányt.

Ebben az időszakban már sok partnerszervezetünk elindította a felajánlását a számunkra, vagy jelezte, hogy adománygyűjtésbe kezd a Magyarországon kialakult helyzet komolyságát látva. Munkatársaink több helyszínről küldtek

beszámolókat kül-, és belföldre egyaránt, vagy fogadták a partnereket, hogy saját szemükkel győződjenek meg a kialakult helyzetről. Mindeközben a háttérben folyamatosan dolgoztak az irodai munkatársaink, akiknek a részvétele az ilyen helyzetben ugyanolyan nélkülözhetetlen, mint azon munkatársak feladatai, akik a frontvonal helyszínein tevékenykednek.

Opatovac a horvát Röszke

A horvát hatóságok egy napig tudták kontrollálni a tömeget, aztán összeroppant a rendszerük. Így jutottak arra a döntésre, hogy egy régi katonai táborban állítanak fel menekülttáborra, ahol kötelező egészségügyi vizsgálaton és regisztráción kell átesniük a migránsoknak. Ezen a helyszínen ugyanaz a feszültség volt érezhető, mint a röszkei határnál. Rohamrendőrök, katonák, nemzetközi segítség-szervezetek, és a nemzetközi média, akiktől egy lépést sem lehetett tenni.

Mire áttelepültünk a mintegy öt tonna élelmiszer, és fektetőanyaggal a teherautónkon – aminek egy részét a táborban, a másik részét a helyi horvát baptisták raktárába táraztunk le –, addigra az óriási tömeg ott is megjelent. Egy amerikai partnerünk, aki végigkísért bennünket az elmúlt hetekben, a helyzet komolyságát látva úgy döntött, hogy azonnali segítségképpen ezer adag egységcsomagra elegendő élelmiszert vásárol. A helyi baptista lelkésszel útnak indultunk, és bevásároltuk a vízből, tartós élelmiszerből, kenyérből és higiéniai eszközökből álló szállítmányt, amit a helyi partnerekkel szinte azonnal szétosztottunk.

A történet hatására a *Baylor Scott & White Health* amerikai szervezet úgy döntött, hogy a magyarországi Baptista Szeretetszolgálattal szeretne együttműködni, és 300 000 dollár értékű adományt küld, hogy partnerként együttműködve segítse az európai migránsokat. Nem sokkal később meg is érkezett a Boeing 762-es repülőgép Budapestre, a fedélzetén takarókkal, melegruházzal, babatápszerrel, almával és gyógyászati eszközökkel.

Munkatársaink ezekben a napokban és hetekben is Horvátországban dolgoznak, hogy segítsék a jobb élet reményében Európába vándorolt migránsokat. Ezekben a napokban is heti váltásban, öt napos turnusokban viszünk önkéntese-

ket az opatovaci táborba, akik két műszakban osztják az élelmiszer-csomagokat a táborba érkező menekülteknek. Közben együtt segítünk a horvátországi baptista testvéreinkkel, aközben értjük meg, hogy baráttá valóban a bajban válik az ember. Nincs ember, aki ma Európában meg tudná mondani, hogy mi lesz a következménye ennek a vándorlásnak, de egy biztos, hogy ha valamiképpen meg tudjuk mutatni számukra az isteni szeretetet, akkor az most van. Nem először történik meg a szeretetszolgálat életében az, ami most is, hogy egy apró lépést teszünk meg, ebben az esetben a migránsok felé, és végül egy óriási ajtó nyílik meg. A történeteket végigkövetve egy bibliai példázat jutott eszembe, ahol egy pap és egy lévita is elmulasztott segíteni, és egy samáriai vándor miatt maradt életben egy út szélén hagyott, ájultra vert ember. Egy segítség is elegendő volt abban a helyzetben, de mi lett volna, ha mind a hárman összefognak, és közösen tesznek valamit? A mi esetünkben látszik, hogy három partner közös munkája nem összeadódik, hanem szorozza egymást.

Végezetül egy igei gondolat Abdiás könyvéből:

*„Ne nézz kárörömmel testvéredre
balsorsa napján! Ne neved Júda
fiain pusztulásuk napján!
Ne beszélj róluk nagy hangon
nyomorúságuk napján! Ne törj be
népem kapuján veszedelme
napján! Ne nézd te is kárörömmel
baját veszedelme napján!
Ne nyúljatok kincseihez
veszedelme napján!
Ne állj oda az útfélre azért,
hogy irtsd a menekülőket, és ne
ejtsd foglyul a megmaradtakat
a nyomorúság napján!
Mert közel van már az Úr napja,
fenyegeti a népeket.
Amit te csináltál, azt teszik veled is,
visszaszáll fejedre, amit elköveltél!”*

Abdiás 1,12–15

Thabiti Anyabwile Gondolkodjunk az egyetemes hűség jegyében

Az iszlám találkozása Krisztus értelmével

Thabiti Anyabwile a washingtoni Capitol Hill Baptist Church egyik lelképásztora, számos keresztény könyv szerzője.

Thabiti az iszlám hitről tért át a keresztény hitre. A most közreadott evangéliumközpontú, lelkesítő írása a *Thinking. Loving. Doing.* (Crossway, 2011) című többszerzős, ingyenesen letölthető könyv egyik tanulmánya.

A keresztény élet lényegét legjobban az elme-szív-kéz képpel szemléltethetjük. Ez azt jelenti, hogy az elme befogadja az igazságot, ami új viszonyulást hoz létre a szívben, majd ebből cselekedetek fakadnak, amiket a kéz jelképez.

Világunkban nemcsak létezik, hanem egyre erősödik az antiintellektualizmus és az értelmetlen szórakozás iránti vágy, amely iszlám- és muszlimellenes sztereotípiákra épül. Észrevették már, hogy a nyilvános média és a televízió által bemutatott rosszfiúk húsz évvel ezelőtt mindig a szovjetek voltak? Manapság pedig nincs is olyan sorozat vagy tévéműsor, amiben a rosszfiúk között ne volna néhány arab vagy muszlim terrorista.

Ahogy általában érzünk és gondolkodunk az iszlám-al kapcsolatban

A dolgok torz ábrázolását erősíti a vitatkozó hangnem, ami tovább gerjeszti a szkeptikus és gyakran ellenséges hozzáállást is. Harcias szavakat és frázisokat használunk, úgymint „az iszlám fenyegetés”, „a civilizáció összeomlása,” és „konfrottáció.” A népszerű kifejezések és elképzelések mellett újra és újra elhangzanak bizonyos kérdések, úgymint „Hogy kell megnyilvánulnom muszlimok előtt?” és „Mihez kezdjünk az iszlámmal?” Ezek mögött a kérdések mögött az a feltételezés húzódik meg, mintha a muszlimok a földön élő leginkább megközelíthetetlen és észszerűtlenül gondolkodó emberek volnának.

Mindkét jelenség, az antiintellektuális- és értelmetlen szórakozási vágy és a gyakran ismételt kérdések is ugyanarról a törőlről fakadnak: félelemből. Sokan félnek közülünk a muszlimoktól és az iszlámtól. Amikor a szomszédunkban vagy a bevásárlóközpontban sétálgatva megpillantunk egy-egy

muszlim ruházatba öltözött embert, talán már felfedeztük a szívünkben a szkeptizmus, a tanácstalanság és a visszahúzóds érzését. Ez a félelem. És ahol eluralkodik a félelem, ott megszűnik a gondolkodás. Megfigyelhetjük az összes tipikus válaszreakciót, melyeket a félelem ki tud váltani belőlünk. Például, a félelem egyik megtestesülési formája a harcias reagálás. Gondoljunk vissza 2010 nyarára, a Ground Zero melletti mecsetépítési tervekkel kapcsolatos szópárbajra. Máskor a félelemre adott válaszreakció a „menekülés”. Lehetséges, hogy az evangelizációból és a misszióból hiányzó lendület a válaszreakció arra, hogy félve menekülünk a muszlim szomszédaink elől. Vagy csak félünk az egymás mellé kerüléstől vagy az egyszerű megegyezéstől. A félelem időnként sivár és ronda „gyűlöletbeszédben” nyilvánul meg.

Gondolkodjunk az egyetemes hűség jegyében

Nos, a kereszténység sikerének kulcsa éppen az, hogy megfelelő módon gondolkodó emberré kell válnunk! Hiszen arra hívtunk el, hogy szeressük Urunkat teljes elménkből, szívünkben és erőnkben, hogy hűek maradjunk Istenhez és örvendezzünk őbenne egy örökkévalóságon át. A gondolkodás tulajdonképpen azt jelenti, hogy racionálisan, higgadtan használjuk az értelmünket valamely téma vagy szituáció kiértékeléséhez. A gondolkodás fejleszti a világnézetünket, a véleményünket és az értékítéletünket.

A gondolkodás nem ugyanaz, mint a reagálás. Talán sehol nincs akkora létjogosultsága a szilárd, tartalmas és mély gondolkodásnak és az egyszerű válaszreakciótól való megkülönböztetésének, mint az iszlámhoz való viszonyulásunk szempontjából.

A gondolkodás nem szlogengyártás. Nem mondhatjuk magunkat gondolkodó embereknek, ha nem teszünk egyebet, mint hogy papagájként ismételtetjük a kedvenc mondásainkat és közhelyeinket olyan dolgokkal kapcsolatban, melyekről nem gondolkodtunk el igazán mélyen. „A civilizáció összeomlásáról” beszélve képesek lehetünk provokatív frázisokat gyártani, ez azonban nem sokat segíti a gondolkodásunkat.

A gondolkodás nem sztereotípiagyártás. A sztereotípiák kiválóan alkalmasak a komplex dolgok egyszerűsítésére. Azáltal, hogy fölösleges információ- és adathalmazokat egy-egy alapigazságra vezetnek vissza, a komplex gondolkodással ellentétes irányba hatnak. A sztereotipikus gondolkodás

Iszlám egyetemista lányok egy diákoknak szóló muszlim ünnepeken Floridában

figyelmén kívül hagyja azokat az információkat és adatokat, amelyek nem illeszkednek a többség által elfogadott gondolkodáshoz. Ez azt jelenti, hogy sztereotípiákkal csak bizonyos keretek között lehet gondolkodni.

Gondolkodni nem ugyanaz, mint érezni. A két dolog úgy függ össze egymással, hogy inspiráló és igazságos gondolkodás szükséges a helyes érzelmi válaszreakciókhoz. Mégis azt tapasztaljuk, hogy érzünk valamit – méghozzá mélyen és gyorsan – mielőtt még a témát végiggondolnánk. És az iszlámmal vagy a muszlim szomszédainkkal való találkozással is pontosan így vagyunk. Gondolkodás nélkül érzünk valamit, ami veszélybe sodorja mind az elménket, mind a szívünket. A félelem által vezérelt szív magával ránthatja még a hűségesekek gondolatait is.

A helyes gondolkodás alapja, hogy a fontos témákra szorítkozzunk, az alapvető igazságokra koncentráljunk, ne a tünetekre, ne az extrémításokra és ne a mellékes körülményekre. A dolgok szívéig kell hatolnunk, mert a dolgok szíve befolyásolja a szívünk dolgait.

A fejezet hátralévő részében három kérdéssel foglalkozunk, amelyek segíthetnek nekünk a muszlimok és az iszlám felé történő szerepvállalásunk megtalálásában. Az első ilyen kérdés, amire választ keresünk, hogy „Mi a pluralizmus?”. Ezúton megpróbáljuk áttekinteni azt a pluralista környezetet, amely körülvesz minket, számításba véve a pluralizmus jó és rossz fajtáit, hangsúlyt helyezve ezek kiértékelésére. Második kérdésként szeretném feltenni, hogy „Mi az iszlám, és miért nem lehet teljesen összeegyeztetni a pluralizmus-

sal?”. Az utolsó kérdésünk pedig, amivel foglalkozni kívánunk, hogy „Hogyan viszonyuljunk az iszlámhoz egy pluralista környezetben?”.

1) Mi a pluralizmus?

A pluralizmus egy olyan közösségi elv, melyben a kisebbségi csoportok (etnikumok, vallások stb.) is teljes jogú részei a társadalomnak, miközben megőrizhetik saját kulturális különbségüket és szabadságukat. A pluralizmus leggyakoribb formája, amelyik erősíti a társadalmat, mivelhogy képes az emberek különbözőségeit egymás kiegészítésére és a közös ügy szolgálatára fordítani.

Emellett vannak fogalmak, melyek szoros rokonságban állnak a pluralizmus definíciójával. Például sokan használják olyan értelemben a multikulturális vagy a diverzitás kifejezéseket, amely különböző háttérből származó csoportok számára lehetővé teszi, hogy örömmel és kölcsönös elfogadással éljenek egymás mellett egyazon társadalom tagjaiként, anélkül hogy feladnák vagy megtagadnák saját kultúrájukat, vallásukat vagy hagyományaikat. Mindazonáltal a pluralizmusnak vannak jó és rossz fajtái. Vegyük most sorra ezeket.

A jó pluralizmus

Hogy említsünk néhány jó és igaz dolgot a pluralizmusról. Először is, a jófajta pluralizmus felismeri az élet alapvető realitását: világunk diverzitását. A földön élő embereknek különböző kultúráik, filozófiáik, vallásaik és világnézeteik

vannak. És ezeket a különbözőségeket nem csupán távoli országokból ismerjük, hanem egyre közelebb kerülnek hozzánk, és itt kopogtatnak az ajtónk előtt. Egyre kisebb a világ, földrajzilag közelebb kerülnek egymáshoz az emberek. A pluralizmus egyre valóságosabban tárul a szemünk elé. Így a pluralizmus a nyilvánvaló valóság felismerésével kezdődik – amely a szomszédaink, iskoláink, munkahelyeink diverzitása.

Másodsor, a pluralizmus legjobb tulajdonsága, hogy tiszteli az alapvető emberi szabadságjogokat, valamint az egyének lelkiismereti és vallásszabadságát. Amennyiben a pluralizmus segít meglátni az emberekben, hogy kik ők, és elfogadja őket olyanoknak, amilyenek, ez egy jó elv és jó gyakorlat. Amennyiben az emberi méltóságot és az emberi élet egyediségét juttatja kifejezésre, a pluralizmus az alapvető emberi értékek és eszmék védelmezőjeként működik.

Harmadsor, a pluralizmus az értékeket igyekszik felismerni a diverzitásban, a különféle gondolkodási modellekben, a világban élve és cselekedve. Egyes emberek tényleg úgy viselkednek, mintha azt gondolnák, hogy a diverzitás vagy a különbözőségek létezése rossz vagy gonosz dolog.

Egyesekben gyanakvó félelem él más emberekkel szemben, vagyis xenofóbia. Néhányan azt gondolják, hogy a különbözőségek pusztá létezése vagy felismerése a „multikulturalizmus” vagy a „diverzitás” zászlaja alatt elvetendő és mellőzhető, amit pedig nem szabadna mellőzni.

A pluralizmus helyes formái segíthetnek visszatorzítni a xenofóbiát, a bigottságot és a kulturális hegemoniát. Helyet biztosít a létező különbözőségeknek. A pluralizmus megjelenése bizonyos térségekben egyfajta védekező reakció arra, amikor valahol felüti fejét az etnocentrizmus, a bennszülöttek elnyomása, emberek leigázása idegen kultúrák, filozófiák vagy vallási rendszerek által. Ezek a pluralista filozófia és társadalom előnyös tulajdonságai.

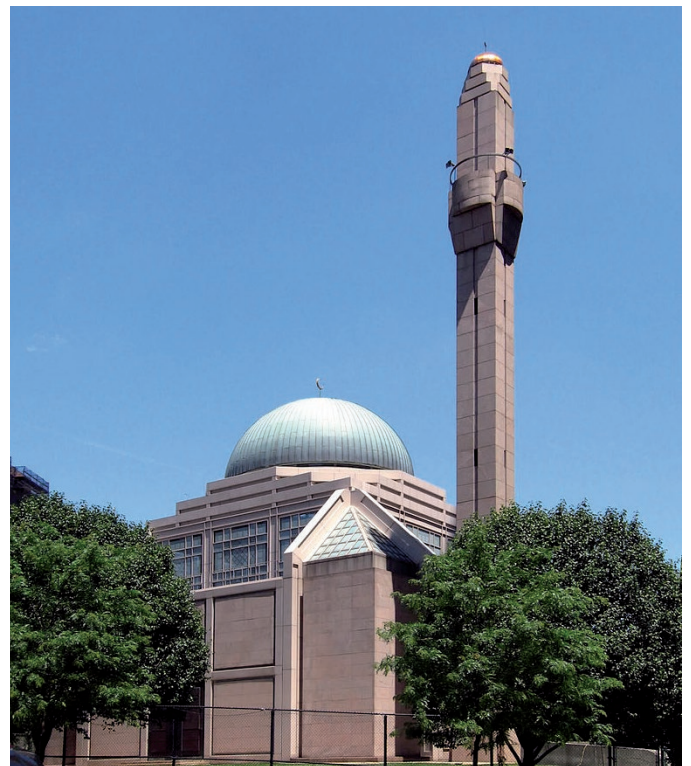
A rossz pluralizmus

Az érem másik oldalán jelen van egy olyan viselkedésmód is, amelyik kritika nélküli, nem gondolkodó, naivan pluralista. Ez a fajta pluralizmus, multikulturalizmus vagy diverzitás nem látja a különbséget az Isten képére teremtettségünkben fakadó emberi értékek, valamint az emberek által teremtett eszmék között. Pedig különbség van emberek egyenértékűségének elismerése és elvek egyenértékűnek elfogadása között. Nem minden elmélet fakad azonos töről. Ha a különbségeket nem vesszük figyelembe a gondolkodásunkban, akkor súlyos hibát vétünk, különösen akkor, ha vallási szempontból vizsgálódunk, például az iszlámmal kapcsolatban. Figyeljük meg egy példán keresztül, mit mond a vallási pluralizmus: „Minden vallás igaz és gyönyörű” vagy „Minden út Istenhez vezet, hiszen minden vallás ugyanazt a hegyet mássza meg”. Ezek a kijelentések a naiv pluralizmust tükrözik. Mitől válik ez a fajta megközelítés életképtelen, naiv pluralizmussá? Először is, ez a fajta megközelítése a pluralizmusnak *lekicsinyli a különbségeket* – a valós és nyilvánvaló különbségeket – az egyes vallási gyakorlatok és kulturális nézőpontok között. Egy olyan társadalmi tendencia áll emögött, amely igyekszik minden olyan tényt mellőzni, ami megosztó vagy megkülönböztető jellegű lehet. Vagyis másodsor, ez a fajta naiv pluralizmus *világnézeti szempontból felelőtlen*, mert nem szembesül a világ diverzitásából

adódó szociális problémákkal és kihívásokkal. Miközben a pluralista társadalom bizonyos előnyökkel jár, emellett olyan kihívásokkal is számolnia kell, amelyek éppen a diverzitásából adódnak. Ha figyelmen kívül hagyjuk a különbözőségeket, jelentős kockázatot vállalunk társadalmunk jóléte és békéje érdekében. Olyan világban élünk, ahol a különbözőségek meg nem értése olyan súlyos eseményeket von maga után, mint bombamerényletek, repülőgép-eltérítések, golyózáporok és polgárháborúk.

Harmadsor, a naiv pluralizmus életképtelen, mert *nem veszi figyelembe a diverzitás hosszú távú következményeit*. A legtöbb társadalomban a diverzitás majdnem minden aspektusból jelentkezik. Például a vallási diverzitás kihátással van a gazdasági rendszertől kezdve (sharia típusú bankolási szokások az arab muszlimok között) a politikán át (evangélikus szavazói blokkok az amerikai választásoknál) a rendvédelmi szervekre és a háborúkra (katolikus és protestáns „zavargások” Észak-Írországban). Ahhoz, hogy megértessük a világunkban zajló eseményeket, meg kell értenünk különbségeket az emberek – és különösen a vallások között.

Ahogy Stephen Prothero mondja: „*Ha a vallás nem közelít hozzád helyesen, neked kell helyesen megközelítened a vallást azért, hogy helyesen közelíthesd meg a világot.*”²¹ A naiv pluralizmus struccpolitikát eredményez, ahogy az a bizonyos madár a homokba ássa a fejét, miközben a másik fele az ég felé mered, mégis azt reméli, hogy senki sem látja vagy bántja őt. Ez nem lehet a gondolkodó ember magatartása. A hároméves fiam, Titus szeret bújócskázni, miközben autóval utazunk. A kisfiam a kedvenc takaróját a fejére húzza, és azt kiabálja, hogy „Apa, úgysem találsz meg engem”. A fiam lábai fedetlenül kilógnak a takaró alól, de ő mégis azt hiszi, rejtve és biztonságban van. Ilyenkor szeretek hátra nyúlni

Az Iszlám Kulturális Központ épülete New Yorkban

Az American Islamic College épülete Chicagóban

és gyengéden megböknöni a homlokánál, miközben a takaró alatt kuncog. Pontosan ilyen naivan tudnak viselkedni azokkal az emberekkel, akik nem kedvelnek minket, mint a kisleány, amikor a takarója alatt lapul, miközben nagyon is látják őt a többiek.

Miért gyökerezett meg társadalmunkban a naiv pluralizmus?

Ha a naiv pluralizmus ennyire rossz, akkor miért talál támogatásra a kultúránkban? Mi okozza az elterjedését társadalmunkban? Ennek legalább hatféle oka van. Ha megértjük a pluralizmus elterjedésének okait, akkor azt is meglátjuk, hogy az iszlám térnyerése a naiv pluralista társadalmakban miért okoz annyi bonyodalmat.²

1) *Képtelenné váltunk az érvelésre.* Prothero jól érzékelteti ezt: „A vallási tolerancia eszméje a vallási kiegyezés eszméjévé vált.”³ Az emberek felsőbbrendű elvként hangoztatják: „Soha nem beszélünk politikáról vagy vallásról.” Ha valaki ezt hangoztatja, akkor tudnunk kell, hogy egy „beszélő struccal” állunk szemben, aki éppen azt jelenti ki, hogy nem hajlandó párbeszédet kezdeni semmiről, amivel esetleg nem ért egyet.

2) *Létezik egy olyan tendencia, amely igyekszik a vallási célkitűzések érdekében összemosni a különbségeket.* A keresztények általában azt gondolják, hogy minden vallás fő célja a személyes üdvösség elérése. Ám valójában nem minden vallás gyakorlásának ugyanaz a célja. Ennek illusztrálására Prothero egy igen hasznos, feleletválasztós tesztkérdést tesz fel: Melyik sport a legalkalmasabb a futás gyakorlására, a ko-

sárlabda, a futball, a hoki vagy a baseball? A nyilvánvalóan helyes válasz a baseball. Miért? Azért, mert a többi sportban a futás nem cél, de a baseball játékban önálló értelmet nyer. Éppen ez a helyzet a vallási eszmékkel. Ha fel szeretnénk mérni és meg szeretnénk találni más vallások értelmét, fel kell adnunk a naiv pluralizmus álláspontját, mely elmulasztja feltenni a kérdést: „Mi a legfőbb céljuk a vallásoknak vagy kulturális hagyományoknak?” Nem igaz, hogy minden vallásnak ugyanaz a célja, vagy a populáris jelmondat, hogy „mindegyik ugyanazt a hegyet próbálja megmászni”. Az egyes vallások még csak nem is próbálkoznak ezzel. Nem minden vallás számára fontos a büntől és a rossztól való szabadulás. Az az igazság, hogy a megváltásról szóló tanítás a keresztény vallás egyedi sajátossága.

3) *Létezik egy olyan tendencia, amely igyekszik kikerülni az élet nagy kérdéseit.* Szó szerint halálra szórakozzuk magunkat. Már senki sem akar feltenni olyan kérdéseket, hogy miért élünk ezen a világon. És merre haladunk? Hogyan kellene élnünk? Létezik-e Isten? Létezik-e a gonosz? Létezőnk-e valóságosan? Így válik a naiv pluralizmus általános konfliktuskerülő egyezményé azokban a társadalmakban, amelyek nem kívánnak szembenézni az élet nagy kérdéseivel.

4) *Kultúránk nagy hangsúlyt helyez a szubjektív privatizmusra és a szabadosságra.*

Az egyének számára példaképek az előregyártott sablonok a „mindenkinek a magánügye” közhelylyel megtámogatva. A szabadosság és a mindenre kiterjedő tolerancia fontosabb, mint a tények és a végkövetkeztetések megállapítása.

5) *A naiv pluralizmus a vallást csupán a pragmatista, vagyis a fogyasztói oldaláról ismeri.* Tehát a legfőbb kérdése, amire választ keres: „Mi az, ami nálam működik?” „Mivel töltöm szívesen az időmet és mire használom a forrásaimat?” A fogyasztónak persze mindig igaza van, még akkor is, ha az általa igaznak vélt dolgokat kontár módjára, különböző vallásfilozófiákból ollózta össze, és saját ízlése szerint bírálta el azokat. Ezért a társadalmi rend képviselői mindent latba vetnek a sarkalatos gondolkodás és a különbségek feletti viták elhallgattatásáért. Így a vallási gyakorlat a társadalmi érdekeknek megfelelően szabályozza az emberek viselkedését és döntéseit.

6) *A naiv pluralista tehát nem ismeri el a végső, abszolút igazságot vagy a legfelsőbb kinyilatkoztatást.* Az olyan kérdéseket, hogy „Melyik vallás igaz?”, kizárja a feltehető kérdések köréből. A fundamentalizmust és az abszolút igazságokat elfogadhatatlannak tartja. A naiv pluralizmus magában hordja a perspektivizmus egyik sajátosságát,⁴ amely az igazságot csupán egy személyes nézőpontból szemléli. Gondoljunk az ismert történetre a három vak emberről, akik ugyanannak az elefántnak különböző testrészeit érzékelik. Az egyik az elefánt törzsét tapogatja a kezével, ezért azt hiszi róla, hogy egy fatuskó. A másik vak az elefánt lábát öleli át és úgy véli, egy fának a törzse. A harmadik vak ember az elefánt farkát fogja meg, és azt hiszi róla, hogy egy kígyó. Mindegyikük csak egy bizonyos nézőpontból ismeri a valóságot. A valóság viszont mindnyájuk felett áll, vagyis hogy ugyanazt az elefántot tapogatják. Az emberek nem látják a teljes valóságot, az abszolút igazságot, hogy egy elefánt áll előttük. A vallási pluralizmus azért létezik, mert az emberek megelégszenek a maguk személyes nézőpontjával, és nem vállalják a fáradságos kutatást az igazság után. Alapjában véve, ahol a naiv pluralizmus hatalomra jut, ott a vallásos hiszékenység vele együtt uralkodik. És mivel a nyugati kultúra kritikátlanul elfogadó és naivan nyitott, így jön a képbe az iszlám. Ami ironikus ebben, hogy maga az iszlám, eltekintve néhány rövid történelmi periódustól, sosem volt pluralista vallás. Mit gondolunk, mi fog történni, ha egy naivan pluralistává vált társadalomba belép egy vallási rendszer, amelyik nem pluralista? A naiv, befogadó kultúra szélesre tárja kapuit és a trójai faló lassan dominanciához jut. Emiatt kell feltennünk a második kérdéskört.

2) Mi az iszlám és miért nem lehet teljesen összeegyeztetni a pluralizmussal?

Mi az iszlám?

Az iszlám egy vallás, természetesen, de nem elsősorban teológia. Az iszlámnak a legfőbb bizonyágtétele a *shahada*, melynek lényege, hogy „csak egy Isten létezik, akinek a prófétája Mohamed”. Ez azt jelenti, hogy amennyiben az iszlámot a keresztény gondolkodás (például rendszeres teológia) fogalmaival próbáljuk meg behatárolni, akkor alapvető tévedésben leszünk arról, hogy mi az iszlám. Egy bizonyos értelemben, az iszlám radikális felfogását nézve Allah természetfeletti felsőbbrendűségéről azt mondhatjuk, hogy ez a vallás inkább agnosztikus. Mivel tanítása szerint nincs értelme Isten keresni, vagy személyesen megismerni, a muszlimok azt hiszik, hogy az ember az Isten lényéből semmit sem képes

felfogni. Emiatt maga az iszlám teológia, mint olyan nem létezik, illetve azoknak a tulajdonságoknak a felsorolásából áll, amelyek nem jellemzők Istenre, ahelyett hogy bemutatnák Isten valódi személyét.

Az iszlám nem intézményi, hanem elsősorban identitási rendszer. Amikor arra gondolunk, hogy keresztények vagyunk, a legtöbben tudatában vagyunk annak, hogy ezt még egy sor másik identitás vagy kategória is megelőzi. Úgy tekintünk önmagunkra, mint amerikai (vagy európai) keresztényekre, vagy baptista keresztényre stb. Gyakori, hogy a nemzeti vagy másfajta önazonosság megelőzi a vallási hovatartozást. Az iszlám tanítása szerint azonban az *elsődleges* identitás muszlimnak lenni, és csak másodsorban lehet nemzeti vagy etnikai kategóriákat felállítani. Az iszlám nagy hangsúlyt fektet a muszlimok testvériségére és szolidaritására, és másodlagosnak tekinti azokat a megfontolásokat, amelyek a mi gondolkodásunkban elsődlegesek. Az egykori nagy, hódító kalifátusok sorsfordító történelmi korszakától kezdve a muszlimok szolidaritási és azonosságtudata a törvényeik és hagyományaik megszilárdulásával erősödött meg. Ahogy az egyik muszlim író találóan állapítja meg: „Az iszlám által életre hívott szolidaritás nem rendszerezésből vagy számításokból származik, hanem az *összetartozás büszkeségéből* fakad.”⁵ Több mint egybillió ember gyakorolja az iszlámot és vallja muszlimnak magát a föld minden kontinensén. „Lehet valaki nigériai, pakisztáni, egyiptomi vagy iráni származású, a történelmi öröksége és múltja nem a nemzeti büszkeségéhez kötődik, hanem azt az iszlám szerves részeként érzett büszkeségként éli meg.”⁶ Ezért tekintenek minden, az iszlám vallást érintő támadásra úgy, hogy az a világ összes muszlimja ellen irányul. Emlékezzünk vissza a széleskörű tiltakozásra, amit az egyik európai újságban Mohamed prófétáról megjelent, nem túl hízelgő karikatúrák váltottak ki. Felháborodást váltott ki a muszlimokból a világ minden táján. Miért? Ahhoz, hogy megértsük a muszlimok reakcióját, előbb meg kell értenünk, hogy az iszlám elsősorban azonosságtudat. A muszlimok muszlimoknak vallják magukat, bárhol is élnek a földön.

Az iszlámnak vallási elemei is vannak, de valójában inkább az élet minden területét szabályozó rendszer. Nem jellemzi teljesen sem az öt alappillére, sem vallási gyakorlata.⁷ A pillérek minden bizonnyal lényegesek. Ám ha megpróbáljuk az iszlámot ezeknek a vallási előírásoknak a fényében értelmezni, akkor alapvetően félreértjük, mi az iszlám lényege. Az iszlám legfőbb küldetése eljutni a *Dar al-Islam*-ba, vagyis az „Iszlám házát” a földön megvalósítani és elérni, hogy a világ minden társadalmát az iszlám irányítsa. Az iszlám nemcsak a muszlim vallási életet szabályozza, hanem az élet minden területét – a gazdaságot, a családot, a hadsereget stb.

(Zárójelben jegyezném meg, hogy magam is az iszlámról tértem át a keresztény vallásra, éppen ezért nagyon óvatosan és kételkedve szemlélem a muszlimok evangelizálásának olyan kontextualista megközelítését, mely a külső vallási jegyekkel nem foglalkozik, és a keresztény muszlimoknak megengedi az iszlám hagyományaik megtartását. A külső vallási jegyek az iszlámnak olyan szerves részei, mint a teológia. Az iszlám nagyrészt külső vallási jegyekből áll. Ha valakinek segítesz megérteni az iszlámból a keresztény hitre, de az illető megmarad az iszlám külső formáinál, akkor a tapasztalat azt

Az 1957-ben megnyílt Iszlám Center főépülete Washingtonban

mondhatja velem, hogy nem kapott tőled elegendő segítséget. Amikor én megtértem, évekig tartott, mire képes voltam eltávolítani az otthonomból a Koránt az addig megtisztelt helyéről, mivel az iszlám gyökerei mélyen bennem voltak még. Az iszlámból megtérő embereknek segítségre van szükségük, hogy megszabaduljanak az iszlám gyakorlásának beléjük ragadt tövisaitól és bogáncsaitól, ráadásul bölcsen kell viszonulni az üldözésekhez és egyéb nehézségekhez is.)

Hogyan kell megvalósulnia a Dar al-Islam elvnek? Ehhez nem elég az iszlám alappilléreinek a tanítása, hanem a shariát a gyakorlatban kell alkalmazniuk, vagyis az iszlám törvényeket. Tehát ha az iszlám valódi mibenlétét szeretnénk megismerni, akkor a shariát kell tanulmányoznunk.

Mi a sharia?

A sharia gyakorlatilag az iszlám törvénykönyve, amely a muszlimok hétköznapi életét irányítja, ahogy egy muszlim író fejezi ki: „az iszlám szellemiségének valódi vezérelve, a muszlim gondolkodás legmeghatározóbb kifejeződése, az iszlám alapvető magva.”⁷⁸ Egy másik író pedig így fogalmaz: „A sharia az iszlám alkotmánya.”⁷⁹

Számos muszlim hívó és muszlim vezető számára a sharia az iszlám ideológiának a megtestesülése. A sharia az, amibe beleütközünk az iszlámmal való találkozásunkkor – nem pedig a pénteki ima. A teljes shariával kerülnünk összeütközésbe, nem pedig néhány vallási gyakorlattal vagy teológiai felfogással, melyek csupán belőle származnak.

Az iszlám kezdeti terjeszkedésétől fogva többre volt szüksége a muszlimok közösségének, mint az „öt alappillére” ahhoz, hogy kialakíthassák és szabályozhassák az életüket.

Mohamed próféta életének idejében és a rá következő generációban az iszlám egyre több kontinensen terjedt el – Arábiától kezdve Afrikáig, Európáig, Ázsiáig és még ezeken túl – a helyi kultúrákhoz képest eltérő szokásokkal, illetve némely esetben a hatalomhoz való másfajta viszonyulással. Ahogy terjedt az iszlám, hatalmas birodalmak alakultak és szilárdultak meg. Az iszlám terjedése fontos kérdéseket vetett fel: Hogyan lehet összhangba hozni az iszlám ideológiával az iszlámra áttérő, neki behódoló, vagy velük kereskedő emberek életét egy diverz társadalomban? Hogyan lehet irányítani az életüket? Ez a hatalom és az egység szempontjából sürgető kérdés volt. Tehát szükség volt egy általános rendező elvre a társadalom mindennapi életének kormányzásához. Az iszlám birodalom első két-három évszázadában megfigyelhetjük, hogy a sharia kialakulása és részletezése kielégítő megoldást adott a problémára.

A sharia létrehozásához négy különböző forrást egyesítettek⁸⁰

A nyilvánvaló kiindulási pont a Korán volt. Minden muszlim elfogadta a Koránt Isten akaratának kinyilatkoztatásaként az emberi életre nézve. Ebben vannak leírva az Isten által véghez vitt jelek és csodák a próféta által, aki engedelmességet Istennek. Mohamed életének idején nemcsak vallási vezetőként szolgálta Istent, hanem polgári vezetőként, bíróként és katonai parancsnokként is. Halála után a követőinek és az örökösöknek ki kellett találniuk, hogyan tarthatják az igencsak kiterjedt birodalmat az iszlám fennhatósága alatt.

Már az iszlám korai fejlődési szakaszában rájöttek a muszlimok, hogy a Korán gyakorlati alkalmazásához további kommentárookra van szükség. Így a sharia másodlagos forrása a Szunna és a Hadisz lett. A Szunna Mohamed életét és cselekedeteit jegyezte fel, miközben a Hadisz a próféta által állított tanítások gyűjteménye. A próféta kortársai és a tágabb muszlim közösség is egyetértett abban, hogy ezek az írások alkalmasak az iszlám kultúra összetartására. Ráadásul a muszlim tudósok a Szunnát és a Hadiszt elkezdték azonos tekintélyűnek tartani magával a Koránnal. Ezért vallja sok ma élő muszlim, hogy ha meg akarod érteni a Koránt, akkor jól kell beszélned arabul, és ismerned kell a Szunnát és a Hadiszt. Tehát a sharia alapja nem csupán a Korán, hanem mindaz, amit Mohamed próféta tett vagy mondott, mint tökéletes példakép.

Harmadik forrásként az ortodox muszlimok vallási meggyőződése és gyakorlata az analógia elvén alapszik. Ne felejtjük el, hogy a szó szoros értelmében nem beszélhetünk gyakorlati jogokról vagy rendszerezett tantételekről. Tehát ha olyan helyzet adódna, amely nem tisztázható egyértelműen a Korán vagy a Hadisz alapján, az iszlám bíróság számára megengedett, hogy olyan esetet keressenek a Koránban vagy a Hadiszban, melynek a körülményei, összefüggései vagy egyéb külső hasonlóságai analógiát mutatnak vele, és alapvető szabály köthető hozzájuk. Ennek a gyakorlatnak a kialakulásáért részben az iszlámnak az újításoktól és az egyéni értelmezéstől való idegenkedése tehető felelőssé, aminek hátterében a Korántól és a Hadisztól való elszakadás félelme állt. Amint megjelentek az analógiák, azon nyomban szükségessé vált a törvény-előkészítés.

Végül a közösségi konszenzus is szót kapott. Vannak olyan, a Korán által nem szabályozott elvek, melyeket a muszlimok gyakorlatilag mégis alkalmaztak, ezeket közmegegyezéssel foglalták bele a shariába. A konszenzus gyakorlásának mi-kéntje minden helyen más és más volt. És ahogy ez sejthető, az elfogadott hagyományok gyakorlati alkalmazását a körülmények is befolyásolták. Azonban a harmadik században, a próféta kora után, voltak olyan hagyományok, amelyeket egy az egyben belefoglaltak a shariába.

Ez a sharia kialakulásának története az iszlám világban. És ez azt jelenti, hogy ezen szabályok szerint kell élniük a muszlimoknak.

Három kihívás a sharia iszlám ideológia számára

Az elmúlt kétszáz évben az iszlám három jelentős kihívással szembesült növekedése során: a Nyugat ideológiájának és katonai erejének növekedése, a szekularizáció és a belső gyengeség. Ezeknek a kihívásoknak a fényében néhány muszlim csoport elkezdte kutatni a shariát, hogy az iszlám új erőt kapjon és növekedhessen. A tradicionalista vagy fundamentalista iszlám hívei azt mondják: „Az iszlám megtisztítása az ősi sharia gyakorlásával és a társadalom megreformálásával fog megvalósulni.” Ebben a megközelítésben találkozhatunk a wahabbizmussal Szaúd-Arábiában, Szudánban, Líbiában, Katarban, az Egyesült Arab Emírátságokban és Iránban a forradalom óta. A modernisták azonban ellentétes megközelítést alkalmaznak. Ők azt mondják: „Az iszlám és a sharia megreformálása a társadalmi haladáson keresztül fog megvalósulni.” Ezt a megközelítést alkalmazza Egyiptom, India, Szíria és Indonézia. Eközben a szekularisták kisebbségi csoportja szeretné kettéválasztani az iszlámot és a szekuláris társadalmat úgy, mint a modern kori Törökországban. A legtöbb muszlim vagy a modernisták vagy a tradicionalisták pártjára áll, miközben a tradicionalisták sokszor a modernisták álláspontját lovagolják meg. Ezért látjuk gyakran a modern iszlámot, ami összeegyeztethetőnek tűnik a jó pluralizmus ideológiájával, de mivel a tradicionalizmus csupán a modernisták hibáinak nyomán jár, soha nem sikerül a társadalmi haladást elérniük a sharián keresztül.

Miért nem lehet a shariát teljesen összeegyeztetni a pluralizmussal?

Négy masszív oka van annak, hogy a sharia nem kompatibilis az egészséges pluralizmussal:

1) *A sharia legtisztább formájában teokratikus, vagy legalábbis teonóm.* Ha a sharia „az iszlám alkotmánya”, akkor láthatjuk, hogy a sharia nem egyeztethető össze az amerikai alkotmány törvényeivel. Az amerikai alkotmány ugyanis természetes törvényeken és egyéni szabadságjogokon alapul, ahogy a Függetlenségi nyilatkozat kijelenti: „Azt tartjuk, hogy ezek az igazságok örök érvényűek, mivel minden ember egyenlőnek teremtett lény, és a Teremtő által elidegeníthetetlen jogokat kapott, melyek közé tartozik a jog az élethez, a szabadsághoz és a boldogulás kereséséhez.” Ezzel szemben az iszlám azt jelenti ki, hogy mindent Allah irányít, és a föld minden társadalmának el kell fogadnia az iszlám törvényeket.

2) *A sharia nem hagy teret a modernizáció számára, és nem enged meg a rugalmas értelmezést, tehát nincs közös ne-*

vezője a pluralizmussal. Az iszlám bigottsága miatt az „újításokkal” vagy „értelmezési lehetőségekkel” szemben a sharia megrekedt azokban az elvekben és szabályokban, melyeket a muszlimok az első három évszázadban építettek bele a történelmük folyamán (a 9. századig).

3) *Mivel a shariába beengedték a kulturális közmegegyezést, a kulturális szokások észrevétlenül beszivárogtak a törvényi keretek közé.* Amikor az általunk ismert társadalmakban „kulturális szokásokról” beszélünk, akkor nem feltétlenül gondolunk vallási szokásokra. Számunkra az egyén úgy is része lehet a kultúrának, ha a gyakorlati életének háttérében semmilyen vallásos meggyőződés nincs. Ezzel szemben az iszlám kultúra maga a vallás, és az iszlám vallás maga a kultúra. Így ha valamely ország, például az Egyesült Államok törvényes keretek közé foglalja a sharia elemeinek valamelyikét, mint „kulturális gyakorlatot” vagy „multikulturálismust”, akkor ezzel lehetőséget ad a sharia számára, hogy lábjegyzetként megjelenjen az alkotmányos törvények között, miközben ellentétes elveket képvisel az állam eredeti alapítási okiratával szemben. Nem lehet törvényerőre emelni a shariának semmilyen kulturális gyakorlatát úgy, hogy az ne nyitna kaput a sharia egésze előtt. Gondoljunk példának okáért a Franciaországban élő muszlim nőkre, akik autóvezetés közben fátylat hordanak. Az emberek többsége azt gondolja, a fátyol viselése bizonyára a kultúrájuk része vagy gyakorlati okai vannak. Ehhez képest a fátyol viselése a sharia előírása, melynek jogi követelményei túlmutatnak a kulturális szokásokon. A fátyol viselésére adott engedély egyengeti az utat a többi sharia-típusú törvény bevezetéséhez a nyugati társadalmakba.

4) *A sharia szószólói időnként túllépnek azon a ponton, hogy a különbözőségüket tolerálják vagy hogy kisebbségi státuszt kaphatnak.* Amennyiben a muszlim közösségek a szabad vallásgyakorlás jogi kereteit úgy értelmezik, hogy ehhez a teljes Shariára szükségük van, érthetővé válik az a folyamat, ami a Fülöp-szigeteken és Indonéziában zajlik, hogy a muszlim kisebbségi mag az anyaországtól való elszakadásra törekszik, hogy önálló muszlim országokká formálódhassanak. Ezek a muszlimok azért nem riadnak vissza az agresszív fellépéstől és a militarizmustól, ráadásul önvédelemként élik meg a dzsihádot, mivel a sharia szemléletmódjából teljesen hiányzik a nyugati társadalmak pluralizmusa.

3) Mi a helyes keresztény viszonyulás az iszlámhoz?

A keresztényeknek kettős honpolgárságuk van. A keresztény ember egy földi nemzetnek is és a mennynek is a polgára. Ezért kétféle szempontból is felelősségteljes választ kell adnunk erre a kérdésre.

Hogy viszonyuljunk az iszlámhoz?

Amikor engem kérdeznek arról az emberekről, hogy kellene reagálnunk az iszlámra, akkor általában a politikai állásfoglalásomra kíváncsiak. A kérdező rendszerint azt szeretné megtudni, hogy az Egyesült Államok polgáráként hogyan kellene hozzáállnunk az iszlám terjeszkedéséhez. Tehát politikai szempontból tesz fel nekem ezt a kérdést.

És íme a válaszom, amit az Egyesült Államok polgáráként adnék a fenti kérdésre. Azzal a meggyőződéssel, hogy szem

előtt tartom a hitelvi függetlenség és a szabad vallásgyakorlás elvének folytonosságát és sérthetlenségét. Az alkotmányosság betartása mellett a kongresszus nem hozhat olyan törvényeket, melyek támogatják vagy akadályozzák a fentiek gyakorlását. Ez egy alkotmányos jog. Garantált jog, de nem mindig alkalmazzák helyesen. Azonban nagy szükségünk van rá – különösen az iszlámmal való találkozás alkalmával. Amit a kiegészítő záradék tilt, az olyan törvények elfogadása, melyekkel az állam valamelyik vallást erőfölényhez juttatná. Ez pontosan azt jelenti, hogy az amerikai alkotmány számára a *sharia* vagy a *sharia bármely eleme* tiltólistán van. A legjobb módja, hogy megakadályozzuk az iszlám törvény és kultúra nemkívánatos terjeszkedését – mely korlátozná az alapjogokat –, ha szem előtt tartjuk az alkotmány kiegészítésének erre vonatkozó szakaszát. Ez azt jelenti, hogy a kongresszus nem fogadhat el olyan törvényeket sem, melyek korlátoznák a szabad vallásgyakorlást. Tehát muszlim szomszédainknak joga van istenüket imádni a saját lelkiismeretük szerint, és nem kell félniük, ha ezt megteszik. A földi hatalomnak alávetett polgárokként hűségesen kell követnünk azt az elvet, mely az alapvető szabadságjogok között szerepel és a „vallásszabadság” nevet viseli. Azzal, hogy elismerjük muszlim szomszédaink vallásszabadságát, becsületesen és korrekt módon mutatjuk be előttük az evangéliumot. Vagyis a jó pluralizmus az, amikor megakadályozzuk egy vallás erőfölényét, de támogatjuk szabad gyakorlását.

Hogy viszonyuljunk a muszlimokhoz?

Időnként azt a kérdést is felteszik nekem, hogy „Hogy kelene viszonyulnom a muszlim szomszédaimhoz vagy barátaimhoz?”. Noha ez egy utcai szintű kérdés, de valójában a mennyei polgárjoghoz tartozik. Íme, leírok néhány ehhez kapcsolódó igei tanácsot Máté evangéliuma 10. fejezete alapján:

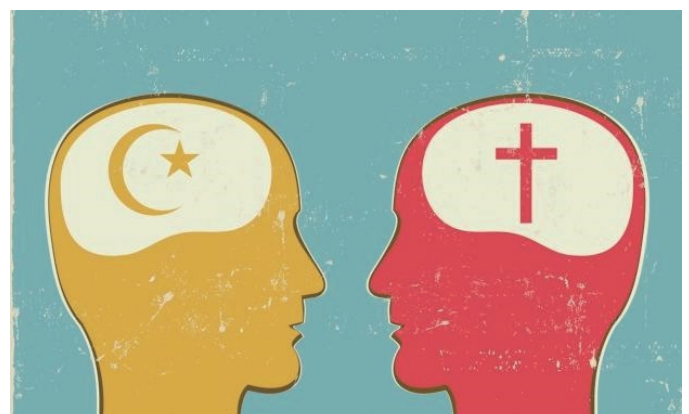
Először is, emlékezzünk az evangéliumra. „Elközelgett a mennyeknek országa” (Mt 10,7). A menny polgárainak felelőssége hirdetni ezt az üzenetet, hogy mások is megismerhessék Jézust, Krisztus követeinek kell lennünk. El kell mondanunk az ő szeretetének, kegyelmének, ítéletének és eljövételének híret, a megváltásról szóló üzenetet. Mégis, attól tartok, sokunknak nincsen elég bátorsága elmondani az evangéliumot. Ha megkérdeznék róla, „Hogy tegyek bizonyosságot a muszlim barátaim előtt?”, akkor a legtöbben nem az evangéliumi válaszra kíváncsiak. Szeretnék megismerni a trükkömet vagy a titkomat. Ezért ezt kérdezik: „De mi vált be neked? Megnyomhatnánk mi is azt az »egyszerűen« gombot?” De valójában az a „gomb” az evangélium! A titok, hogy Krisztus értük is meghalt, eltemették és feltámadt azért, hogy megmentse a bűnösöket a bűntől és Isten haragjától azáltal, hogy új teremtményé teszi őket és Isten családjába fogadja!

Amikor szözlásra nyitjuk a szánkat, és az evangélium szóval meg, akkor isteni hatalom árad belőlünk. Ez a szó életet ad és embereket teremt újjá. Gondoljuk csak meg, milyen ereje van a beszédünknek. Eltekintve Istentől, mi vagyunk az egyedüli beszélő teremtmények a földön. És a beszédünknek az evangélium kimondásában van a legnagyobb ereje. Legyetek biztosak az evangéliumban és beszéljétek Jézusról. Ugyanazt az evangéliumot, amely megmentett téged és engem, muszlim szomszédainknak hallaniuk kell. Legyünk

biztosak ebben az evangéliumban. „Az evangélium Istennek ereje a mi megváltásunkra.” Bízunk Istenben, aki az evangéliumot adja a szánkra, és a megmentő erőt. Ahol kiárad az evangélium a szánkából, ott a Szentlélek életet teremt. Bízottok és higgyetek. Osszátok meg a jó hírt.

Másodsorban, menjetek el széles e világra. Jézus azt mondta: „Elküldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. Annakokáért legyetek ravaszak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok” (Máté 10,16). Ez a bibliavers azt mondja el, hogy a keresztényeknek gondolkodniuk is kell tudni. Felszólít minket arra, hogy a ragadozó farkasok között intelligensen és tisztán viselkedjünk. Számos állatot felsorol az igevers, de közülük egyik sem állatkerti. A világ veszélyes hely, és Jézus ide küldi az embereit. Azonban attól, hogy úgy küldi az övéit, mint mézárszékre való juhokat, még nem teszi fölöslegesen kockára az életünket. Nem tesz ilyet! Az Atya nem tékozolja el azoknak az életét, akiket Fia vérén váltott meg. Tehát Jézus azt mondta, menjetek el széles e világra az evangéliummal, és eközben tudjátok, hogy bölcsnek kell lennetek és tisztáknak, mivel egy ellenséges és veszélyes világ vesz körül titeket. Üldözést fogtok elszenvedni (Mt 10,17–20), árulást (Mt 10,21–23) és rágalmozást (Mt 10,24–25).

Nem tudom, hogy ki az közületek, aki személyesen is megtapasztalta már ezt a fájdalmas igazságot a muszlim háttérből érkező férfiaknál és nőknél. Egyik látogatásom alkalmával a Közel-Keleten bemutattak nekem egy szaúd-arábiai fiatalembert, aki hitre jutott Krisztusban, miközben az USA-ban járt egyetemre. A megtérése után hazament a szüleihez a karácsonyi szünetben, és elvitte magával a Bibliáját és néhány keresztény zeneszámot a hátizsákjába rejtve. Otthon az édesanyja átnézte a holmijait, megtalálta a Bibliát és a zenéket, és a család többi férfitagjával együtt megszidták érte. Követelték, hogy mondja meg, hogy megtért-e a keresztény hitre és megkeresztelkedett-e. Komoly fenyegetés mellett bevallotta, hogy megtért, de nem merítkezett alá. Családja sürgető követelésére meggondolta magát, megszakította a tanulmányait, és két évre otthoni őrizetben maradt. Amikor találkozottunk, akkor már megengedték neki, hogy elhagyja a hazáját és folytassa tanulmányait egy közeli országban. De a gondolat, hogy örökre el kell hagynia Jézust, keserű kínal töltötte el. Szeretett volna beszélni velem a terveiről a bemerítkezéssel kapcsolatban, hogy aztán visszatérjen a családjához és bizonyosságot tegyen a hitéről előttük. Félt attól, hogy kitagadják a szülei vagy valami még rosszabb dolog történik. Tudta, hogy szembesülnie kell mindezzel, de azt is

tudta, hogy Jézus azért küldi el őt a világba, hogy hordozza Isten szeretetének, kegyelmének és dicsőségének bizonyosságát. Jézus azért küld el minket, hogy megnyerjük az egész világot neki. Nem meglepő tehát, hogy azokban az országokban, ahol a keresztények elfogadták a monasztikus életet és visszavonultak a körülöttük élőkől, most szinte csak muszlimok élnek. Ezek a keresztények elmulasztották, hogy elmenjenek!

Harmadszor, meg kell térni a félelemből. „Ne féljétek azoktól, akik a testet ölik meg. Inkább féljétek azt az Egyet, akinek van hatalma elpusztítani a testeteket és a lelketeket a gyehennában” (Máté 10,28). Az egyetlen személy, akinek odaadatott minden hatalom mennyen és földön, megígérte, hogy mindig mellettünk lesz, és ezt mondja: „Ne féljétek.” Mivel a félelem rombolja a szeretetünket a körülöttünk élők felé, megghiúsítja az evangelizációt és a missziós célokat, és végül felemészti a lelkünket. Nemrég abban a kiváltságban volt részem, hogy vendégként jelen lehettem egy rádiós vitaműsorban, melynek témája a muszlimok felé való bizonyágtevés volt. A műsor közben a házigazda szólt, hogy az egyik betelefonáló szeretne hozzászólni a muszlimok evangelizálása témához: „Mondják meg nekik, hogy maradjanak csak ott, ahol vannak. Úgysem akarják meghallani az evangéliumot, és nem látnak szívesen minket az országaikban. Akkor maradjanak maguknak, és a saját bűneik miatt fognak elkárhozni.” De hol marad a szájalom és a sírás mások örök kárhozata miatt? Annyira a félelem irányítja az embereket, hogy nem marad együttérzés a szívükben annak a 1,5 billió embernek a sorsa iránti részvétre, akiket Isten a maga képére teremtett és az utolsó ítélet vár rájuk, hogy örökre elítéljék őket. Ez az ember sem tudta, milyen lélek van őbenne.

Meg kell térnünk a félelemből. Helyette pedig gondoljunk Isten biztatására és ígéretére (Mt 10,29–31). Az ő szeme még a verebeken is rajta van, tudnunk kell, hogy figyel ránk. Az Írás sehol nem ad alapot a félelemre!

Negyedszer, nyerjétek el a jutalmat! „Aki meg akarja tartani az életét, elveszíti azt, és aki elveszíti az életét énmiattam, az nyer életet... Ha valaki csak egy pohár vizet is inni ad a kicsinyek közül egynek azért, mert a tanítványom, bizony mondom néktek, nem veszíti el jutalmát.” (Mt 10,39,42) Testvéreim, a biztonságos, biztos, könnyű, kényelmes, komfortos életet engedjétek át az ebeknek! Számotokra Isten valami jobbról gondoskodott – Isten dicsőségében és az ő örömeiben való részvételtől. A mi jutalmunk Krisztus! Veszítsétek el az életeteket Jézusért és az evangéliumért és megnyertétek az életeteket! Adjatok egy pohár vizet inni – más szavakkal azt jelenti, hogy vigyetek véghez bármilyen apró, de irtalmas cselekedetet Jézus nevében az evangéliumért, – és olyan jutalmat nyertek, melyet senki sem vehet el tőletek. Vegyetek számításba minden veszteséget, mely a Krisztus követésével járhat együtt. Ne féljétek az emberektől – hanem menjétek és vegyétek el jutalmatokat, mely egy szeretetteljes kapcsolat a mennyben lakó Istennel. Isten a ti örökrészetek. És aki elindul és elviszi az evangéliumot széles e világra, annak Isten önmagát ajándékozza mint minden szükségének, kívánságának és örömeinek a beteljesülését. Menjétek és ragadjátok meg őt!

El tudjátok képzelni azt a napot? A Zsolt 17,15 mondja, ha felkelünk igazságosságban, meglátjuk őt és megelégtettünk.

Ez az, ami a keresztények számára az iszlámhoz való viszonyulási alapot jelenti – meglegedettség, kimondhatatlan öröm és teljes dicsőség. Meg akarjátok szerezni? Menjétek és tegyetek így!

Atyánk,

tedd ezeket a szavakat hasznos segítséggé a lelkünknek. Buzdítsd fel a te embereidet. Uram, ennek a fejezetnek az olvasói többnyire ismerik az evangéliumot, vagyis mindennel rendelkeznek, amire szükségük van ahhoz, hogy a muszlimok hozzád jöhessenek.

Adj nekünk bizalmat, mely a te hatalmadon alapszik. Adj nekünk bátorságot, mely a te kegyelmedben való bizalomból ered, és nem a saját elménkből vagy intelligenciánkból származik.

Adj nekünk bátorságot, hogy megnyissuk a szánkat és úgy szóljunk, amint szólunk kell.

Te a muszlim embereket is a magad képére és dicsőségére teremtetted, hogy ott lehessenek veled a trón körül, hogy meghallván a jó hírt megmenekülhessenek, a te neved dicsőségére és a népek öröme.

Jézus nevében kérjük,

Ámen!

Jegyzetek

1. Stephen Prothero: *God Is Not One: The Eight Rival Religions That Run the World—And Why Their Differences Matter* (New York: HarperOne, 2010), 8. o.
2. Építő vita a vallási pluralizmusról és a kapcsolódó problémákról, lásd a bevezető esszét itt: Prothero, 1–24. o.; and Harold A. Netland and Keith E. Johnson, “Why Is Religious Pluralism Fun—and Dangerous?” in *Telling the Truth: Evangelizing Postmoderns* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2002), 47–67. o.
3. Prothero, 4. o.
4. Ne keverjük össze a multiperspektivizmussal (és a triperspektivizmussal), mely megtalálható John M. Frame and Vern S. Poythress írásaiban. Lásd Frame írását: „Primer on Perspectivalism,” mely elérhető itt: http://www.frame-poythress.org/frame_articles/PrimerOnPerspectivalism.htm (2011. február 1-ei állapot).
5. Cesar E. Farah: *Islam: Beliefs and Observances* (New York: Barron's, 2003), 10. o. kiemelés tőlem
6. Uo. 14. o.
7. Az öt pillért (shahada, imádság, alamizna, böjt és zarándoklat) konszenzus útján határozták meg, mint a hitük vallásos kötelezettségeit. Az iszlám korai történelme során keletkezett egy vita a muszlim vezetők és tudósok között arról, hogy a dzsihád legyen az ötödik pillér, mivel a dzsihád az a küzdelem, mely Allahért folyik, és a hitük egészét átjárja. A vitát lásd: Farah, 176. o.
8. Farah, 201. o.
9. Uo., 160. o.
10. Rövid áttekintés az iszlám fejlődéséről, lásd uo., 159–165; és Albert Hourani: *A History of the Arab Peoples* (New York: Warner, 1991), 65–69., 113–116., 160–162.

Tanulmányok, interjúk, vélemények

Válogatás a magyarországi média
migrációs válsággal foglalkozó írásaiból

Velkei Tamás

Az iszlám terjesztése a migránsok célja

A Magyarországi Kopt Ortodox Egyház vezetője szerint a sátán kihasználta, hogy Istent kiutasították Európából

III. Senuda, a kopt pápa

Dr. Youssef Khalil, a Magyarországi Kopt Ortodox Egyház vezetője
(Fotó: Nagy Béla/Magyar Nemzet)

Mélyen egyetérték Orbán Viktor intézkedéseivel, mert az Európát elárasztó migránsok nem menekültek, a gazdag arab országok küldik őket földrészünkre, hogy a kontinenst is mohamedán hitre térítsék – mondta lapunknak adott interjújában dr. Youssef Khalil, a Magyarországi Kopt Ortodox Egyház vezetője. Hozátette: meglátása szerint idővel nemcsak Németországot veszik célba a mohamedán migránsok, hanem a teljes földrészt. A főpap ugyanakkor nem hallott arról a több ezer kopttól, akiket a magyar állam telepített le Magyarországon.

– Mióta létezik a kopt egyház Magyarországon, s mi hívta életre?

– A kilencvenes években kopt fiatalok dolgoztak Magyarországon, akik arra kérték a kopt pápát, *III. Senudát*, hogy küldjön papot számukra, aki lelki életüket ápolja. Így érkeztem Magyarországra 2004-ben.

– Hány híve van az egyháznak?

– Száz-száztíz család, a többségben lévő egyiptomiak mellett libanoniak, szírek, irakiak, szudániak.

– A napokban Szijjártó Péter külügyminiszter azt nyilatkozta, hogy Magyarország ezres nagyságrendben fogad be koptokat Egyiptomból. Találkozott ön ezekkel a családokkal?

– Nem.

– Abban az esetben nem is hallhatott róluk, ha életük veszélyben volt Egyiptomban, és hazánkban álnéven élnek.

– Ha valaki a koptoknál nagy veszélybe kerül, akkor eljön a templomba. Lehetetlennek tartom, hogy egy Magyarországon élő egyiptomi keresztényről az egyház ne tudjon. Ha valaki nem annyira vallásos, ha nem is jár templomba rendszeresen, amikor külföldre kerül, az első dolga, hogy felkeresi az egyiptomi kopt templomot. Ezt felelősségem teljes tudatában ki merem jelteni.

Erőszak és kereszténygyűlölet

– Az arab tavasz során Egyiptomban milliányi keresztény élete került veszélybe. Manapság milyen állapotok uralkodnak hazájában?

– Most sokkal jobb a helyzet. Egyiptom keresztényei kétféle vallási üldözést szenvednek el, amióta az iszlám az ország területére behatolt, a keményvonalas mozlim nép, illetve a mozlim vezetők részéről. Kegyelmi állapot, ha utóbbiak mérsékeltebbek és megértőbbek a keresztények iránt. Amikor a Mozlim Testvériség uralkodott egy éven át, az a legsötétebb korszak volt, üldözték a keresztényeket. S hogy miért? A gond az iszlámban van, a Korán a probléma forrása: olyan fejezeteket tartalmaz, amelyek megparancsolják a mozlimnak, hogy megölje a hitetleneket.

– Aki nem keresztény?

– Nemcsak, mindenkit, aki nem mozlim, azért, mert nem mozlim, és nem úgy él. Ebből következtethető e réteg kereszténygyűlölete is, mert Egyiptomban a lakosság kisebb, de jelentős része irástudatlan. Nem csoda, ha ezek az emberek elfogadják azokat a tanításokat, amelyeket egy mozlim prédikátor átad számukra. Ha a „tanító” erőszakra hajlamos beállítottságú, és felszólítja híveit arra, hogy alkalmazzák ők is az agressziót, akkor kiépít egy olyan bázist, amelynek tagjai a nem mozlimok irányában folyamatosan erőszakosak lesznek.

– Hány kopt volt kénytelen elmenekülni Egyiptomból a 2011-es válság során?

– Nincsenek pontos adataim. Azok közül azonban, akik a Mozlim Testvériség miatt elmenekültek, a testvériség bukása után sokan visszatértek hazájukba.

– Az Iszlám Állam miatt ugyancsak milliók kénytelenek elmenekülni szülőföldjükről. Hogyan lehetne megfékezni a terrorszervezetet?

– Magyar állampolgárként mondom most a véleményem, nem mint vallási vezető. Mélyen egyetértek Orbán Viktor intézkedéseivel, amelyeket a bevándorlással kapcsolatban hozott. Olvastam azt a szöveget, amelyet a kormányfő a külföldre akkreditált nagykövetelek előtt mondott; nagyon örültem annak, hogy van egy európai politikus, aki ennyire tisztában van a kialakult helyzettel, és érti is, mi történik. Azok, akik most Európába jönnek, valójában nem menekültek. Ha azok lennének, mehetnének Szaúd-Arábiába, az emirátusokba, Katarba, azokba az országokba, amelyek dúskálnak a pénzben.

Ugyanaz, mint 1400 évvel ezelőtt

– Amennyiben helyesek a médiában forgó információk, nem is engedik be a menekülteket ezek a gazdag országok.

– Miért nem engedik be? Tudja? Azért, hogy ide jöjjenek, és megszállják Európát. Ugyanaz megy végbe most a földrészen, ami ezernégyszáz évvel ezelőtt történt Egyiptomban. Megszállták az országunkat. A koptok naivan elhitték az araboknak, hogy békés szándékkal érkeztek, és szeretnének az országban letelepedni. Mintha csak újraolvasnám a történelmet, csak most sokkal gyorsabb a ritmus. Tíz év, és az európaiak nem találják maguknak helyet a saját országukban.

– Kissé sötét prognózis.

– Valóban borús a jövő. Kihasznlják az európai mentalitást, az emberi jogokat, azt, hogy a keresztény értékeket betartják, csak éppen Krisztust veszik ki belőle. Az EU-ban számos kártékony lobbizás létezik a keresztény tanítás ellen. A sátán kihasználta, hogy Istent kiutasították Európából. Azok az alapvető keresztény értékek (a másik ember elfogadása, segítése), amelyeket az európai mentalitás még mindig elfogad, okozzák, hogy a földrész megnyitotta kapuit az iszlám térhódítás előtt.

– A szír polgárháború miatt többmilliónyian voltak kénytelenek az ország határain kívülre menekülni. Kérdés, hogy akik útra kelnek, mind szírek-e, vagy sok ezren csapódnak hozzájuk olyanok, akik szerencsét próbálni érkeznek a kontinensre. Vagy hódítani, ahogy ön mondta.

– Törökország nem csatlakozhatott az Európai Unióhoz. Erre a törökök úgy reagáltak: akkor ők viszik be az iszlámot Európába, s kiderül, ki uralja majd a másikat. A törökök miért nem istápolják a menekülteket?

– A hírek szerint kétmillió szír van az országukban.

– Ennél bonyolultabb, veszélyesebb a kérdés. Az, hogy Törökország befogad menekülteket, nem jelenti azt, hogy biztosít nekik lakást, ételment, orvosi ellátást, munkát, egyebet, ahogy Európában képzelik. A migránsok sátrakban tengődnek, télen fázhatnak, kevés ellátást biztosítanak nekik, azt is inkább önkéntesek, nem az állam. De Libanonban és Jordániában is hasonló a helyzet. Európai naivitás, hogy egy menekült kétszer annyiba kerül, mint egy magyar munkanélküli. Nem is beszélve a különböző nyelvről, értékrendről, vallásról.

„Meg fogják szállni egész Európát”

– Meg lehet állítani a migránsáradatot?

– Már késő. Akik megérkeztek, már bőven elegenden vannak. Számoljon utána, mennyibe kerül az államnak, ha valakinek négy felesége van, és mindegyiktől születik öt gyereke, a kormány mindannyiuknak fizeti az iskoláztatást, egészségügyi ellátást. Azután átveszik a magyarok helyét.

– Inkább a németekét vagy a svédokét, leginkább oda tartanak.

– Meg fogják szállni egész Európát. A csalit már bekapta a föld-rész.

– Integrálhatók még ezek az emberek?

– Egy ateista társadalomba? Az érkezők azzal a szándékkal jönnek, hogy terjesszék az iszlámot, idő kérdése, de Európa mohamedán kontinens lesz. Mert akik érkeznek, abban hisznek, hogy ha nekik köszönhetően az európaiak felveszik az iszlámot, ők a mennyországba kerülnek.

Már bent vannak a terroristák

– Szavai szerint a jóléti társadalmak biztosította segély csak az első lépcső?

– Igen, ugyanaz a kéz, amely most segélyért folyamodik, megfogja a kést, és szép lassan ellenünk fordul. Ami most történik, azt már azóta mondom, hogy idejöttem. Mindig azzal vádoltak, hogy gyűlölködő vagyok. És tessék, most minden valóra vált. Ugyanakkor azt is szem előtt kell tartani: a mozlimok nem ellenségeink, de nem szeretem azokat a tanításokat, amelyek erőszakra szólítanak. Krisztus a békére, a szeretetre hív, mi ezért követjük őt. Jézus azt tanítja: szeresd felebarátod! Ezért sajnálom a mohamedánokat, és imádkozom értük.

– Tart attól, hogy a migránsokkal terroristák is beszivárognak Európába?

– Már bent vannak, képek, videók tanúskodnak erről.

– Mit tanácsolna ebben a válságos helyzetben Európa vezető politikusainak?

– A politikához nincs közöm, az egyházaknak viszont azt: közeledjenek még inkább Krisztushoz, híveiket vigyék közelebb Istenhez. Kopogjanak be az emberekhez, kérdezzék meg, hol van a Szentírás és Jézus az életükben. Tanítsák meg az embereket, hogyan kerüljenek közelebb Krisztushoz, és a hitük megerősödik. Nemrég huszonegy vértanú halt meg Líbiában, akiket az Iszlám Állam fejezett le. Túlélhették volna, ha áttérnek az iszlámra, de ők Istent választották, és kitartottak a hitük mellett. Ez annak a gyümölcse, hogy már a gyerekeknek is Jézus szeretetét tanítjuk, mert nincs más megmentő rajta kívül, valódi békét a szívekbe csak ő adhat, mert azt mondta: a békességet adom nektek.

(Az interjú a *Magyar Nemzet* 2015. szeptember 17-i számában jelent meg.)

Lányi András

Tíz pont a bevándorlókról

Vagy mi megyünk oda (segíteni), vagy ők jönnek ide (lakni)

Lányi András magyar író, filozófus, filmrendező, a Szabad Kezdeményezések Hálózata (az SZDSZ elődje), a Védegylet, majd az Élőlánc Magyarországért egyik alapítója.

1.

Hetek óta figyelem a tranzitciónak lakóit, megfigyeléseimet bárki ellenőrizheti. Úgy találtam, hogy az ott képtelen zsúfoltságban várakozó ázsiai családok, köztük a jövevények többségét alkotó fiatal férfiak igyekeznek a nomád körülményekhez képest kulturált módon berendezkedni. Őszintén szólva nem tartom valószínűnek, hogy hasonló helyzetben honfitársaim ilyen fegyelmelzetten viselkednének.

Aki valaha foglalkozott tartósan hátrányos helyzetű csoportokkal, azt is nyomban látni fogja, hogy a tranzitciónak lakóinak többsége nem ezek közül kerül ki. (Mondjuk, a Keleti pályaudvar környékén nem nehéz elvégezni az összehasonlítást.) A mögöttük álló út viszontagságaihoz képest meglepően jól táplált és jól öltözött, méltósággal viselkedő emberek többsége odahaza nem a társadalom alsó rétegeihez tartozott, és életükre nem lehetett jellemző sem az állandó nélkülözés, sem a tartós üldöztetés.

Úgy tűnik tehát, az afgánok, szírek, pakisztániak, bangladesiek közül is elsősorban azok vállalkoznak a viszontagságos nyugati utazásra, akik a magyarok közül: az értékesíthető tudással, jó munkavégző képességgel rendelkező közepes helyzetű csoportok, s nem azok, akiknek az élete, biztonsága odahaza közvetlen veszélyben forog. Persze ilyenek is akadnak köztük, a migrációnak azonban szemlátomást nem ez a fő oka, legalábbis azoknak az esetében nem, akik egyáltalán eljutnak Magyarországra. A megtizedelt, földönfutóvá lett áldozatok, akiknek egyik napról a másikra kellett elhagyniuk az otthonukat, rendszerint a legközelebbi biztonságosnak vélt országba vagy országrészbe jutnak csak el, és általában nincsenek abban a helyzetben, hogy a költséges tengerentúli utazásba belevágjanak.

2.

Minden bizonnyal más a helyzet az Afrikából érkezők körében, akik Dél-Európa partjait ostromolják. A fekete kontinens a világ legszegényebb része, és itt növekszik a népesség a leggyorsabban. A bronzkori termelési és higiénés viszonyokat felváltó hirtelen modernizáció robbanásszerű változásokhoz. A népesség megsokszorozódott, mert a megszülető gyermekek többsége megéri a felnőttkort, ugyanakkor a megélhetésüket biztosító természeti források beszűkültek. Szélsőséges hatalmi és vagyoni különbségek alakultak ki, melyek fennmaradását az egymással hadakozó kegyetlen terror- és erőszakszervezetek korszerű fegyverzete szavatolja, állandósítva a véres belháborúkat. A tudatlanság és a nők jogfosztottsága lehetetlenné teszi a családtervezést, az exportra termelő mezőgazdasági monokultúrák földéhsége a táplálék megtermelését, a klímaváltozás az ivóvízellátást. Az afrikaiakat az elemi ínség készteti, hogy elhagyják otthonaikat, és a gazdag Európába költözzenek.

Akár az ázsiai, akár az afrikai bevándorlókat nézzük, úgy találjuk tehát, hogy helytelen és megtévesztő a tömeges migrációt a menekültkérdés és a menekültjog fogalmi keretei között tárgyalni. Ami a tényleges üldöztetés elől menekülőket illeti, az új helyzet inkább nehezíti ügyük megkülönböztetését, a nemzetközi jognak megfelelő kezelését. Annál is inkább, minthogy a bevándorlók egy jelentős része úti okmányok nélkül érkezik, lehetetlenné téve, hogy kilétüket, származásukat, jogosultságukat az európai hatóságok ellenőrizhessék (ami jóhiszeműségre aligha vall).

3.

Bárkinek, aki felelős módon kíván véleményt formálni a mostani tömeges migrációról, először arra kell elfogadható magyarázatot adnia, hogy az Európa határain megjelenő illegális bevándorlók száma miért ugrott meg egyik évről a másikra, és pedig a Földközi-tengeren keresztül és a Balkánon át érkezőké ugyanakkor, az Ázsiából, illetve Afrikából útnak indulóké egyidejűleg.

Mi történt vajon? E távoli országok lakói egymással össze nem beszélhettek; a terrorcselekmények közvetlen hatása sem kielégítő magyarázat: az érintett térségekben eddig is folytak helyi háborúk. A legtöbben mégis idén döntöttek úgy, hogy sok ezer kilométert tesznek meg idegen országo-

kon, földrészeken, sivatagon, hegyláncokon, tengereken át, viszontagságos körülmények között, nemegyszer életüket kockáztatva.

Annyi bizonyos, hogy az utaztatásukat szervező és bonyolító hálózatoknak ez a hirtelen tömegessé lett transzkontinentális turizmus hatalmas üzletet jelent. Ezért okkal feltételezzük, hogy a migrációs láz gerjesztésében az utóbbiak aktív szerepet játszanak, akár üzleti, akár politikai célzattal teszik, s akár rábeszéléssel, akár ennél erőszakosabb eszközökkel érik el céljukat (a kettő természetesen nem zárja ki egymást). Annyi bizonyos, hogy a migrációs trendekben világszerte és egyidejűleg bekövetkezett hirtelen változásra elfogadható magyarázattal még senki nem állt elő.

4.

Milyen hatással lesz Európára a majdnem kizárólag muzulmán országokból érkező tömeges bevándorlás? Földrészünkön jelenleg kb. 20-25 millió muszlim él, e családok túlnyomó többsége az elmúlt fél évszázadban telepedett le kontinensünkön. Ha a mostani migrációs trendek tartósak bizonyulnak – amit nincs okunk kétségbe vonni –, akkor számuk egy-két évtizeden belül megkétszereződhet. Tudni kell azonban, hogy a jövevények termékenységi rátája az európainak a többszöröse. Ezért elképzelhető, hogy egyes célországokban az iszlám kultúra már ebben az évszázadban többségbe kerülhet.

Európa bűnei számosak: felelősségünk a globális klímaváltozásért, más földrészek lakóinak elnyomorodásáért tagadhatatlan, bűnhődni azonban most erényeinkért fogunk. A tudatos – ha nem is okvetlenül morális célokat követő – önkorlátozás, amelyet a szaporodás terén a huszadik század második felétől kezdve az európaiak tanúsítanak, sajnos, nem a helyi ökoszisztéma újjáéledését teszi majd lehetővé, hanem a fehér embernél szaporább jövevények térhódítását és többségbe kerülését. Az ökológiai gondolkodás klasszikusai már a múlt században rávilágítottak erre a kínos összefüggésre: egyesek racionális önkorlátozása rövid távon csak az irracionálisan önző mások számára biztosít előnyt, akiknek terjeszkedése (szaporodása) viszont hosszabb távon az egész ökológiai-társadalmi rendszer összeomlásához vezet, ami végül minden szereplőt maga alá temet.

5.

A folyamat valóságos neve: népvándorlás. Népvándorlás és honfoglalás – emberek milliói a természeti és/vagy társadalmi viszonyokban bekövetkezett változások hatására felkerekednek és új hazát keresnek ott, ahol az életkörülmények kedvezőbbek. E kedvezőbb életkörülményeket valaki megteremtette: ezek minden esetben egy olyan civilizáció gyümölcsei, amit a más civilizációs mintákat követő jövevények tömeges letelepedése és az ennek nyomán kialakuló kezelhetetlen konfliktusok válságba sodornak. Idővel azután a bennszülötteknél szaporább bevándorlók kiszorítják a régebben ott élőket, vagy a saját kulturális mintáik átvételére kényszerítik az addigra jócskán meggyengült befogadó népséget. A Római Birodalom hanyatlásának és bukásának története szépen példázza ezt a folyamatot.

Ha a fogadó országok nem tanúsítanak ellenállást, a honfoglalóknak nem kell okvetlenül erőszakhoz folyamodniuk. Míg a nagy népvándorlás idején a népek közötti érintkezés meghatározó módja a fegyveres harc volt, a mostani még nagyobb vándorlás történetében a háborúskodás egyelőre alárendelt szerepet játszik, inkább oka, mintsem következménye a migrációnak. A végeredmény ettől még ugyanaz marad. Civilizációkat általában nem az ellenük viselt háború pusztít el, hanem az őket hordozó népesség eltűnése, s ez az eltűnés a régészek tanúsága szerint nem kihalást jelent, hanem beolvadást, elkeveredést.

Jelen esetben mégsem számíthatunk arra, hogy civilizációnk békés körülmények között tűnik el. Európa ugyanis egyike a leginkább túlnépesedett földrészeknek, s jólétét köztudomásúlag már régóta annak köszönheti, hogy technológiai-gazdasági és katonai fölényét más földrészek természeti forrásainak kisajátítására és felélésére használta. Ezek az egyenlőtlen csereviszonyok lassan bár, de mérséklődnek, s ennek következtében az öreg kontinens még a jelenlegi népességet sem fogja tudni a mostanihoz hasonló színvonalon eltartani, nemhogy annak a másfél- vagy kétszeresét. Az Európai Unió keretében zajló folyamatok máris jelzik ezt: a centrumországok kíméletlen igyekezete, hogy gazdaságukat a periféria rovására tegyék fenntarthatóvá.

Az erőforrások és a hely szűkössége előbb-utóbb óhatatlanul egymás ellen fordítja majd a befogadó és a bevándorló társadalom szegényeit, miközben a gazdag üzletemberek váltig örülnek az olcsó munkaerőnek, az arab milliomosok bevásárolják magukat az európai gazdaságba, és a politikailag korrupt uniós bürokraták nyitottságról fecsegnek. Azokon a településeken, ahol a színes bőrű, muzulmán többség érvényesíteni akarja majd jogos autonómiaigényét vagy bevezeti az iszlám törvénykezést, a kor szavára süket óslakosság ellenállása polgárháborúhoz fog vezetni.

6.

Az új népvándorlást elsősorban a globális ökológiai katasztrófa váltotta ki. Az emberiség szaporodása már régen meghaladta a Föld eltartóképeségének mértékét, eddig is csak más fajok kiszorítása, elpusztítása árán volt fenntartható. A megnövekedett népesség eltartását olyan tömeges hatású, nagyléptékű technológiák alkalmazása tette lehetővé, melyek rohamos ütemben pusztítják tulajdon létünk természeti alapjait. Az ipari társadalmak lakói ráadásul a jólétet összevéstették az anyagi javak egyre gyorsabb ütemű elhasználásával, s miután ez a korcs életideál a kifosztott népekre ellenállhatatlan vonzerőt gyakorol, világszerte elterjedt, ami még inkább sietteti az élővilág pusztulását.

Elsőként – a klímaváltozás és a környezetszennyezés együttes hatására – az egészséges ivóvíz vált tartósan elérhetetlenné nagyjából az emberiség 15%-a számára. Figyelem! Ha egymásra helyezük azoknak az országoknak a térképét, ahol a leggyorsabban süllyed a talajvíz szintje, a migránsokat kibocsátó országok térképével, döbbenetes egybeesést tapasztalunk. (Kína, amely hasonló ivóvízhiánnyal küzd, tömérdek energia felhasználásával képes jól-rosszul kezelni ezt a problémát.) Megváltoztatja-e a migrációs konfliktus

megítélését, ha azt az ökológiai válság következményeként azonosítjuk? Erre a kérdésre rövidesen visszatérünk.

7.

Sokan úgy gondolják azonban, hogy az előregedett kontinensnek mindentől függetlenül, kifejezetten jól jön a kívülről érkező vérfrissítés. A bevándorlók főleg olyan szakmákban helyezkednek el, ahol hiány van munkáskezekben, megjelenésük tehát felpezsdíti a gazdaságot, és segít eltartani az életkor meghosszabbodásával arányosan növekvő nyugdíjas népeiséget. A délről és keletről érkező milliőkből idővel jó európaiak lesznek, a velük beáramló kulturális sokféleség pedig gazdagítja, színesíti majd életünket.

Ha pár évtizeddel ezelőtt gondolhattunk is ilyesmit, a tények azóta rácafoltak a várakozásokra, melyekből legfeljebb a bevándorlók olcsó munkaerejére alapozott üzleti számítások teljesültek. Ezért az olcsóságért azonban hatalmas árat fizetnek Európa nagyvárosai. A bevándorlók többsége nem vált „jó európaivá”, nincsenek is ilyen szándékaik. Az első nemzedék élete rendszerint rámegegy a civilizációs szakadék áthidalásának igyekezetére, a beilleszkedésre. A második bosszút áll a kudarcért, ami szüleiket a munka világában, őket magukat az iskolában éri. (Aligha véletlen, hogy az iskolában sikeres, „hajtós” kelet-ázsiai fiatalokkal van a legkevésbé baj.) Mint a téma szociológus kutatói megállapították, az életformák és szokások sokfélesége nem multikulturális társadalmat teremtett, hanem frusztrált, egymással szemben is ellenséges kisebbségeket, és legalább ennyire frusztrált befogadó társadalmat, katasztrófális közbiztonságot, hanyatló közoktatást, túlterhelt infrastruktúrát, egekbe szökő szociális kiadásokat.

A helyi társadalmat összetartó bizalom és szolidaritás alapja, az intézmények működőképességének elengedhetetlen feltétele ugyanis az a közös nyelv (volt), amit kultúrájának nevezünk: egyetértés a szavak és cselekedetek értelmét illetően. Minden újabb nemzedék, minden újabb jövevény hozzászól valamit ehhez az értelemhez, és ezáltal a rend nem sérül, éppen ellenkezőleg, új elemekkel gyarapszik. De hogy a régi és az új szervüljön, s ne keletkezzen véres zűrzavar, az mérték és idő kérdése. Néhány évtized leforgása alatt sokmillió jövevény beáramlása romba dönti a civilizációt, amelytől néhány ezer vagy tízezer idegen érkezése csak gazdagítana. (Ha a nyár folyamán részletekben hullik le ránk az a pusztító felhőszakadás, amely augusztus közepén elborította Budapestet, áldás lett volna a városra nézve.)

8.

Az emberi jogok védelmezői szerint azonban nem ez a kérdés. Sőt, mindez nem kérdés. Az alapvető szabadságjogok ugyanis minden embert egyformán megilletnek, s ezek között a szabad költözködés jogát Európa nyugati felén immár félezer éve nem szokás elvitatni. (Egészen pontosan azóta, hogy a földjeikről elűzött angol parasztok uraiktól cserébe ezt a „jogot” kapták: mehetnek, amerre látnak.) Megtagadhatjuk-e a jobb életre vágyakozó ázsiaiaktól és afrikaiaktól, hogy ott telepedjenek le családjaikkal, ahol akarnak?

Erre a kérdésre általánosságban határozott igennel kell válaszolnunk: megtagadhatjuk, mert az egyén szabadságjogai nem játszhatók ki a népek önrendelkezési joga ellenében. A népfenség elvén (fikcióján, oké) működő demokratikus jogállam kizárólagos joga, hogy az általa képviselt közösség nevében eldöntse, kit és milyen feltételekkel bocsát be a maga területére. Kötelessége az ország törvényes rendjének, területi integritásának, lakói biztonságának védelme bárkivel szemben, így az állam egyes polgáraival és más államok polgáraival szemben is. A közszabadság és a közjó azért élvez ilyenkor elsőbbséget az egyén jogaihoz képest, mert az egyén szabadsága és erkölcsi méltóságának tisztelete nem valami velünk született adottság, hanem történelmi vívmány: elismerésükre tehát csak a közösség tagjaiként számíthatunk, amely elkötelezte magát ezen értékek mellett.

A közösség érdekében és felhatalmazásával az állam feladata, hogy korlátozza a bevándorlást és szabályozza a letelepedést a maga földjén. Határainak illegális átlépését éppen ezért bűncselekményként szankcionálja. Más a helyzet akkor, ha a határsértők nagy tömegben lépik át egy ország határait. Ezt rendszerint ellenséges támadásnak szokták minősíteni. A félreértések elkerülése végett: a migránsoknak én sem ellenséges, sem támadó szándékot nem tulajdonítok. De nem azért, mert fegyvertelenül lépik át a határt. Előfordulhat ugyanis, hogy épp a fegyvertelenség a legerősebb fegyverük.

9.

A népszuverenitásra történt fenti hivatkozást azonban vagy fel kell adnunk, vagy meg kell védenünk egy jogos ellenvetéssel szemben, ami a bevándorlókat (pontosabban a bevándorlást) támogató álláspont morális alapját képezi, ez pedig így szól: az emberiség ma már, a globális egymásrautaltság korában egyetlen közösséget alkot. Az úgynevezett úrhajóetika álláspontja szerint mindannyian egyetlen, Föld nevű úrhajó utasai vagyunk. A közösségen belüli szolidaritás parancsa tehát bennünket a bevándorlók költözési szabadságának elismerésére, azaz befogadására kötelez. Ha ezt a követelményt összekapcsoljuk azzal a korábban elfogadott vélekedéssel, mely szerint az őket otthonuk elhagyására késztető okok minden bizonnyal összefüggenek a globális ökológiai válság következményeivel, ezekért pedig mi mint a modern ipari civilizáció haszonélvezői igenis felelősséggel tartozunk, akkor elháríthatatlannak tűnik a végkövetkeztetés, hogy ügyük a mi ügyünk, és nekünk tárt karokkal kell fogadni őket.

Az úrhajómodell érvényességével szemben azonban súlyos rendszerelméleti aggályok merültek fel. *Garret Hardin* szerint az úrhajó hasonlat elsősorban azért sántít, mert a Föld és a földi folyamatok általunk elvben és lényegében is kormányozhatatlanok, ténylegesen pedig senki sincs, akit az utasok felhatalmaztak volna a kormányzásra. Ilyen felhatalmazással továbbra is csak a kisebb közösségek, nemzetek vezetői rendelkeznek. Globális felelősségünk és – mondjuk így – lokális cselekvőképességünk szembeállítására szinte megoldhatatlan erkölcsi dilemma elé állít bennünket. Ebből a lehetséges következményeket latolgatva keresünk kiutat. E következményeket Hardin szerint az úrhajónál hitelesebben írja le a mentőcsónak-hasonlat. Mindannyian a globális ökológiai katasztrófa hajótörttei vagyunk. A szerencsés vagy

élmesebb utasok mentőcsónakon menekülnek, a többiek megpróbálnak feljutni a máris túlterhelt és ingatag járművekre. Ha felvesszük őket, elsüllyedünk, senki se jár jobban, ezen a módon tehát nem vagyunk képesek megmenteni őket, legfeljebb mi is velük pusztulunk.

Létezne vajon a megmentésükre más módszer is? Igen, és a népvándorlás áldozatainak csak ez segíthet. Többségük ugyanis ugyanúgy nem „szeretne” Európában élni, ahogy a hajléktalanok többsége nem szeret a híd alatt aludni. Befogadásuk vagy elutasításuk épp ezért egyaránt afféle csövégi megoldás, vagyis egyáltalán nem megoldás, még csak nem is érinti a probléma lényegét.

Megoldást az jelentene, ha békén élhetnének a szülőföldjükön. Pont. Nincs más megoldás. Ehhez a feltételek hatalmas áldozatok árán – de még így is aránylag könnyebben – helyreállíthatók: „csupán” a javak eloszlásának szélsőséges egyenlőtlenségét kellene enyhíteni; hozzájuttatni őket – helyben és ellenszolgáltatás nélkül – az ökológiai változásokhoz való alkalmazkodás eszközeihez; s mindenekelőtt felszámolni a terrorállamok, terrorista csoportok rémuralmát, amely az egész világ biztonságára nézve a legkomolyabb fenyegetést jelenti. Íme ez az, amit globális felelősségünk elismerése megkövetel, s ami a mentőcsónak utasait is megmenti a pusztulástól.

10.

Azonban mindig felmerül a képmutatás gyanúja, ha valaki olyan megoldást javasol, ami nem áll a hatalmában, hogy ne kelljen megtennie azt, amit ő maga is tehetne. „Addig is”, amíg Európa vezetőit sikerül meggyőzni arról, hogy ne a letelepedésben, hanem az otthon maradásban támogassák a kontinens határait szó szerint ostromló tömeget, mit kezdjünk velük?

Láttuk, a jobb élet reményében ide igyekvő embermilliókra mindenképpen csalódás vár, mert a folyamat, ami Európába sodorja őket, megállíthatatlan, és rövid időn belül itt is felszá-

molja a viszonylagos jólétet, biztonságot és társadalmi békét, amelynek reménye őket otthonuk elhagyására készítette. (Ha pedig kiderülne, hogy mégiscsak kényszer hatására keltek útra, akkor útjuk egyengetésével e kényszer alkalmazóit, s nem áldozatait jutalmazzuk.) Ezért rövid távon egyvalamit tehetünk: igyekeznünk kell csillapítani és korlátozni a bevándorlási lázat. Nem csak a magunk érdekében, ezt jól vessük az eszünkbe! Kimondani is kegyetlenség, azonban igaz: minden fekete kisgyerek megmenekülése, akit kimentenek a Földközi-tenger hullámai közül, három másik afrikai gyereket ítél hasonló szenvedésre. (Gyengébbek kedvéért: természetesen ki kell menteni őket.)

Közhely a közlekedéstudományban: a túlterhelt útvonalak gondját nem kiszélesítésük oldja meg – az csak vonzza a forgalom növekedését –, hanem az út beszűkítése, az áthaladás útjába állított akadályok, amelyek az autósokat más megoldások felé terelik.

A gyakorlati tennivalók megállapításához a publicista hozzáértése ritkán elegendő, két javaslatot azonban az alkalommal élve mégis megkockáztatnék. A felelősen gondolkodó magyar civilek, mindjárt akár a Mandiner szerkesztői, szerzői és olvasói kezdeményezhetnék országunk s még inkább az Európai Unió vezetőinél az alábbi intézkedéseket:

1. Indítsanak expedíciókat a 3. pontban foglalt kérdés tisztázására: mi történt tavaly óta Afrika és Ázsia egymástól távoli országaiban, ami a migrációs robbanást előidézte, s az áldozatok hogy jutnak el ideig?
2. Anyagi áldozatokat és diplomáciai erőfeszítéseket nem kímélve szervezzék meg a schengeni határokhöz érkező illegális bevándorlók haladéktalan és emberséges hazaszállítását.

(A cikksorozat a Mandiner.hu internetes oldalon jelent meg.)

Swendt Pál–Villányi Károly

Magyarország kiemelt célpont

Interjú Horváth Józseffel, a katonai titkosszolgálat
volt főigazgató-helyettesével

Az utolsó pillanatban vagyunk, Európa végre rádöbbenhetne, hogy meg kell védenie a tengeri és a szárazföldi határait – jelentette ki a Magyar Időknek adott interjújában Horváth József. A polgári elhárítás, valamint a katonai titkosszolgálat volt főigazgató-helyettese úgy véli, Magyarország az iszlám szélsőségesek kiemelt célpontja, hiszen Franciaország mellett hazánkban él a legnagyobb zsidó közösség.

– Csatlakozik azokhoz a véleményekhez, amelyek szerint a fizikai határzár nem jó megoldás, de az összes többi rosszabb ennél?

– A kormány nem tehetett mást, nem volt alternatívája. Azt látom, hogy Európa felült egy puskaporos hordóra, az unió meghatározó vezetői pedig maguk gyújtották meg a kanócot. Biztos vagyok ugyanis abban, hogy ezeknek az országoknak a titkosszolgálati – hasonlóan a magyaréhoz – tájékoztatták kormányukat a tudomásukra jutott információkról. A nyugati politikusok rövid távú céljaik, érdekeik miatt azonban nem merték meghozni azokat a döntéseket, amelyeket Orbán Viktor. A magyar kormány bizonyos szempontból kockázatos lépést tett, de az elmúlt napok reakciói, az európai országok pánikra utaló lépései azt igazolják vissza, hogy megfelelő döntések születtek. Amit még fontosnak tartok, hogy a kormány nem kapkodott. Kereste a megoldást európai szinten, de látható volt, hogy semmiféle pozitív visszajelzés nem érkezett az EU-ból.

– Fogalmazzunk úgy, eleinte szinte kizárólag negatív visszajelzések érkeztek. Németországot pedig inkább a zavaros kommunikáció jellemezte, bár végül ideiglenesen lezárta az osztrák határát.

– Nekem ez az egész történet borzasztóan furcsa. Angela Merkel kancellári pályafutását szemlélve példa nélküli módon egymással ellentétes nyilatkozatokat tett a migráció ügyében. Ennek az lehet az oka, hogy Németország hetvenéves főbiái még mindig működnek, és egyszerűen fél kimondani, hogy a német állampolgárok biztonsága előrébb való, mint a menekülteknek titulált emberek befogadása. Érdekes például, hogy Merkel nyilatkozataival szemben milyen véleményeket fogalmaztak meg a bajor politikusok, akik lényegesen reálisabban mérték fel a kialakult helyzetet.

– Földi László, az Információs Hivatal egykori műveleti igazgatója úgy fogalmazott, hogy Európát megtámadták, a kontinens a léteért küzd. Nem tartja túlzónak ezt az állítást?

– Nem. Ez egy tökéletes helyzetleírás. Hozzátenném, hogy Európa asztalára kiraktak egy fegyvert, amelyet néha a fejéhez tart, és orosz rulettet játszik. Rendkívül veszélyes ez a magatartás. A nyugati országok immunrendszere a jelek szerint lényegesen alacsonyabb szinten működik, mint a keleti régióé. A visegrádi országok – amelyek negyven éven át orosz megszállás alatt voltak – sokkal érzékenyebben reagáltak erre a problémára. Ismétlem magam, de fontos körülménynek tartom, hogy a nyugati, erős titkosszolgálatok ugyanúgy tájékoztatták kormányaikat a veszélyekről, mint nálunk. Amikor több százezer jól táplált, egészséges, katonakorú, háborúkat megjárt férfi jelenik meg Európában, az már önmagában komoly veszélyhelyzet. A különböző szervezett bűnözői körök, amelyek sokszor nemzetiségi, vallási alapon is szerveződnek, most kimeríthetetlen utánpótláshoz jutottak. Azoknak a férfiaknak, akik harcoltak a szír polgárháborúban, részt vettek az iraki háborúban, illetve a líbiai eseményekben, Nyugat-Európa nagyon lágy célpont lett. Nem hihetjük azt, hogy az Iszlám Állam – amely egyébként a médiát rendkívül jól kezeli – ezt a migránsfolyamot nem használta, használja ki.

– Mégis mintha a terrorveszélyt nem vennék komolyan az unióban. A Charlie Hebdo szerkesztőségénél történt mérsárlás után ez meglehetősen érthetetlen. Mekkora ez a veszély?

– Az illegális bevándorlók csomagjainak átvizsgálásához senkinek semmilyen lehetősége nem volt. Nem tudhatjuk, hogy hány, puzzle-ként összerakható pokolgépet rejtettek a háztársájkak. Nem tudhatjuk, hány fiola lapult a csomagokban, amelyek tömeges mérgezést okozhatnak.

– A balliberális sajtóban ezt egyszerűen rémhírkeltésnek minősítik, és azt hangoztatják, hogy itt éppen a terror, a háború elől menekülő emberek tömegéről van szó.

– Ha a felvételeket megnézzük, akkor jól látható, hogy ezeknek az embereknek a nagy része jól táplált férfi, döntő többségük esetében tehát nem beszélhetünk legyengült szerveztű menekült személyekről. Okostelefonnal, bankkártyákkal,

készpénzzel, vagyis tökéletesen felkészítve érkeznek. A haval rendszer működik, tehát a pénz útját sem tudjuk követni, ami a terrorellenes harc egyik alapja. Azzal, hogy a készpénzt nyom nélkül képesek földrészekén átutaztatva két telefonhívással kézbe adni, megágyazunk a terrornak. Hatalmas összegek vándorolnak ezzel a módszerrel. A másik: többször jártam például Afganisztánban, tisztában vagyok az ottani állapotokkal. Egyáltalán nem életszerű tehát, hogy ezek az emberek bankkártyákat használva utaznak keresztül a fél világon, és tudják, hogy melyik országban mi a hivatalos pénznem, abból éppen mennyi szükséges a költségek fedezésére.

– Reális esély van terrorcselekmények végrehajtására?

– Lehet, hogy nem most, hanem a következő években, amikor ezek az emberek beilleszkednek a társadalomba, csatlakoznak különböző muszlim közösségekhez, amelyeken keresztül adott esetben megkaphatják azokat a motivációkat, amelyekkel fel tudják őket használni terrorcselekmények végrehajtására. És ha már szóba kerültek a franciaországi események: nem volt véletlen, hogy éppen ott hajtották végre ezeket a támadásokat. Ezekről ideje nyíltan beszélni. Európában ugyanis az egyik legnagyobb zsidó közösség Franciaországban él, a másik Magyarországon. Tudjuk, hogy az iszlám szélsőségesek kiemelt célpontjai között vannak a zsidó vallási szent helyek. Magyarország szerintem egyike a kiemelt célpontoknak. A kormány pedig felelősséggel tartozik az állampolgárai biztonságáért.

– A nemzetbiztonsági szakértők szerint az, ami a határon zajlik, csupán a kezdet...

– Európa kinyitott egy olyan szelepet, amelyet rettenetesen nehéz lesz visszazárni még akkor is, ha az unió felébred, és megvédi a határait az illegális bevándorlók szemben. El fog indulni a családgyesítési folyamat. Azokhoz a százazrekhez, milliókhoz ugyanis, akik már itt vannak, előbbutóbb csatlakozik majd a családjuk is. Az ottani családmódel pedig nem apa, anya meg egy-két gyermek. Mivel itt nem beszélhetünk a személyek kilétét igazoló dokumentumokról, előfordulhat, hogy egy személyre akár egy tucat úgymond „családtag” is rácsatlakozik majd az előttünk álló években.

– A hírek szerint azonban jelenleg is milliók tartanak Európa felé, tehát a népvándorlás intenzitása is nőni fog. A kerítés mellett a rendőrökön kívül már a katonák is szolgálatot teljesítenek. Lőparancs nélkül feltartóztatható egy komolyabb tömeg?

– Ne felejtjük el, hogy a Magyar Honvédségnek ezen a területen komoly tapasztalatai vannak. A balkáni missziókban ugyanis alapvetően ilyen problémák megoldására kaptak kiképzést: határbiztosításra, tüntető csoportok szétválasztására, illetve agresszívan fellépő csoportok kezelésére éles fegyver nélkül. Az persze nyilvánvaló, hogy nagy nyomás van a rendvédelmi erőknél, amelyek eddig megfelelően teljesítették a feladataikat.

– A kerítés miatt új útvonalakat is használnak majd a migránsok. Mi lehet a megoldás? Miként lehet megvédeni Európát?

– Az unió végre rádöbbenhetne, hogy meg kell védenie a tengeri és a szárazföldi határait. Ennek érdekében a migrációs problémát ki kell tolni a közel-keleti válságrégióba, ahol szűrőpontok felállítására van szükség. Fontos lenne Görögország megsegítése, hiszen tagolt tengerpartja, szigetvilága nagyon megnehezíti a határvédelmet. Az „arab tavasz” után Európa nem tehet úgy, mint az előkelő idegen. A Közel-Kelet destabilizált térségeiben meg kell találni azokat a stabilitási pontokat, amelyeken keresztül az Iszlám Államot vissza lehet szorítani, és meg lehet teremteni a biztonságos lét reményét, illetve a normális élet feltételeit Szíriában, Irakban és Líbiában is. A kérdés hosszú távú rendezésébe fontos lenne bevonni Oroszországot is. Az orosz–ukrán konfliktusra most nem térnék ki, mert az nagyon messze vezetne, de az Iszlám Állam nyomulása szempontjából egybeesnek az orosz és az uniós érdekek.

– Ön vezető tisztségben volt a polgári és a katonai titkosszolgálatnál is. Ebben a helyzetben a szolgálatok mit tudnak tenni? Papírok, regisztráció nélkül érkező emberek sokasága halad át az országon. Hogyan lehet kiszűrni a nemzetbiztonsági szempontból kockázatot jelentő személyeket?

– Szakmailag ekkora tömegek kezelése teljesen új helyzetet jelent. Nem szeretnék a partvonalon kívülről bekiabálni, de a jelenlegi körülmények közepette az unió belül működő szolgálatok közti információcserét fel kell gyorsítani. Az EU-n belül egymásra vagyunk utalva. Hosszú évek munkája lesz a migránstömeg feltérképezése. Elérkezhet persze a kritikus pont, amikor már kezelhetetlenné válik a helyzet.

– Hol tartunk most?

– Az utolsó pillanatban vagyunk.

(A beszélgetés a *Magyar Idők* szeptember 17-i számában jelent meg.)

A Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (rövidítve: KNBSZ) a kormány irányítása alatt álló, az ország egész területére kiterjedő illetékességgel rendelkező titkosszolgálat, önálló gazdálkodást folytató költségvetési szerv. Rendeltetése a Magyarország ellen irányuló támadó szándékú törekvések, az ország szuverenitását sértő tevékenységek időbeni felderítése és elhárítása.

2012. január 1-jén jött létre a korábbi két katonai nemzetbiztonsági szolgálat, a Katonai Felderítő Hivatal és a Katonai Biztonsági Hivatal összevonásával, amit a gyakorlatban a Katonai Felderítő Hivatal átnevezésével, okiratának módosításával, valamint a megszüntetett Katonai Biztonsági Hivatal általános jogutódként történt beolvasztásával hajtottak végre.

Szónyi Szilárd

„A szeretet akkor igaz, ha okos”

Papp Miklós erkölcszociológus a menekültügyről és az ordo caritasról

Papp Miklós görögkatolikus lelkész. A budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola erkölcszociológia tanszékének vezetőjével a menekültügy morális kérdéseit taglaltuk.

– Napjainkban sokakat a keresztény szeretet parancsa a menekültek mérlegelés nélküli befogadására hívna, racionális énként viszont megfontoltságra int. Milyen szempontok segíthetnek a helyes mérlegelésben?

– Krisztus arra hívja meg az embert, hogy nagyvonalúan szeressen. De sehol sem mondja, hogy a szeretetnek butának kell lennie. Mivel az ember nem Isten, az ereje, figyelme, s nem utolsósorban a pénze véges, így a szeretetének okosnak kell lennie. *Benedek* pápa szerint a békés együttélés két oszlopa az „igazságosság és a szeretet”. A szeretetben van egy rend, amit ordo caritasnak nevezünk. Ez kimondja, hogy azonos élethelyzetben a szeretetben hozzánk közelebb állóknak kell előbb segítenünk: első a család, a baráti kör, a lakóhely, a nemzet, a hittestvér, majd minden ember. Sürgető helyzetben azonban a nagyobb bajban lévők élveznek elsőbbséget. Vagyis ha valaki életveszélyben van, ott azonnal segíteni kell: a vérző menekülteket el kell látni, az éhezöket meg kell etetni.

Erdő Péter bíboros úr is kiemelte: „számunkra egyértelmű parancs a szolidaritás”. Persze a szükséghelyzetben való segítségnek is lehet határa: lehetetlenre senki sem kötelezhető. Ennek megfelelően Magyarországra sem zúdítható az összes menekült gondja. Amikor pedig a cselekvő az erejét meghaladó lépésre már nemet mond, akkor nem szeretetlen, hanem felelősen beosztja szeretetét a legrászorultabbakra.

– Mármost kérdés, hogy a migránsok mind sürgető helyzetben vannak-e.

– Nem elég általában migránsokról beszélni, mert vannak menekültek és bevándorlók. A menekültek vannak sürgetőbb helyzetben, ők az életüket féltik – feljűk a legnagyobb segítséggel kell fordulnunk. S vannak bevándorlók, akik a jólét reményében jönnek, a szeretet sorrendjében így ők hátrébb kerülnek. Ez nem igazságtalanság: éppen akkor vagyunk igazságosak, ha az azonossal azonos módon, a különbözővel különböző módon bánunk – ahogy a filozófia az igazságosságot definiálja.

– Az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszéd mennyiben vonatkoztható a mostani helyzetre?

– Az irgalmas szamaritánus sem bután segít: szakszerűen tölti a fertőtlenítő bort és a gyógyító olajat a sebekre, s nem esztelen összeget hagy a további gondozásra. Ezen a példabeszéden is látszik, hogy a szeretet akkor igaz, ha okos. Persze életveszélyben valóban nem kell nézni a másik vallását, nemzetiségét. A kereszténység küldetése, hogy jel legyen a történelemben: számunkra senki sem idegen. Szeretnénk, ha ez hatással lenne nemcsak a vallástalanokra, hanem az iszlámhívókra is. Ahogy a példabeszédben felháborító lehetett, hogy a zsidó hívők otthagyják hittestvéruket a bajban, ma éppűgy kíváncsian nézzük: a gazdag arab olajállamok hogyan kívánnak segíteni bajba jutott hittestvéreiknek? A katolikus egyház természetesen segíteni fog erejéhez mérten minden bajba jutott embertársunkon, Krisztus nevét sohasem elhallgatva.

– De kinek van igaza? Annak a civil önkéntesnek, aki a törökországi menekülttábor poklából kárhoztatja a magyar kormány bevándorlási szigorát, vagy azoknak, akik a gát nélküli népvándorlás veszélyeire figyelmeztetnek?

– Az ordo caritas szerint a cselekvés kompetenciájában is van sorrend. Mindenkit a maga képessége, lehetősége, hatalma, kompetenciája felhatalmaz egy bizonyos cselekvésre, ott viszont cselekednie kell. A kormánynak kormányként, az egészségügyi dolgozóknak gyógyítóként, a karitatív szervezeteknek segítőként. A Magyar Katolikus Egyház cselekvését a Magyar Katolikus Püspöki Kar szabja meg. A helyzet valóban drámai, s a jó drámákra az jellemző, hogy bizonyos szinten mindenkinek van igaza. A drámai helyzetekből ugyanakkor sokszor azért lesz tragédia, mert sok a félreértés, nincs megfelelő kommunikáció, indulatok, félelmek, elvakító érzelmek vezérlelnek. A média, az egyház és a politika nagy felelőssége, hogy legyen párbeszéd az igazságszintek között.

– Nem könnyíti meg az egyszeri keresztény helyzetét, hogy Ferenc pápa folyamatosan a migránsok befogadására szólít fel.

– Az egyházi megnyilatkozásokban két fontos hangsúlyt látok. Egyrészt kétségtelenül be tudnánk fogadni több embert, több életet megmenethetnénk a tengeri úton menekülők közül, bőven tudnánk adni a javainkból. Aki a hite miatt a lefejezés elől menti magát és családját, azok felé valóban többet kell tennünk. Hallottam olyan lengyel keresztény házaspárról, akik üres lakásukat felajánlották egy, a kereszténységéhez hűséges családnak, mondván: aki a hitéhez így ragaszkodik, az jó tagja lesz a lengyel egyháznak is, az jó munkaeerő és jó állampolgár is lesz, nem bezárva a visszatérés lehetőségét. Másrészt az egyház beszél arról is, amiről sok „jogvédő” szervezet nem: a menekülteknek, bevándorlóknak nemcsak jogaik vannak, hanem kötelességeik is – s a befogadóknak sem csak kötelességeik vannak, hanem jogaik is. A harmonikus együttéléshez a menekülteknek és bevándorlóknak is el kell sajátítaniuk bizonyos értékeket, hozzá kell járulniuk a közjóhoz, meg kell tartaniuk a polgári törvényeket. A befogadók joga viszont a bevándorlás kontrollálása: tarthatatlan, hogy a határon bárkik átsétálhatnak, ezért a befogadóknak joguk van megvédeni magukat a bűnözőktől, a terroristáktól és az ismeretlen betegségeket terjesztőktől. Ártatlan gyerekeink nevében erről ne mondjon le semmilyen liberális jogvédő.

– A lapunknak nyilatkozó jezsuita menekültmisszió vezetője ugyanakkor arra intett: ha a négy milliós Libanon egymillió földönfutót fogadott be, az 500 milliós Európa ne tudna eltartani néhány százezer szükségét szenvedőt?

– Európa valóban tud többet segíteni: a jómódú rétegek, személyek, országok, földrészek nem élvezhetik felhőtlenül az összes javukat, miközben mások alapjavaikban szükségét szenvednek. A fejlődő országok, földrészek talpra állítása tehát nem csak önvédelem kérdése. A segítség fő indoka nem a menekültáradattól való félelem, hanem a szeretet igénye: nem élvezhetjük nyugodt lelkiismerettel a javainkat, amíg mások borzasztó szükségét szenvednek. Nem esik jól a karácsonyi lakoma, amíg másoknak nincs alapvető gyógyszerük, nem lehet öröm luxusautót vezetni, amíg másnak éhen hal a gyermeke. Ma európainak és kereszténynek lenni azt jelenti: valamilyen fokú önkéntes szegénységet, adakozó szolidaritást, csöndes visszafogottságot kell vállalni a javak élvezetében, s jobban a személyre kell figyelni.

– Amely személynek hagyományai, kultúrája is van, amit visz magával.

– Ebben a kényes helyzetben a visszafordíthatóságnak nagy jelentősége van. A menekülteknek és bevándorlóknak is jobb, ha nem azonnal messzire mennek, hanem olyan szomszédos országba, ahonnan könnyebben visszatelepülhetnek, ha rendeződik a helyzet. Ahhoz sem akarhatunk segédkezni, hogy az ősi keresztény területekről eltűnjenek a keresztények, de nem mindegy a környező országok kulturális közelsége sem. A menekültekre is igaz, hogy nem egyszerűen jólétet kell nyújtani nekik, hanem tekintettel kell lenni a kultúrájukra is. Akár visszatelepülhetnek, akár nem, nekik és a befogadóknak is jobb, ha kulturálisan közel vannak egymáshoz. A kulturális különbözőséget nem szabad alábecsülni, ahogy sok világpolgár teszi.

– A Nyugat eddig is próbálta segíteni a szülőföldön való boldogulást, de a segélyeket egyesek szerint rendre elnyelték a zsarnoki, korrupt rendszerek.

– Ferenc és Benedek pápa bölcsen azt mondja: a kivándorlás joga előtt létezik a jog a helyben maradáshoz, hogy mindenki ott szeressen, éljen, dolgozzon és haljon meg, ahol született és ami az otthona. Így a pápák szerint azokat az erőket kell kontrollálni, amelyek kivándorlásra ösztönöznek: természeti események, diktatúrák, szegénység. Valóban jobb, ha a szülőföldön való boldogulást igyekezünk elősegíteni. Ez jelenthet oktatási programokat, a családi gazdaságok erősítését, a szegény országokból származó áruk tudatos vásárlását. Az, hogy egyesek a segélyezést rosszul szervezték, még nem érv arra, hogy nem lehet jobban csinálni. Ennél azonban nehezebb feladat az értékszemlélet alakítása. A tanulás, a munka a Közel-Keleten, Afrikában, Afganisztánban is érték. Nem lehet ámitani az embereket, hogy csak el kell jutni Meseországba, vagyis az Európai Unióba, ahol nem kell dolgozni. Ha ugyanis valaki munka nélkül akarja a jólétet, az kifordítja az emberségéből, s érzéketlen hedonistává vagy éppen rablóvá, bűnözővé teszi. A jólét bálványozása kifordít az igaz értékrendszerből, megengedhetőnek tart bűnöket és bűncselekményeket, szétszakítja a családi kötelékeket, s kifordít a helyes vallásosságból is. A jólét bálványozása helytelen, akár európai, akár bevándorló teszi.

– Van felelőssége a döntéshozóknak vagy éppen az egyháznak abban, hogy Európa lehetőleg maradjon meg

– már amennyire ma még az – kereszténynek? A korábbi évszázadokban sokan az életüket sem tartották drágának ezért az eszméért...

– A helyzet valóban drámai. Fontos, hogy ezt a gordiuszi csomót ne csak gazdasági, katonai, politikai szempontból mérlegeljük. Képzetlen lelkiismerettel és történelmietlen szemlélettel nem szabad a helyzet megoldásához fogni. Egy több évszázados folyamat elején állunk, s nem csak ezekről a földrészekről fognak Európába megindulni. Most kell jól lefektetni a vágányokat, mert ezt csak egyszer lehet elrontani...

Schmidt Mária

Kopogtatás nélkül

„A harmadik nemzedék már elfelejtette a kemény élet idejét, mintha az nem is lett volna... A gyönyörökben és a bőségben való tobzódás miatt a fényűzés végleges formákat ölt közöttük. Olyanok lesznek, mint a nők és a gyermekek, akiket másnak kell megvédelmeznie. A csoportsszolidaritás elvész, s elfelejtik azt, hogyan kell megvédelmezni magukat, hogyan hárítsák el a támadást, vagy álljanak elő követelésekkel. Mindez addig megy, míg Allah nem ad engedélyt a pusztulására, s eltűnik mindazzal együtt, amit magával hozott.”
Ibn Khaldún, 14. században élt arab történész

Schmidt Mária

TQ-mozgalmárok, környezetvédők, állatvédők, biciklisták, globalisták stb). Gyengék, mert nincsen védelmi képességük. Hadseregeiket leszerelték, határait és így civilizációikat nem képesek megvédeni. Polgáraik alig, de mindenesetre egyre kevesebbet hajlandóak dolgozni, egyre magasabb bérréert. Alantasnak tartott munkákat évtizedek óta vendégmunkásokkal, bevándorlókkal végeztetnek, akiket még csak integrálni sem akarnak, egyrészt lustaságból, vagyis kényelemből, másrészt felsőbbrendűségi tudatuk miatt.

Ezeknek az országoknak a többsége ugyanis egészen a múlt század közepéig *gyarmattartó* ország volt, tapasztalataik és mentalitásuk az akkori értékrendben gyökerezik. Az elmúlt évtizedekben bevándorolt más kultúrájú kisebbségek integrálása kudarc történet. *Muszlim újpolgárai* leszármozottainak munkaerőpiaci esélyei rosszak. A statisztikai felmérések szerint köreikben a tartósan munkanélküliek aránya duplája a többségének. Ez még ott is megakasztja az integrációs folyamatot, ahol esetleg beindult. *Identitásvál-*

Európa, mindenekelőtt nyugati és északi része olyan jóléti társadalmakat hozott létre, melyek méltán váltják ki az alacsonyabb életszínvonalú térségek – beleértve régiókat is – csodálatát és irigységét. Ezek az országok gazdagok és gyengék. Gyengék, mert elitjük posztkeresztény, posztnacionalista és csoportidentitásokra töredezett (feministák, LMB-

ságot generál, ami a másod- és harmadgenerációk esetében a radikális iszlámhoz való meg- vagy visszatérést eredményezi. A radikális iszlám a múlt század utolsó harmadától combosodik az iszlám világban, felváltva a huszadik század közepén jelentkező *pánarab* ideológiát, ami az iszlámot az arab világba szorította volna be. A radikális iszlám, mely mögött olajpénzhalmok tornyosulnak, olyan *univerzális ideológia*, melyhez mindenki mindenhol csatlakozhat, és így nem lebecsülhető vonzerőt gyakorol azokra, akik számára a Nyugat istentelen, pénz- és szexközpontú világnézete és gyengesége kiábrándító. Az iszlám szakralitást, életcélt, közösséget, korlátokat, életvezetési szabályokat egyaránt kínál az orientációs válsággal küzdőknek.

Az egykori *gyarmatok*, a *Közel-Kelet*, *Afrika* jelentős része, vagy a *Pakisztán–India* közötti konfliktusok egyik eredője a brit, illetve francia, holland, belga, portugál gyarmatbirodalmak érdekeinek megfelelő *konfliktusgócok* kialakításában gyökerezik. A gyarmatok, illetve az első világháború után életre hívott *mandátumterületek* határait az arra illetékesek, mindenekelőtt a britek és a franciák régi, jól bevált szokásuk szerint tudatosan az *etnikai és vallási határok figyelmen kívül hagyásával* húzták meg, ahogy régiókkal is tették. A békétlenül hagyottak között így a döntőbíró szerepét játszhatták el. A második világháború után kialakított törékeny egyensúlyokat a *bipoláris világ* egymásnak feszülő érdekszférái biztosították.

Mára azonban egyre inkább úgy tűnik, hogy a *Közel-Kelet* hatalmas olajkincsével együtt csak *állandósított káosz és tartós testvér-, illetve vallásháborúk* révén kezelhető az USA számára. *Egyiptom, Irak, Szíria és Líbia* destabilizálása *Irán* szerepének felértékelődésével járt, ami súlyos veszélybe sodorja *Szaúd-Arábiát*, az *öbölmenti emirátusokat* és *Izraelt*. Ezt használják ki azok, akik azt a látszatot kívánják kelteni, mintha a tömegek számára nem volna más kiút, mint az elvándorlás. Különösen azért, mert a térség országainak lakossága igencsak fiatal, amúgy sem túl jók a kilátásai a munkaerőpiacon, és sokak számára a házasság és az asszonyhoz jutás feltételeinek megteremtése is lehetetlennek tűnik. Afrika milliárdnál is nagyobb lakossága egy nemzedéken belül megduplázódik. Kézenfekvő tehát, hogy őket is útnak indítják majd, keressenek maguknak új hazát Nyugaton, ahol a jólét demográfiai szükséghelyeztetel és tartós vezetési válsággal súlyosbított politikai vákuumhelyeztetel párosul.

*„A legjobban az taszít a balosokban,
különösen az értelmiségiekben,
hogy teljesen figyelmen kívül
hagyják, miként történnek
a dolgok valójában.”*

George Orwell

Minden generációnak válaszolnia kell arra a kérdésre, hogy merre menjünk. Mihez ragaszkodjunk? Mit adjunk fel? Mert a világ állandó és feltartóztathatatlan mozgásban van. A feladat, hogy felkészüljünk rá, mederbe szorítsuk, irányításunk alatt tartjuk. Nem szabad megcsontosodnunk, mert az élet kiköveteli a magáét, de muszáj végiggondolnunk, mit ér a számunkra a kereszténység, a felvilágosodás hagyománya. Mit vagyunk hajlandók feladni belőlük, és mi az, amit mindenáron meg akarunk őrizni? A szekularizációt? A női egyenjogúságot? A magántulajdonhoz való ragaszkodást? A hatalmi ágak szétválasztását? A fékek és egyensúlyok rendszerét? A tenger, szex, napfény, sielés, szabadidő, fiatalság elegyét? Kulturális azonosságunkat? Nyelvünket? Fontosak-e mindezek annyira számunkra, hogy harcolni is hajlandók vagyunk értük? Mert, minden ellenkező frázissal szemben, mindannyian tudjuk, hogy az értékrendek nem azonosak, és sok esetben egymás ellenében fogalmazódnak meg. Ahogy a különböző kultúrák erkölcsi hagyományai, törvényei sem fedik át egymást.

Az iszlám értékvilág számos eleme összeegyeztethetetlen a fent felsoroltakkal. Ne áltassuk magunkat, hogy harc nélkül képesek leszünk megőrizni, fenntartani és továbbfejleszteni mindazt, ami számunkra fontos és értékes egy militáns, tértítő muszlim világgal szemben. Ahogy gróf Andrássy Gyula figyelmeztetett: *„Igen jó, ha két dolog van az oldalun-*

kon. Az egyik a jog, a másik az erő. A jogot talán lehet néha nélkülözni, az erőt sohasem.” Mi most épp arra készülünk, hogy feltétel nélkül adjunk jogot azoknak, akiknek betörését nincs erőnk sem feltartóztatni, sem szabályok közé szorítani.

*„Az emberek túl sok
valóságot nem bírnak el.”*

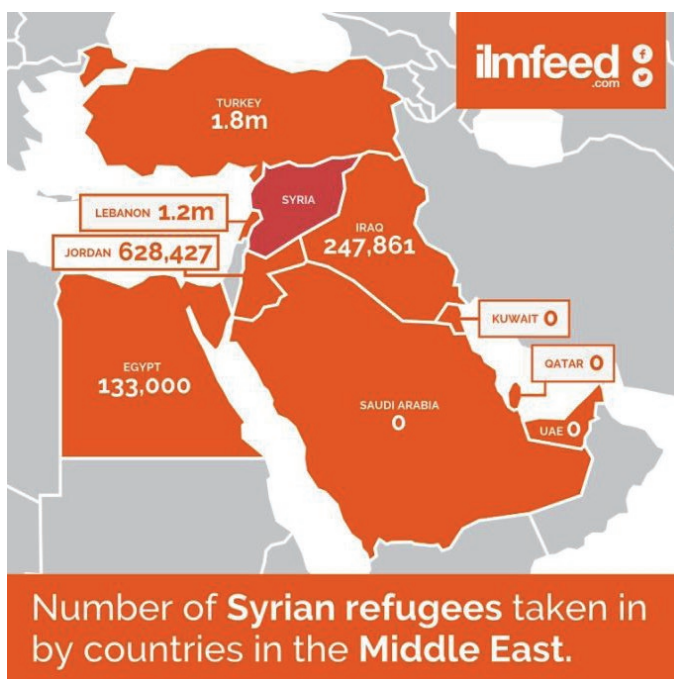
T. S. Eliot

Az Európai Unió nem rendelkezik sem védelmi, sem hátrvédelmi képességgel, nincs koordinált kül- és biztonságpolitikája, és önjáró bürokráciája üzembiztosan cselekvésképtelen. Az *embercsempészet* ezt felismerve nőtte ki magát hatalmas és mindennél jobban *jövedelmező üzletággá*. Afgánok, pakisztániak, indiaiak, szírek, koszovóiak, eritreaiak, afrikaiak, nyugat-balkániak és még ki tudja, kik özönlnek Nyugat-Európába. Németországba ebben az évben közel *egy-millióan* érkeznek. Ha ezek az emberek befogadásra találnak, az felbátorítja az újabb hullámokban érkezőket, akiknek száma mindaddig nő majd, amíg elegendően lesznek ahhoz, hogy elfoglalják maguknak, amit mi, európaiak, évszázadok alatt létrehoztunk. A cél világos: a demográfiai fölösleg és a sok gyermeket vállaló nők áttelepítésén keresztül *hont foglalni*, elfoglalni a védekezésképtelenné vált Nyugatot, ami egykor kifosztotta és leigázta őket (keresztes háborút, gyarmatosítás, demokráciaexport, bombázások stb.). Ne legyenek illúzióink: *ez a betelepítési hullám egy jól megtervezett és kivitelezett stratégia része*. Életszerűtlen ugyanis, hogy munkanélküli fiatalok tömegei egyszerre csak útra kelnek, tízezer dollárokot fizetve (!) a csempészeknek vonatra, hajóra, vezetőkre. (Csak a *La Manche csatornán* való átkelésért 3-4000 fontot, míg a magyar határ és Németország közötti útért 4500 eurót kérnek.) Hogy olyan országokban kezdjenek új életet, vagy inkább folytassák az előzőt, amely nevét sem hallották (ahogy a magyar polgárok egy jelentős része

sem tudja, hol is vannak azok az országok, vidékek, ahonnan a portáik határait nagy hirtelen ellepők érkeznek).

Ezek a betelepülők és a közöttük levő irányítók, imámok, és alvőügynökök lesznek azok, akik őket az iszlám nevében és érdekében mozgatják majd, gondoskodva a zökkenőmentes utánpótlásról, a „családegyesítésről” (sokszor klánokról van szó), illetve az újabb és újabb menekülthullámok betelepítéséről. Ezek a telepesek a régebben érkezettekkel együtt olyan politikai erőt képviselhetnek már a közeljövőben is, ami demokratikus úton foszthat meg bennünket, keresztény–zsidó őshonosokat hazáinktól. Mindez a szemünk látára, a baloldali, hatvannyolcas „hasznos hülyékből” (Lenin) álló politikai és médiaelitünk hathatós támogatásával zajlik. Pedig *Khomeini ajatollah* még időben figyelmeztetett bennünket: „Ha az iszlám nem politika, akkor az iszlám semmi.” Igen, az iszlám politika és vallás is egyben. Méghozzá térítő vallás, hívei fanatikus meggyőződéssel képviselik a Próféta tanításait egy olyan Nyugat-Európában, melynek az infokapitalizmusban elszemélytelenedett, megúszásorientált elitje képtelen a védekezésre; nem akar és nem is képes szembeállni vele.

Ez az elit soha nem vállalt felelősséget semmiért, tévedéséért nem kért és nem kér bocsánatot. Támogatta *Sztálint*, *Pol Potot*, és *Maót* is, „felvilágosodottabb” része trockistaként kezdte. Tévedtek. Na és? A lényeg, hogy a jó, a haladó oldalon álltak és állnak ma is. Különben is – a más vére, a más élete volt a tét. Gyerekeik, unokáik nem nagyon vannak, és ha vannak is, nem érdeklik őket. Mit kockáztatnak? Ők már csak meglesznek valahogy. Ebben bíznak, mert még képzelőerejük sincs. Az Európát uraló ballib elit (közéjük tartozik sajnos a nyugati kereszténydemokraták nagy része is) képes újra es újra vakon hinni minden idiótaságban, az ismeretek olyan hiányáról tanúskodva, ami csak éveken át tartó tanulás eredménye lehet (*Oscar Wilde*). Ahogy évtizedeken keresztül készpénznek vették Moszkva összes propagandaszólamát,

A Közel-Kelet által befogadott szíriai menekültek száma országonként

úgy szajkózzák most a mantrát, ami New Yorkból, Berlinből és Brüsszelből árad. Humanitárius katasztrófáról hablatyolnak és a menekültek emberi jogairól szónokolnak, meg arról, hogy keresztényi kötelesség segíteni a rászorulókon. Moralizálásban minden eddigi csúcstól képesek megdönteni, azonban még nem gondoltak el, vajon nem az olajpénzen ülő muszlim országoknak lenne-e a dolga az ottani szegénység enyhítése? Miért nincs a muszlim testvéreikről való gondoskodásnak más útja-módja is, mint hogy hozzánk telepítik őket? Nem az ő dolguk lenne, hogy térségük politikai stabilitását megteremtsék? Ehelyett inkább a feleslegesnek ítélt utaztatásának a költségeit fizetik. A ballib elit pedig önként és lelkesen asszisztál nekik, amikor még véletlenül sem új telepesekről vagy betelepülőkről beszél, hanem szerencsétlen menekültekről sápirozik. Gyerekeket és aszszonyokat – lehetőleg állapotosokat – mutatnak a médiában, miközben többségükben fiatal férfiakról van szó. Szakmáiban fecsegnek arról, hogy szegények, éhesek és fáznak (nyári hőségben!), vagy szenvednek a tűző napon, és hogy az átélt traumákat követően nem, vagy alig részesülnek pszichiátriai kezelésben! (Persze a velük foglalkozó pszichiáterek csakis férfiak lehetnek, hiszen női szakorvosokat vallási okokból nem fogadnak el.) A menekülteket segítő egyik magyar önkéntes az elfogultságáról hírhedt műsorvezető egyetértésével a rádióban azt fejtegette, mindegy, hogy kin segítünk: lehet az kutya, letört faág vagy ember, a lényeg a gesztus.

De mi elől menekülnek az afgánok ezerszámra küldve előre kiskorú gyermekeiket? Évtizedek óta folyik ott a háború, pont most telt be náluk a pohár? A Közel-Kelet sem most vált puskaporos hordóvá, ahogy az afrikaiak sem most kezdtek éhezni és nélkülözni. Miért gondolják, hogy a mi kötelességünk szükségleteikről gondoskodni, vagy a továbbszállításukat megoldani? Fogadatlan prókátoraik ilyenkor szoktak arra hivatkozni, hogy 1956-ban kétszáz ezer honfitársunkat fogadták be szerte a világban, nem lehetünk tehát szívtelenek. Igaz, hogy ők új otthonra találtak, de előtte táborokba zárták, megszárták és csak ezt követően engedték ki évek alatt azokat, akik befogadó országra találtak. A mai menekülőknek óráik sincsenek a regisztrálásra. Ki fog felelni azért, hogy biztonsági megfontolásainkat semmibe véve, mindenféle szűrés nélkül özönljenek be kontinensünkre? Ha terrortámadásokat szerveznek majd, vállalják majd a felelősséget azok a politikusok, médiaszereplők, akik most a leghangosabban követelik feltétel nélküli beengedésüket? Erre azért nagyobb tételekben nem fogadnák. A közelmúltban végzett felmérések szerint az iszlám lakosság közel fele jogosnak tartja az öngyilkos merényleteket, míg az európai muszlim fiatalok esetében ez a szám 22 és 42 százalék között mozog. (Nagy-Britannia: 35%, Franciaország: 42%, Németország: 22%, Spanyolország: 29%)

Minden valamire való ország, birodalom védi a határait. Az Egyesült Államok sem átjáróház: kerítéssel és határőrséggel szűri az illegális bevándorlókat, akiket, ha fennakadnak a rostán, kiutasítanak. Határvédelmi szervei felszólítás után lönek. Úgy látszik, *Szaúd-Arábiába* vagy az Emirátusokba sem lehet százezerszámra besétálni és igényt tartani a jóléti ellátásra, pedig azok inkább útba esnek. Vajon miért nem oda mennek? Lehet, hogy Németország vagy *Svédország* elitje abban érdekelt, hogy muszlimokkal népesítsék be orszá-

gukat, de a magyar nemzeti érdek nem ez. Mi, ahogy Orbán Viktor mondta, abban vagyunk érdekeltek, hogy Magyarország magyarországi maradjon.

„A jószomszédi viszony
garanciája a jó kerítés.”

Margaret Thatcher

A nemzetközi üzleti világ direktíváit közvetítő *Economist* azzal érvel az olcsó munkaerő Európába telepítése mellett, hogy miután egyelőre „csak” 1900 európai polgárra jut egy menedékkérő, nincs ok parázni. Különbösen is, mindenki tudja – így a szerző –, hogy a bevándorlók azonnal üzleti vállalkozásokat indítanak és felvirágoztatják a befogadó országok gazdaságát. Nemcsak hogy feltöltik a közös kasszát, de kevesebb bűncselekményt is követnek el, mint az őshonosok. (Franciaország lakosságának egyébként közel 10 százaléka, míg a börtönben lévőknek 60 százaléka muszlim.) Receptet is ad, hogyan kell a bevándorló tömegeket a legegyszerűbben asszimilálni. „A válasz négy szóban foglalható össze – a kibic szerint, akinek úgy látszik, semmi sem drága – hagyni kell őket dolgozni. Ez a recept bevált Londonban, New Yorkban és Vancouverben. A munkahely távol tartja a fiatal embereket a bajoktól. Munka közben a bevándorló együtt van a helyiekkel, és kölcsönösen megtanulják egymás szokásait.”

De mi lesz azokkal az országokkal, ahol nincs munkaerőhiány? Ahol alacsonyak a bérek és a jövedelmek, amiket a kínálat növelése még lejjebb szorít majd? És amelyeket egyáltalán nem győztek meg a fenti példák, és még emlékeznek rá, hogyan zúdulnak időről időre a londoni, párizsi külvárosok friss vagy már nem is olyan friss bevándorló tömegei törve-zúzva a városközpontokra.

A ballibek nagy bajban vannak. Ezért igyekeznek az *iszlám kolonizációs kísérletét* elbagatellizálni, és szokásuk szerint emberjogi kérdéssé átpozicionálni. Nem győznek eléggé hálásak lenni, hogy újabb áldozatokat találtak, akiket pártfogolhatnak. Törekvésük ezúttal kudarcra van ítélve. Az európai polgárok életosztóne aktivizálja önvédelmi reflexeiket, és elsöpri majd az útból ezt a tehetetlen és tehetségtelen nyugat-európai elitet, amely kudarcot kudarcra halmoz. Az elmúlt években mindenki megtapasztalhatta a politikai baloldal kiüresedését és eljelentéktelenedését. A francia szocialistákról nincs mit mondani, a német testvérpárt ötletlen és érdektelen, a brit munkáspárt teljes megsemmisülése *Skóciában* előrejelzi, mire számíthatnak azok a küldetésüket és identitásukat vesztett politikai erők, melyek továbbra sem nemzetük és hazájuk iránt lojálisak.

Ma még azt tapasztaljuk, hogy a nyugat-európai baloldal és a hozzájuk idomuló jobbközép formációk politikusai és médiahadállásai a politikailag korrekt kánon újabb területekre való kiterjesztésével helyettesítik a többség érdekeinek szolgálatát. A CDU-SPD koalíciós kormány igazságügy-minisztere, *Heiko Maas* levélben kérte a Facebookot, automatikusan törölje a rasszista és idegenellenes posztokat – ahelyett, hogy tájékozódna arról, mit gondol valójában a német társadalom az új telepesekről. Az elit politikailag korrekt

cenzurája megöli a politikát, érdektelenné teszi a közbeszédet. Egy olyan elit, amely nem a saját polgárainak, saját civilizációjának a biztonságát és jogait tartja szem előtt, nem a sajátjait védi, nem szolgálja meg azt a bizalmat, amivel státuszát megszerezte. Az ilyen elit megszűnik elitnek lenni, nem jár neki sem tisztelet, sem elnézés.

A határainkon beözönlő idegenek, akik nem beszélnek a nyelvünket, nem ismerik, sőt lenézik a kultúránkat, bizonytalanságot, félelmet keltenek polgárainkban. Szorongásainkon nem segít, hogy megmondóembereink reggeltől estig ostromoznak, szolidaritáshiánnyal és embertelenséggel vádolnak bennünket. Mindezt ugyanazok a ballib véleményvezérek zúdítják ránk, akik a kettős állampolgárságról folytatott kampányukban habzó szájjal uszítottak határainkon túlra parancsolt testvéreink ellen, azzal vádolva őket, hogy elveszítik a munkánkat, a nyugdíjunkt, csak a pénzünkre ácsingóznak.

Ha még ennél is kényelmesebb és simább útra számíthatnak a most érkező, nem kérő, sőt követelőző muszlim telepések, vajon hányan indulnak útra jövőre? Mit teszünk, ha egy részük itt reked nálunk, és egy szép napon megjelenik az emberbarátok küszöbén? Akkor is ilyen segítőkészek lesznek majd? Mi lesz, ha Nyugat-Európa kiszemelteti a képzeteket és a használhatókat, a többieket pedig visszatoloncolják hozzánk? Mennyi idő alatt lehet ekkora tömeget integrálni? Lehet-e egyáltalán? Van-e a célországoknak erről elképzelésük? Mondjuk Németországnak? Ausztriának? Svédországnak? Az Európai Uniónak? Milyen sikereket értek el eddig a hazájukban élő muszlim kisebbségek integrálásával? Mi lesz azokkal az országokkal, amelyeket tanult fiataljaik elhagynak? Vajon mit fognak majd ők gondolni a befogadók „nagyvonalúságáról”, akár egy évtized múltán? Hogyan hat majd a fiatal elit hiánya az adott térségek konfliktus utáni rehabilitációjára? Ezek politikailag inkorrekt kérdések, mindegyikért azért, mert a ballibeknek nincsenek rájuk válaszaik. Az elkényelmesedett, moralizáló nyugati elit csak a kioktatásban és a feladatmeghatározásban jeleskedik, különösen akkor, ha kelet-európaiakról van szó. A brit miniszterelnök a lengyel és a magyar vendégmunkásokkal keménykedik, mert ők fehérek és keresztények. Ugyanez a retorika a más vallásúakkal vagy a színes bőrűekkel szemben azonnal magára vonná a rasszizmus vádját, így azonban nem kockáztat semmit. Míg a Magyarországra érkezőket a mainstream média itthon és külföldön egyaránt szerencsétlen menekültekként állítja be, addig a Calais-ba érkezettek hirtelen embercsempészbandák és bűnszövetkezetek által odaszállított hordákká válnak, akik randalíroznak és veszélyeztetik a köz- és vagyónbiztonságot. Míg a Magyarország déli részére tervezett kerítés az önfeladás-bajnokságban kiütéses győzelmet arató német médiában, de az angolszász ballibeknél is tűrhetetlen, európai alapértékekkel szembeni merénylet, addig a Csalagút-menti kerítés bővítése, infravédelemmel való ellátása nemcsak szükséges és helyes, de Európa-konform is. (Görögország már 2012-ben falat épített. Fal épült Bulgáriában, Spanyolországban, Ukrajna és Oroszország között egy 200 mérföld hosszú szakaszon, Észtország és Oroszország között 70 mérföldön keresztül stb. Izraelre és az USA-ra nem térek ki, mert minket most első sorban Európa érdekel. Ennyit a nagyon tájékozott francia külügyminiszter beszólásá-

ról.) Ne csodálkozzunk, hogy önálló gondolkodásra képtelen magyar klónjaik is ugyanezeket a szólamokat szajkózzák.

*„A Nyugatot azért nem érti
a posztkommunizmust,
mert a kommunizmus valódi
természetét sem értette meg soha.”*

Jean-François Revel

Térségünk vezetői józanabb magatartást tanúsítanak, mint Európa nyugati és északi fele. Értelmiségi elitünknek van felelős része is, mert a kommunizmus alatt a kimondott vagy leírt szó nemritkán halálos kockázattal járt. Ők nem fogadják el az *újbeszédet* követelő politikailag korrekt kánon sem, ahogy nem tették magukévá és nem szolgálták ki a kommunista agitpropot sem. A Nyugatot majmoló ballib tábor feltétlen elköteleződése nemcsak kisebbségi érzéséből, de abból a beidegződéséből is fakad, hogy fenntartás nélkül átvette a Moszkvából kapott paneleket. Igazán nem nagy váltás, hogy most a Berlinből jövő mantrákat kell szajkózniuk. Nem is érnének rá saját panelek kidolgozására, mert nem maradna elég idejük és energiájuk a gyűlölködésre. Márpedig sokkal egyszerűbb gyűlöletet szítani és kiközösítésre ítélni mindenkit, aki kérdez és érvel, mint a válaszokkal bibelődni. Csak az időzítésükkel van baj. Mint az amerikai demokrata elnökjelölt-aspiráns *Bernie Sanders*ével, aki 1988-ban azért utazott nászútra a Szovjetunióba, hogy hitet tegyen a szovjet modell mellett. Amint az európai polgár életébe belépnek a militáns iszlámhívók, és terrorizálni kezdik leánygyermekünket rövid szoknyáik és kilátszó hajuk miatt, már késő lesz. Akkor már késő lesz felismerni, hogy nem az egymű párok házasságkötéshez való joga a legégetőbb probléma, ami megoldásra vár.

Közép-Európa életöszöne még működik. *Robert Fico* arról beszél, hogy a kialakult helyzetet nem Szlovákia okozta, nincs benne felelőssége, és nem áll szándékában megoldásában részt venni. Szlovákia 200 szír keresztényt hajlandó befogadni, muszlimot egyet sem. 500 fő ideiglenes ellátásával kisegítik ugyan az osztrákokat – ahol 100 ezerhez közelít a menekültstátuszt kérők száma –, de nem maradhatnak náluk. A csehek azzal érvelnek, hogy ők monolit kultúrában élnek, és ezen nem hajlandóak változtatni. „Nem vagyunk hozzászokva másokhoz, és óvatosak is vagyunk” – nyilatkozta egyik vezető politikusuk. 1500 fő befogadását vállalták azzal a kikötéssel, hogy képesek integrálódni a cseh társadalomba, és megtalálják a helyüket a munkaerőpiacon. „Azonnal le kell zárni a schengeni övezet külső határait, és ezt az európai területet védeni kell a menekültek beözönlése előtt. A határok védelmébe a NATO-nak is be kellene kapcsolódnia” – jelentette ki *Andrej Babiš*, a cseh kormányfő helyettese, pénzügyminiszter. A lengyelek ugyanezekkel a feltételekkel 2000 főt fogadnak be, a litvánok 250-et. Az új lengyel elnök arra is felhívta Európa figyelmét, országának készen kell állnia arra, hogy ha ukrán menekültek indulnak nyugatra, befogadhassák őket. Ez ránk is vonatkozik!

Magyarországon eddig 160 ezer *telepes* haladt át, az év végéig ez a szám *háromszázezerre* is nőhet. A menekültellátást kérők száma 6 ezer felett van. 2014-ben 42 777 menekült kérvényezett nálunk tartózkodást, 483-an kaptak letelepedési engedélyt. Ez a bevándorlási hullám zömében olyan gazdasági bevándorlókból áll, akik, mint ahogy azt Európa mostani vezetői is elismerték, a jobb életszínvonal reményében indultak útnak, hogy új hazát keressenek. A Németország által Európára és Magyarországra kényszerített áldozati kultúra a telepeseket is felbátorítja, ami csak növeli térségünk németekkel szembeni ellenérzését. Nagyon jól értjük ugyanis, hogy az az évi 12-13 000 euró, amit Németország egy telepesre költ, jóval magasabb a magyar vagy a többi egykori szocialista ország átlagkereseteinél. Térségünk polgárai egyértelműen ebben a támogatási rendszerben látják az okát és a magyarázatát az Európára zúduló emberáradatnak.

*„Csak azért, mert valaki szegény,
nem tarthat igényt arra,
hogy »mentőövként« európaivá
válhasson. A tömeges szegénység
leküzdésének egyetlen módszere,
ha a szegényebb országok
felzárkóznak a jobbmódúakhoz.”*

Paul Collier

A legtöbb *telepes* Németországba, Svédországba, Ausztriába, Angliába, illetve a többi jóléti országba igyekszik. Rajtuk csak áthaladnak. Németország politikai és médiaelitje szemmel láthatólag nem fogta még fel, hogy ha idén 1 millió új telepest fogad be, akkor a folyamat feltartóztathatatlanná válik. A német állam 35 eurót – több mint 11 ezer forintot! – fizet naponta/személyenként azoknak a családoknak, akik muszlimokat fogadnak be. Ezzel kényelmes megélhetést biztosít a már korábban érkezőknek is. A menekültek minimum havi 1000 euróba kerülnek személyenként, ki tudja, hány éven keresztül. Németország elég szabad és gazdag ahhoz, hogy ezt a problémát kezelje, állítja a német belügyminiszter. Annyira azonban nem szabad, hogy a németeket az iszlám kisebbség veszélyére figyelmeztető *Thilo Sarrazint*, a gleichschaltolt német közélet politikailag inkorrektté ne nyilvánította volna, és rituálisan „ki ne végezte volna”, csak a miheztartás végett. Aki tehát felemelné a szavát, hogy az iszlámáradat veszélyeire figyelmeztessen, tudja, mire számíthat német földön, ahol csak az áldozati szerepben tetszelgőknek és a rájuk hivatkozóknak vannak jogaik, a többiek neve: kuss!

Sigmar Gabriel alkancellár (SPD) megnyilvánulása mindent elmond a mai Németország szellemi és erkölcsi állapotáról. „Vannak európai országok – térségünkről beszél –, amelyek Európára valamiféle előnyközösségként tekintenek, csak akkor vesznek részt az ügyekben, ha pénzt kapnak

érte.” Ne felejtjük el, hogy ha a nyugatnémet szociáldemokratákon múlt volna, Németország, és ezzel Európa nem egyesült volna 25 évvel ezelőtt! Érvelésük egyik eleme akkor is pénzárca-sovinizmusukra épült, ami a *merkel* korszak hivatalos német *szoftpolitikájává* lépett elő. Az alkancellár annak a kifejtésével adós maradt, hogy a telepesek vajon miként tekintenek Európára és azon belül Németországra. Vajon mit látnak benne az előnyökön kívül? Mindaddig, míg az Európai Unióból a *Német Szövetségi Köztársaság* pandantját formálni akaró német elit nem fogja fel, hogy Európa nem attól lesz egységesebb, ha mindenhol kötelezővé teszik az ötlettelen német gazdaságpolitikai előírások betartását, és hogy Európa több mint az euró és a költségvetési egyensúly, esélytelen egy hatékony európai válasz kimunkálása.

„*A mecsetek a kaszárnyáink,
a minaretek a bajonettjeink,
a kupolák a sisakjaink
és a hívők a katonáink.*”

Ziya Gökalp

Európa már kora délelőtt jókedvű vezetője, a luxemburgi *Jean-Claude Juncker*, akinek megválasztását a brit és a magyar miniszterelnök többek között tisztázatlan adó- és megvesztegetési ügyei miatt is ellenezte, szívhez szóló üzenetben fejtette ki álláspontját menekültügyben. Leszögezve, számára Európa értékközösség, ami annyit jelent, hogy számolatlanul be kell fogadnia mindenkit, aki erre jár. A bevándorlók ugyanis szerinte olyan emberek, akik nem voltak annyira szerencsések, hogy a világ egyik leggazdagabb és legstabilabb kontinensére szülessenek. Szívszorítóan naiv és reménytelenül cinikus fejtegetését homályos frázisokba bújtató írása végén leszögezi, hogy Európa kudarcot vall, ha a félelem felülkerekedik, Európa kudarcot vall, ha az önzés kerekedik felül, nem a sok helyen megmutatkozó szolidaritás. Európa – szerinte – terhelhető földrész. Lehet, hogy Európa első embere még nem járt Európa keleti felében? Nem tudja, hogy az itteni életszínvonal töredéke a luxemburginak, a fizetések pedig köszönőviszonyban sincsenek azokkal, amiket az eurobürokraták leakasztanak? Ami pedig a stabilitást illeti, szólhattak volna neki arról, hogy folyt errefelé egy pusztító délszláv háború, aztán egy koszovói, most pedig egy ukrán–orosz folyik éppen. Mint ahogy az is elkerülte a figyelmét, hogyan alakultak az ukrán életszínvonalra vonatkozó adatok az elmúlt években. Persze, ha a stabil és gazdag Nyugat-Európa számolatlanul beengedi az új telepeseket, az legyen az ő gondjuk. (Mondjuk a szírekről való gondoskodás elsősorban „francia belügy”.) Ahogy az is az ő problémájuk lesz, ha integrálásuk és értékrendjeik összeegyeztetése nem sikerül majd.

Angela Merkel német alkancellár nemrég egy tévés beszélgetésben azt válaszolta egy síró palesztin kislánynak, hogy „megértem a helyzetedet. A politika kemény. De te is tudod, ezrek várnak arra, hogy továbbálljanak Európa felé a libanoni palesztin menekülttáborokból. Ha hirtelen azt monda-

nánk, mindannyian jöhettek, akár Afrikából is, azt egyszerűen nem bíránk el.” A liberális sajtó persze az áldozat, a síró kislány pártjára állt mindaddig, míg a családjával Rosstockban élő *Reem Sahwil* nem nyilatkozott a *Die Welt*-nek. A kislány ugyanis elmondta, nem Németországot, hanem Palesztinát tartja hazájának, és reméli, egyszer ott élhet majd, ha majd nem lesz többé Izrael. A meglepett újságírónak kifejtette: „Van vélemény szabadság, itt szabad ezt mondanom, és kész vagyok arra, hogy erről vitatkozzak.” Végül hozzátette: „A szüleim azt mondják, Izrael elűzött minket Palesztinából. Ez igaz, nem?” Választ nem kapott, de sorsa ettől kezdve lekerült a napirendről, nem bizonyult politikailag korrektnek. Néhány héttel később a kancellár véleménye – akinek a nevéből képzett „merkelezés” szó az idei szlengben csúcspontot döntött (jelentése: semmittevés, halogatás, kibekkelés) – teljesen megváltozott. Biankó letelepedést ígért minden szír és iraki „menekültnek” – vagy mégsem? –, akik felhívását kerengőre milliósámmra követik majd. (3,5 millió szír menekült van Törökországban, Jordániában, Libanonban.) A már úton lévő vagy átmeneti táborokban tartózkodó bevándorlók papírjaikat megsemmisítve, illetve hamisakat beszerezve még öntudatosabban és arrogánsabban csörtetnek majd keresztül Európán.

„Németország nem engedi, hogy gyűlölettől fröcsögő rigmusokkal fogadják vagy ordibáló részeket fenyegetessék a menekülteket, akiknek nehéz élethelyzetéről mindenkinek el kellene gondolkodnia” – fenyegeti polgártársait és az európaiakat az egyszerre oly érző szívűvé vált kancellár, akinek több mint évtizedes időszaka alatt egyetlen megjegyezhető mondata volt, mégpedig az, hogy a multikulturalizmus megbukott. Ennek ellenére a nemzeti identitás nélküli Németország továbbra is a bukott multikultit erőlteti, és ami még nagyobb baj, az egész kontinensre is rá akarja kényszeríteni. Azzal érvel, hogy az öregedő Németország számára áldás a bevándorlás, mert a munkájukra szükség van, az új telepesek pedig jól képzettek.

Ulrich Reitz, a CDU-közeli *Focus* magazin főszerkesztője szerint a muszlim milliók betelepítése a kettéparancsolt Németország újraegyesítéséhez hasonlít! „Az újraegyesítéssel Németország keletibb és protestánsabb lett. Ezzel az új népvándorlással, mely a kudarcos Közel-Keletről és az afrikai országokból jön, Németország délibb, színesebb, fiatalabb és muszlimabb lesz.” Szerinte Németországnak büszkének kell lennie arra, hogy ezek a tömegek hozzájuk akarnak jönni. És nem kell félnie tőlük, hiszen ők nem idegengyűlölők, hanem *internacionalisták*, olyan ország, mely *mentálisan globalizálva* lett. Ez a mentálisan globalizált, internacionalista Németország, méreténél és gazdasági erejénél, valamint geopolitikai elhelyezkedésénél fogva újra Európa problémájává vált. Hogy mekkora a baj, azt a fenti szöveg elolvasása után senki nem bagatellizálhatja el. A németek oda jutottak, hogy nem maradt közöttük senki, aki magát öntudatos, büszke patriótának merné nevezni, és ki merne állni a sajátjaiért.

A nyolcvanas évek egyik sikerfilmje volt *Az elveszett frigyűző* *Harrison Forddal* *Indiana Jones* szerepében. A film egyik jelenetében egy fekete, törzsi ruhába öltözött harcos őseitől öröklött handszárjával harcművészeti mozdulatokat bemutatva fenyegeti Indiana Jonest, aki ezt különösebben nem díjazza – előveszi coltját, és lelövi. A

jelenet jól példázza a különböző kultúrák közötti kommunikáció nehézségét, egyes esetekben lehetetlenségét. Lehet az új telepeseket, még a köztük megbúvó terroristákat is, éhező és szomjazó rászorultaknak látni és láttatni, ahogy ezt a Deutsche Welle német közszolgálati csatorna honlapján megjelentetett cikk is teszi, az alábbiakat adva egy magyar református lelkész, Varga Tibor szájába: „Nem tudom megérteni, hogy konzervatív politikusok hogyan óvhatnak minket attól a biztonsági kockázattól, amit Európa számára jelenthet a menekülthullám. Még ha biztos is lennék benne, hogy valamelyik terrorista, akkor is mit tehetnék, ha éhes és szomjas? – kérdi, majd hozzáteszi: ezekkel találkoztam, és eddig még egyikük sem gyilkolt meg.” Engem meggyőzött. Tök jó. Százezerszámra özönlenek a papírok nélküli muszlimok mindenféle ellenőrzés nélkül Európába, miközben az európai polgárok papírjait ellenőrzik, motozás alá vetik, átvilágítják őket, vizüket elkobozzák, ha repülőre vagy hajóra kívánnak szállni.

„A menekültek ellenőrizetlen beözönlése az emberekben félelmet kelt. Félnek, és nemcsak Szlovákiában, de egész Európában. Ne tegyünk úgy, mintha nem látnánk a jelenség okait, és ne tegyünk úgy, mintha képesek lennénk megoldani ezt a problémát oly módon, hogy mindenkit tárt karokkal fogadunk, függetlenül attól, hogy gazdasági spekulánsokról vagy olyan emberekről van szó, akiknek reálisan szükségük van életük, egészségük és családjuk megvédésére. A migrációt illetően az európai politika teljes mértékben csődöt mondott. Miként lehetséges az, hogy ha Görögországnak pénzre van szüksége, 24 órán belül csúcsértekezletet hívunk össze, de ha emberek halnak meg, képtelenek vagyunk az afrikai országok részvételével összejönni és kimondani, hogy a problémát ott kell megoldani, ahol keletkezett” – fogalmazott a szlovák kormányfő.

Az Európai Unió elitje csődöt mondott. Nem volt képes a ritmusváltásra a bipoláris világ összeomlását követően. Nem volt képes levonni a tanulságot a 2008-as gazdasági válságból. Nem képes alkalmas vezetőket választani az unió élére. És ami a lényeg, nem képes az európai politikát alakítani. Anglia a kilépését fontolgatja, Görögországban állandósult a gazdasági és politikai válsághelyzet. Franciaország vezetésére olyan erő készülődik, amely tényként kezeli az eurózónából való kilépést. Hova lett a közös jövőkép, a közös európai álmom? Az unió élén álló tehetségtelen politikusokat mindenki semmibe veszi, hiszen még azt sem fogják fel, hogy a határok biztosítása nélküli Európa nem Európa. Egy „örök békére lefegyverzett, gyenge, passzív Európa áll szemben mozgó és növekvő belső és külső kihívásokkal.” Az az Európai Unió pedig, amelyik nem képes az európaiak érdekeit képviselni, az európai polgárokat megvédeni, biztonságukat szavatolni, felesleges ballasztá válik. Az európai civilizáció, a mi civilizációnk, óriási értéket képvisel, méltán ébreszt tiszteletet mindenki, amit kötelességünk megőrizni, megvédeni és továbbfejleszteni.

Forrás: Schmidt Mária blogja
(http://latoszogblog.hu/blog/kopogtatas_nelkul)

A kormány Istentől kapott feladatának tekinti hazánk és népünk védelmezését

Csongrádi református templomok

A Csongrádi Református Egyházmegye állásfoglalása

„Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” (2Tim 1,7)

A Csongrádi Református Egyházmegye, mint a migrációs válságban eddig leginkább érintett területen élő református közösségek összessége, az alábbi nyilatkozatot teszi és adja közre.

1. Valljuk, hogy a teremtő Isten szabta meg a népek idejét és helyét, hogy hol lakjanak. Ebből következik, hogy egy ország és nép vezetői védik azt a területet és az ott lakókat, amit Isten nekik kirendelt.

Hálát adunk Istennek, hogy országunknak jelenleg olyan kormányzata van, amelyik Istentől kapott feladatának tekinti hazánk és népünk védelmezését (Róma 13,1-8), úgy, hogy közben a felebaráti szeretetet szorgalmazza és gyakorolja a hazánk területére érkezőkkel szemben.

Továbbá, hálát adunk Istennek a rendvédelmi erők háttérőrizeti tevékenységéért, amit – mint helyben lakók közelről is tapasztalva – szakszerűnek, arányosnak és emberségesnek ítélnék. Látva, hogy a rendvédelmi erők tagjaira nagy pszichikai és lelki nyomás nehezedik, felajánljuk segítségünket az állomány szükség szerinti lelkigondozásában.

Megalapozatlannak és elfogadhatatlannak tartjuk azok megnyilvánulásait, akik mindezért hazug kritikával illetik hazánkat, és kérjük őket, hogy gyakoroljanak önkritikát!

2. Tudatában vagyunk annak, hogy a bevándorlók többsége olyan országokból érkezik, melyek Jézus Krisztusnak és a kereszténységnek nyílt ellenségei, s melyekben az ottani ke-

resztényeket hitük miatt üldözik. A szír és kurd keresztények már hangot is adtak megdöbbenésüknek, hogy a “keresztény” Európa azokat segíti, akik hazájukban a keresztényeket gyilkolták. Lehet, hogy akik ide érkeznek, ebben aktívan nem vettek részt, de elég az is, ha egyetértettek az üldözéssel, vagy nem emelték fel szavukat ellene, miközben ide érkezve követelik a maguk számára az emberi jogok betartását. Miközben hálát adunk Istennek azért, hogy ígérete szerint világszerte őrzi az ő Egyházát, aközben kötelességünknek érezzük, hogy szolidaritást vállaljunk a világ bármely részén élő keresztény emberrel és tiltakozunk a világ bármely részén zajló szervezett, vagy spontán keresztényüldözés ellen.

3. Hisszük, hogy Isten a történelem ura, s minden esemény az ő bölcs elhatározásából fakad, és akarata nélkül semmi nem történhet meg – így a jelenlegi migrációs történések mögött is őt látjuk. A bibliai kereszténység tudatában van annak, hogy az iszlám – amit a bevándorlók hoznak Európába – Jézust, mint Isten Fiát, megváltót – elutasítja. Ennek ellenére segítséget nyújtunk nekik a felebaráti szeretet jegyében, melyet Jézus parancsolt nekünk. Ennek jegyében üdvözljük a Magyar Református Szeretetszolgálat és a Református Menekültmisszió áldozatos munkáját, amelyet a református hitelveknek megfelelően, nem látványosan, de nagyon célszerűen végeztek és végeznek a menekültek közt.

Tevékenységük támogatására mindenkit szeretettel buzdítunk! Segítségünk azonban nem jelenti azt, hogy egyetértünk vallásukkal. Hirdetni kívánjuk nekik Jézus evangéliumát, és segíteni szeretnénk őket a Jézusba vetett hitre eljutni.

4. Szomorúan látjuk, hogy Európa országai – hazánkat is beleértve – egy több évszázada tartó folyamat során letértek a keresztény hit alapjairól. E hitehagyás ellenére Isten mindeddig megőrizte ezeket az országokat. Jósága eddig is arra kötelezett minket, hogy ne hagyjuk őt figyelmen kívül, hanem keressük és elhíve irántunk való szeretetét hozzá térjünk. Most – a migrációs eseményeket ítéleteként értelmezve – úgy véljük, arra figyelmeztet bennünket, hogy mielőbb kezdjük keresni őt, higgyünk Jézus Krisztus evangéliumában és az ő megváltásának bűnét megbánva térjünk vissza őhozzá, kezdjük el őt dicsőíteni és örömmel az ő akarata szerint élni.

Makó, 2015. szeptember 25.

Forrás: reformatus.hu/mutat/11383

Mapping The Response

To The Refugee and Migrant Crisis In The European Baptist Federation (EBF) Region

Lapzárta előtt érkezett a Európai Baptista Szövetség migrációs helyzettel kapcsolatos összefoglaló anyaga és az EBF szófiai közgyűlésén 2015 szeptemberben elfogadott határozat a migránskérdésről, melyeket változtatás nélkül közlünk lapunkban.

Bár angol nyelvűek, mégis reméljük, sokaknak jó támpontokat és kiegészítő információkat fognak adni. (A szerk.)

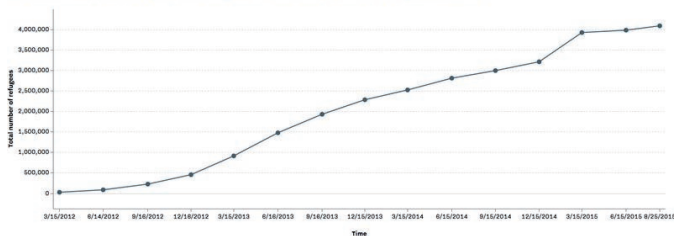
EBF Refugee Crisis Working Group

- *Rupen Das*, rupen.das@gmail.com, Chair of the Working Group, Member of the Faculty of IBTSC Amsterdam and Consultant for Mission and Development, EBF
- *Helle Liht*, helle@ebf.org, Assistant General Secretary, EBF
- *Thomas Klammt*, TKlammt@baptisten.de, Coordinator for Integration and Migration Issues, Union of Evangelical Free Churches (Baptists) in Germany
- *Daniel Råsberg*, daniel.rasberg@efk.se, Project Manager Region Europe/Middle East, InterAct Sweden
- *Bela Szilagyi*, bela@baptistasegely.hu, Vice President, Hungarian Baptist Aid

Background and Context of the Refugee Crisis

Europe has always been a preferred destination for migrants from North Africa, as well as refugees and migrants from the Near East, and parts of Asia. However, within a year of the start of the Syrian civil war, there has been a steady growing influx of migrants and refugees from Syria. With only a portion of the 3.8 million Syrians who are now refugees reaching Europe, this only reached crisis proportions since July 2015. While many would not technically be classified as refugees as per the criteria used by UNHCR, they are never-theless

Total number of Syrian refugees, March 2012 to August 2015

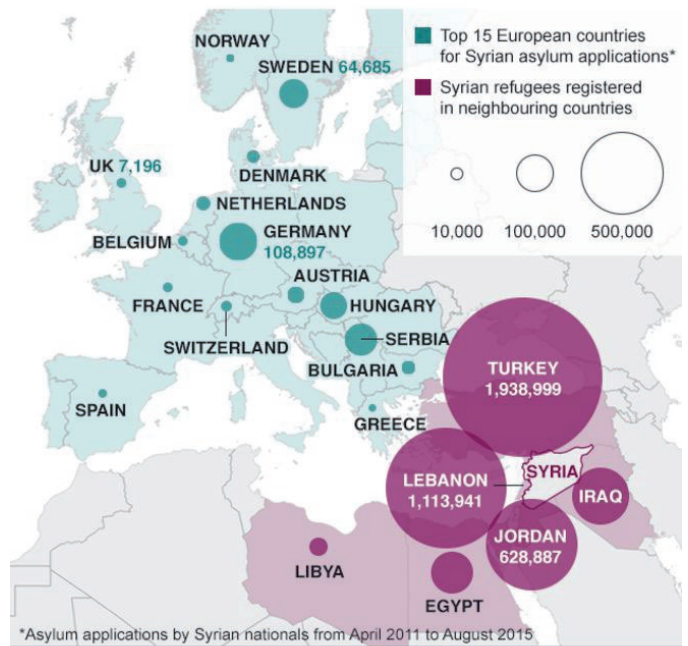

Source: UNHCR

migrants fleeing from a devastated country, where the economy and infrastructure has been destroyed and where the prospects of surviving and earning even the bare minimum is diminishing by the day.

As dramatic the numbers are for Europe, it is important to put the numbers into perspective by understanding how many refugees the neighbouring countries of Lebanon, Jordan, Turkey and Iraq, who have significant less capacity, are

Syrians in neighbouring countries and Europe

*Asylum applications by Syrian nationals from April 2011 to August 2015

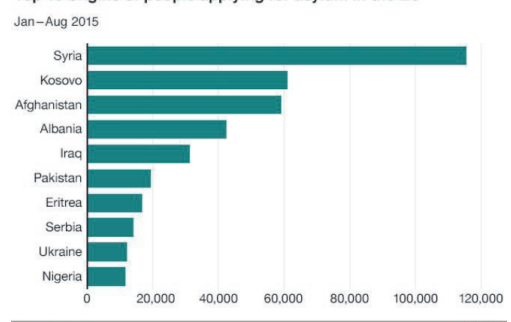
Source: UNHCR

accommodating.

The Syrian refugees and migrants are being joined

Top 10 origins of people applying for asylum in the EU

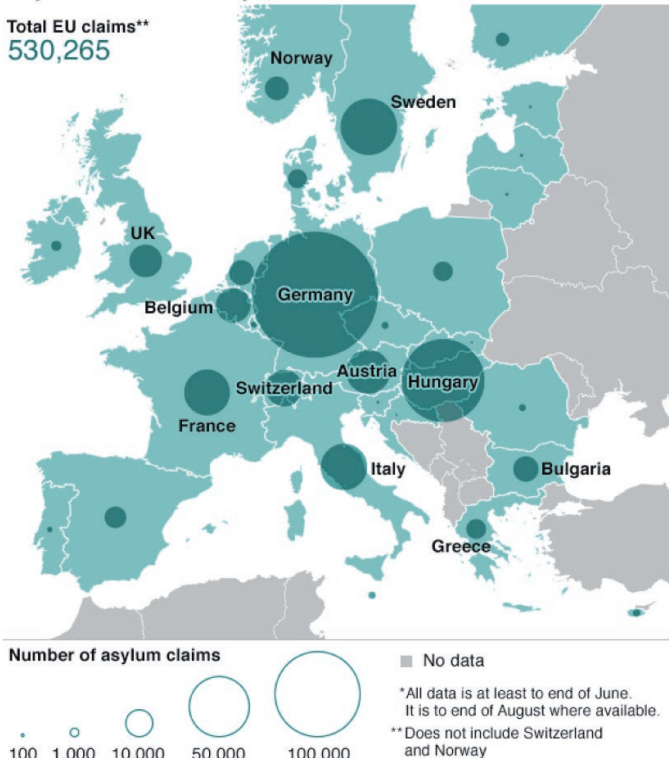
Source: Eurostat

by significant numbers from Iraq, Afghanistan, and Iran (till recently).

Asylum claims in Europe, 2015*

Total EU claims**
530,265

Source: Eurostat

The number of asylum claims by all refugees and migrants in the EU in 2015 till the end of June is over half a million.

The refugees and migrants are following a variety of routes into Europe. Their primary objective is to reach Germany

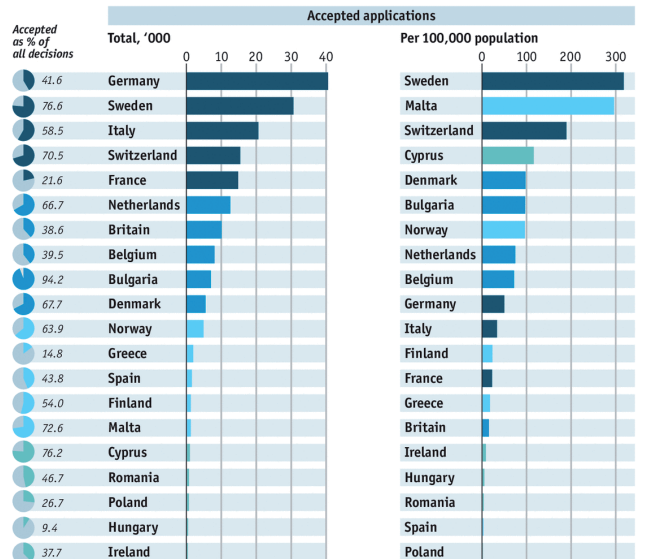

and Sweden, but they are also heading to other destinations-such as the UK, France, Spain and Norway.

There is a perception based on the number of asylum applications approved in 2014, that certain countries such as Sweden and Germany are accommodating the largest numbers. However in 2015 when viewed as the number of asylum application per 100,000 local populations, countries

How much room at the inn?

European decisions on asylum applications *, 2014

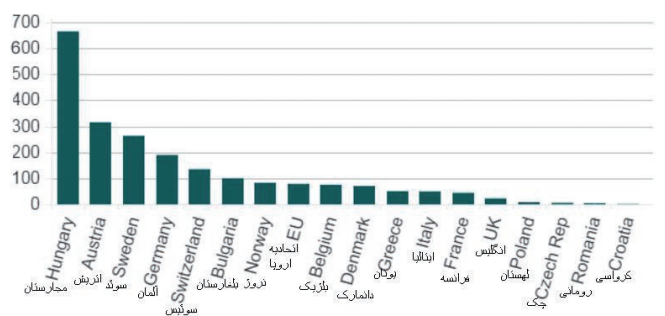
Source: Eurostat

*First-instance decisions only

Economist.com

Asylum applications per 100,000 local population

Jan - Jun 2015

Source: Eurostat

like Hungary and Austria are carrying a significantly higher burden.

There is much discussion within the European Union (EU) about sharing the burden of the migrants and refugees, but there is no agreement yet. The proposed numbers are as follows.

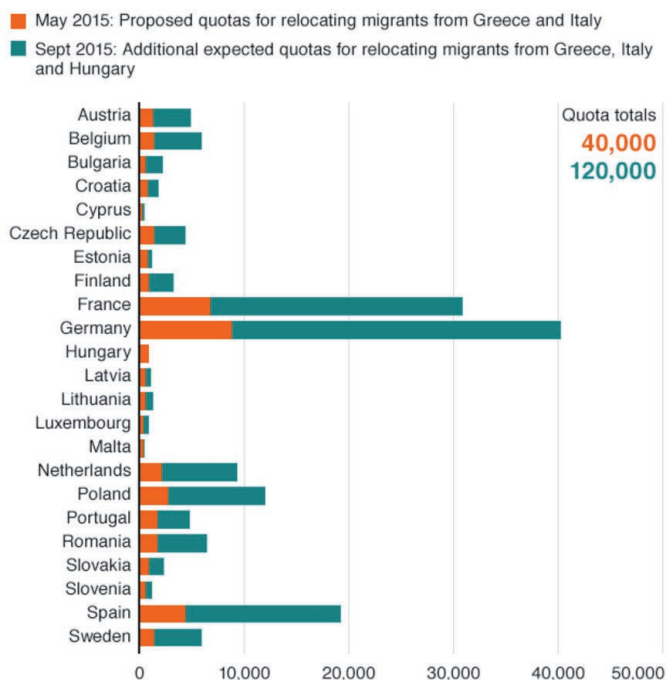
A Szolgatárs a Facebookon:
facebook.com/szolgatars

Responses Of The Member Unions of the EBF Till Date

For detailed reports and stories from the various Unions, please see <http://ebf.org/initiatives>

Country	Assistance being provided	Sources of Funding	Identified Needs
Croatia	Food to refugees at the camp in Opatovac. Volunteers to assist in the camp	In Kind supplies from local churches, Christian organizations, as well as donations from overseas (Portugal and UK) and a Church in Sweden. Virginia Baptists InterAct Sweden BWAid	Prayer Volunteers Funding
Germany	Overseas: Funding for refugee projects in Lebanon and Turkey Germany: Language courses, Playing with children, Sports, Distribution of clothes, Bible study, Intercultural events, Meals, Visits	Local churches Private individuals Some from NGOs	Political advocacy European cooperation
Great Britain	As a Union, they have been doing a lot of advocacy with the Government to increase the number of asylum seekers and the aid that is being provided. Some churches are acting as collection points for supplies and items needed, as well as providing services as needed. They have had a very good response to churches wanting to provide spaces for refugees and migrants.	Local churches	
Hungary (Hungarian Baptist Aid)	Providing - Food packages, hygiene kits, drinking water, sanitation facilities (W.A.S.H), medical assistance, warm clothing, sleeping bags, and blankets. Providing assistance at Budapest Western and Eastern Railway Station, Horgos-Röske Serbian Hungarian border , Opatovic Camp, Croatian-Serbian border , Szentgotthárd Hungarian-Austrian border Barcs	Hungarian Baptist Aid's own resources, Private donations, in-kind donations from Hungarian partner organizations, and international partners: Sweden, Netherlands, USA Funds from international partner organizations: Tearfund, Immanuel Baptist Church, USA, Netherlands	Euros 50,000
Italy	Responding through a coalition of the Federation of Protestant Churches in Italy (FCEI) in the following projects - Mediterranean Hope, The Relocation Desk, and the Ecumenical Scholarship program	Local churches	
Iraq (Baptist Church of Baghdad)	Provide food One time distribution: Electric Heaters, Mattresses, and Blankets	Some churches in the US and Australia, GBaid, BWAid	Continuing needs for food, blankets, mattresses, electric heaters, medicines, etc. Need about \$100,000.
Lebanon (LSESD)	Working through local churches in Lebanon, Syria and Iraq, LSESD is providing access to food, health care, water, education and psychosocial support. It is addressing the needs of women and children	Local churches Grants from NGOs, governments, foundations and other institutional donors	Continued funding for access to food, health care and education
Netherlands	Netherlands – some churches work with migrants at the permanent centers in welcoming activities as well as providing clothing, sleeping bags, (stuffed) toys, and welcoming packages. Middle East – funding relief projects with partners in the region	Local churches Individuals	
Serbia (North)	Providing food, water and hygiene items the refugees at the border with Hungary	Funds and donations from local churches	
Serbia (South)	Food, waterproof jackets and mattresses at the refugee camps in Miratovac and Presevo as well as the camps in Sid, near the Croatian border	Come Over and Help BWAid Blythswood Care	Euros 11,800 monthly for three months for food and bread, hygienic material, shoes, and waterproof jackets for 2,000 individuals, 30% of whom are women and children
Sweden (InterAct)	International: Support to Lebanon, Croatia Baptists, Bread of Life, Serbia. Sweden: Assisting 5,000 refugees weekly with asylum assistance, language cafe, material support, food and shelter. Resources to churches that want to help refugees, as well as mapping how churches are already responding and creating a network	Local churches Second hand shops Municipalities	Develop and EBF wide platform for sharing information and tools for language learning, information regarding asylum seeking etc. Also collecting information about ongoing interventions and available resources where they can learn from each other and share what is relevant

Number of migrants EU countries are being asked to take

UK, Ireland and Denmark can choose whether to take part in the quota scheme

Source: European Commission/Reuters

CROATIA

Union: Baptist Union of Croatia

Situation in the Country

A refugee camp was initially established at Opatovac (which is located on the road from Vukovar to Ilok, 12 km from Tovarnik and 17 km from Vukovar) was 48 hours. Since then, there has been a lot more organization and order in working with the refugees.

Number of Refugees and Migrants Being Assisted

The numbers fluctuate. Initially food was provided by the Union to a 1,000 individuals. Since, there have been at least 7,000 in the camp on Opatovac.

Funding Received Till Date

Local churches, Virginia Baptists, InterAct Sweden, A local church in Sweden, Christian organizations, and charities and individuals in the UK and Portugal.

Types of Assistance Being Provided and the Response Till Date

- The Croatian Baptists led by their General Secretary Zeljko Mraz have been involved right from the beginning in co-ordination with the Mayor of Zagreb, Milan Bandic, and other institutions, religious communities and NGO's to direct a joint appeal to the citizens of their country to help.
- The churches in Zagreb organized themselves in the collection and distribution of donations. They were provided with a space of 80m2 (free of charge) by a Syrian gentleman, who has been living and working in Zagreb for many years, where they could collect, pack and distribute help.

- Supplies collected from churches as well as through STEP (IFES Croatia) in addition to purchases. Supplies are now shipped from Zagreb go to Opatovac. They have been invited by the Red Cross and the Assistant Minister of Internal Affairs to provide assistance inside the camp in Opatovac. They are one of the few organizations that are allowed inside the camp. Their partners NGO Remar and Hungarian Baptist Aid assist them. Besides Baptists, these also include volunteers from the Pentecostal church, some citizens from Osijek, and a volunteer from Fokus that came all the way from Split
- They have been receiving supplies from a number of organizations in Croatia and overseas (Portugal, the UK and Sweden and these are stored at the warehouse in Vinkovci and then distributed.
- Frank Bosch with his clown equipment has been entertaining children with songs and games.
- Needs Identified by the Union and Churches:
- Prayer - for the refugees, for the volunteers that are working tirelessly, and also for the police who is handling all of this very efficiently and professionally. So pray for all the people who are involved in this crisis, and also that the Lord puts an end to this great wave, to have peace restored where there's war, so that people don't need to leave their homes.
- For volunteers who are willing to dedicate a week in shifts. The Union will organize housing.
- They are still trying to organize financial help with other Baptist unions in Europe and USA, because they have run out of funds - all financial help is very welcome.

GERMANY

Union: Union of Evangelical Free Churches (Baptists) in Germany

Number of Churches Providing Assistance

40

Number of Refugees and Migrants Being Assisted

At least 1,000 in Germany

Assistance Being Provided Through Other Agencies

Internationally through partners in Lebanon and Turkey. In Germany through many church networks both ecumenical and political.

Type of Assistance That has been Provided Till Date:

Language courses, Playing with children, Sports, Distribution of clothes, Bible study, Intercultural events, Meals, Visits

Funding Accessed till Date

Mainly from churches and private donations and some from NGOs.

Needs Identified by the Churches

Political advocacy and European cooperation

Other Key Activities Till Date

- Resolution by the Annual Assembly (Kassel, May 2015): Welcoming the strangers

- Discussion forum about migration and integration at the Annual Assembly in May 2015
- Representative of Free churches in the church commission dealing with the government institution for migration (BAMF)
- Material and networking concerning “Kirchenasyl” (“sanctuary” offering protection for asylum applicants)
- Enquiry to the churches about their involvement in Sep 2015
- Workshop on refugee help at the “Kreativtag” in Oct 2015
- Forum for refugee help planned for April 2016
- Communication of refugee issues regularly in the German Baptist Union’s newsletters and magazines, on the website.
- Policy for donations: preferably to help the pressing needs in Lebanon, Turkey and Ukraine

Fundraising Till Date

Quite immediately, churches and individuals were responding to the media coverage of the crisis, asking our national administration: “Where can we send our offerings and donations to help refugees?”

Our first response: Financial help is most needed not here in Germany, but especially in Lebanon and Turkey; we can channel it to the refugee help there through German Baptist Aid and European Baptist Aid.

Then we also established an account for refugee projects in our churches (“Gemeinden helfen Flüchtlingen”). Money collected there is distributed to churches that provide information about their project, its budget and the need for external funding.

We receive donations and offerings for both purposes.

Experience with Migrants and Refugees

German Baptist churches have developed a strong sense of involvement in the affairs of their hometowns and regions. Many social projects have been established with the motto from Jeremiah 29:7 (“seek the peace and prosperity of the city”) and in the light of Jesus’ teachings in Matthew 25:31-46. Churches have learnt to be “missional” in the sense that their involvement in the community is part of God’s redemptive mission in our world.!

Another preparation for the refugee challenge has been the growing number of migrant churches associated with our union. For 10 years already we have seen groups of francophone Africans, Vietnamese or Tamil speakers and others become affiliated or member churches in our union. During the last five years we have trained over 20 migrant leaders and 10 of them are ordained pastors already.

Then came the experience that some of the new refugees especially from Iran have come as Christians fleeing the persecution in Iran or have converted to the Christian faith in Germany. Many Baptist churches have accepted these Iranian Christians into membership; many of them were baptized in our churches. So now, we find ourselves not only trying to handle the challenge of migration, but in fact celebrating the new diversity in our churches and union. Our motto for 2015/16 is “Bunte Gemeinde”, meaning: we celebrate diversity and discover Christ in the other, the stranger.

Other Relevant Information

While we see refugee help in Europe to be an urgent issue, we know that the challenges of migration and integration will remain on our agenda for many years to come. And we understand cultural diversity to be a reality and strength of the Christian church since Pentecost and even in heaven (Revelations 7,9)

Some weeks down the line, the media hype about the German welcoming culture has dried out. We are now facing the challenges of receiving, supporting and integrating hundreds of thousands of refugees.

The discussion about the political response to this challenge is getting more diverse and heated. Unfortunately we observe the polarization of positions in this debate and little effort for mutual understanding and searching for solutions together.

We ask ourselves what we can do as churches and as a union to improve the culture of discourse: allowing and inviting people to voice their questions and fears, positions and opposition and so on.

GREAT BRITAIN

Union: Baptist Union of Great Britain

Number of Churches Providing Assistance:

no data

Response Till Date:

- Advocacy - Visit to the migrants’ camp in Calais by two Baptist pastors and some Baptist youth for fact finding. They also took some aid with them. Have since been sharing stories and lobbying charities for support.
- Lynn Green, the General Secretary, along with other ecumenical partners provided a public statement on the situation in Calais.
- Petitioning, in a variety of forums to ask the government to accept more asylum seekers and to increase the support to refugee migrants in the UK.
- Baptist churches have offered 300 spaces to house migrants and refugees.
- A member of a Baptist church heads a charity called Home for Good. Till date 9,000 people (mainly from churches) have responded to foster refugee and migrant children from the Middle East.
- Many churches are acting as collection points for items that can be used by the refugees.

Experience with Migrants and Refugees

A number of churches in the Union have over the years been providing services to asylum seekers such as operating a drop in centre, providing food, clothing, household goods, advice, a shower, a hot meal, and generally a place of welcome and safety.

HUNGARY

Union: Baptist Union of Hungary; Hungarian Baptist Aid.

Churches Involved in Providing Assistance

Kelebia, Tompa, Győr, Szeged, Zákány, Budapest, Verőce, Velenec.

Number of Refugees and Migrants Being Assisted

Between 10,000-12,000 as of October 9, 2015

Assistance Being Provided Through Other Agencies

Providing assistance at Budapest Western and Eastern Railway Station, Horgos-Röszke Serbian Hungarian border, Opatovic Camp - Croatian - Serbian border, Szentgotthárd Hungarian-Austrian border Barcs.

Assistance That has been Provided Till Date

Food packages, hygiene kits, drinking water, sanitation facilities (W.A.S.H), medical assistance, warm clothing, sleeping bags, and blankets.

Funding and Donors

Euros 65,000 as of Oct. 6, 2015. Hungarian Baptist Aid's own resources, private donations, in-kind donations from Hungarian partner organizations, and international partners: Sweden, Netherlands, USA Funds from international partner organizations: Tearfund, Immanuel Baptist Church, USA, Netherlands.

Several BU Churches have provided relief items and volunteers, no financial fundraising was done in the Churches.

Funding Still Needed

Euros 50,000.

Other Needs That Churches and Unions Could Still Address

Professional volunteers for ten-day shifts in Croatia, rental cargo vehicles, non-perishable and culturally acceptable food items (HALAL food), winter sleeping bags (new) Antibacterial hand sanitizer (gel).

Experience with Migrants and Refugees: Extensive global experience in addressing the needs of refugees during crises.

Advocacy and Communications

Communication happens through both the Hungarian media and international media. Below is a list of mediums that this advocacy and communication happens through.

Hungary

- Hungarian Ministry of Human Resources
- Hungarian website of Hungarian Baptist Aid: www.baptis-tasegely.hu
- Social media networks: <https://www.facebook.com/Szere-tetzolgalat>

International

- Local media in Serbia
- Washington Post: *'...to Eva Varga, a 63-year-old doctor providing volunteer help to the migrants Monday, a refugee crisis is the wrong time to play religious politics'. For me, there are no Christian patients and no non-Christian patients,' said Varga, who has provided medical help in countries around the world for the relief organization Hungarian Baptist Aid. There are only my patients, and I'm obliged to take care of them.'* - The Washington Post
- BBC Radio

- English Facebook site of Hungarian Baptist Aid: <https://www.facebook.com/HungarianBaptistAid>
- English articles from Hungarian Baptist Aid:
  - www.hbaid.org
  - <http://www.hbaid.org/hirek/hbaid-news/refugees-children-and-mothers-are-priority>
  - <http://www.hbaid.org/hirek/hbaid-news/hungarian-baptist-aid-and-the-baptists-helping-the-refugees>
  - <http://www.hbaid.org/hirek/hbaid-news/aid-in-serbia-and-croatia>
  - <http://www.hbaid.org/hirek/hbaid-news/bacskossuthfalva-hungarian-baptist-aid-continues-to-primarily-help-children-mothers-and-those-injured>
  - <http://www.hbaid.org/hirek/hbaid-news/american-baptist-donations-arrived>

Other Relevant Information

HBAid works together with Serbian Baptist organizations, Croatian Baptist organizations and also with other NGOs, the Red Cross chapters of the respective countries, as well as the relevant Government organizations of the respective countries. Most currently it is the Government of Croatia in order to have access to the Opatovac Refugee Camp.

ITALY

Union: Christian Evangelical Baptist Union of Italy

Response Till Date

The Union is responding through a coalition of the Federation of Protestant Churches in Italy (FCEI) in the following projects - Mediterranean Hope, The Relocation Desk, and the Ecumenical Scholarship program.

Activities include

Mediterranean Hope: Work is divided into four closely related units: analysis and information flows via the Mediterranean; reception and orientation of migrants and asylum seekers; integration programs; actions aimed at promoting effective migration policies that affect human rights.

The Relocation Desk: Activities at Fiumicino Airport in Rome

The Ecumenical Scholarship Program: Enables refugees to engage in postgraduate studies, vocational training, and Italian language studies. It also provides socio-legal counselling, on-the-job training, internships and vocational courses, career guidance seminars, internship programs in developing countries as a way of stemming the brain-drain effect, conferences and workshops.

IRAQ

Church: Baptist Church of Baghdad. (There is no Baptist Union in Iraq)

Number of Churches Providing Assistance

Only four Evangelical/Protestant churches including on Baptist church, also the Traditional churches) in different ways.

Number of Refugees Being Helped

In cooperation with LSESD in Beirut, assisted 70 families, for nine months and now planning to raise this number to 200 for 6-12 months, in partnering with GBaid, and BWaid.

Type of Assistance Being Provided

Food, blankets, mattresses, electric heaters. Have around 50 Christian families (from Nineveh plain) being assisted monthly, through small packages (Since April 2015). Have 70 Muslim families (Shabak; from Nineveh plain) being assisted monthly (Since January 2015). Also visiting refugees' camps to provide food, each one of these camps had between 20-50 families.

Funding

Have received \$93,080 till date from churches in the US and Australia, GBAid and BWAid. Need about \$100,000 to continue the programs.

Advocacy

The pastor, Rev. Ara Badalian is active in the Iraqi Council for Interreligious Dialogue (ICID), focusing on the conflict between the Majority groups, which has an effect on the situation of the Minorities, specially the Christians.

Experience with Refugees and IDPs

The Baptist Church in Baghdad is collaborating with LSESD in Lebanon and churches in Baghdad in responding to the needs of the IDPs and refugees streaming into Baghdad and building up experience.

LEBANON

Union: Convention of Evangelical Baptist Churches in Lebanon; The Lebanese Society for Educational and Social Development (LSESD)

Number of Churches Providing Assistance

LSESD is implementing its relief program mainly through local churches in Lebanon (at least 21), Syria (at least 6) and Iraq (1).

Number of Refugees and IDPs Being Assisted

7,255 families (43,530 individuals approx.) have access to food every month, 4,560 individuals provided with healthcare, 800 children have access to various kinds of educational programs, 3,160 families provided with blankets, mattresses and NFIs, 200 families have access to clean water.

On-going Response

Access to food, healthcare, education, water and psychosocial support; distribution of blankets and mattresses; milk and diapers for young children, vocational training for children and young adults; training for women; training for churches on gender based violence and child protection.

Source of Funding Till Date

Churches, Baptist Unions, donor governments, foundations, aid agencies, private donors.

Funding Required

Since most of the funding is time bound grants, funding is required to sustain the programs among the refugees and those internally displaced.

NETHERLANDS

Union: Union of Baptist Churches in the Netherlands

Number of Churches Providing Assistance

A few - no exact numbers. There is a general care for all incoming refugees and migrants.

Type of Assistance Being Provided

Netherlands

Once the asylum seekers arrive at a permanent center, is contact with them possible. Many individuals have responded by providing clothing, sleeping bags, (stuffed) toys, and welcoming packages. Some eat and meet activities have been organised as well. Baptist churches are mostly joining these initiatives and not starting them themselves.

Middle East

Have provided funding to projects in the region and are considering new funding.

Experience with Migrants and Refugees

Have some migrant churches in the Union and contacts with new groups have increased over the years. A number of churches provide translation service for migrants, as well as working with asylum seeker centers in activities such as doing activities and eating together, as well as conducting Bible Studies.

There are some good interdenominational organisations that are specialised in different aspects of the work - for example www.gave.nl is an organisation that tries to bring Christians and asylum seekers together. The Protestant Church of the Netherlands has a special representative for migrant-related issues, who is doing a lot in national coordination and political voicing.

Advocacy and Communications

Churches mostly in agreement with what is said by the umbrella organisations (such as the Evangelical Alliance, the Council of Churches). There are close links with these bodies and some members of parliament, like Joel Voordewind from the Christian Union.

Fundraising

Together with quite a lot of Dutch organisations, such as the Evangelical Broadcasting Company, which is coordinating some of the funding. However, most of the organisations working with refugees in Europe that they know are already well supported. So they are considering giving some (more) funds to the Italian project Mediterranean Hope, as well as looking to see if they can support projects in the Middle East.

SERBIA

Union: Union of Baptist Churches in Serbia (Serbia North)

Type of Assistance Already Being Provided

Food, water and personal hygiene items.

Activities Till Date

Individuals in various churches have been helping small groups of migrants for the past three years. With the huge influx, they are trying to provide assistance at the border with

Hungary. The crisis worsened when Hungary closed the border to the refugees.

Union: Union of Evangelical Christians-Baptists of Serbia (Serbia South)

Situation in the Country

As reported by the Baptist Union:

The first appeal for help was received from Presevo and from the local government in Vranje. Not long after that, "Love Your Neighbour" (a local NGO) received an appeal for help from Ministry of Labour, Employment and Social Welfare. The largest influx of migrants is in Miratovac and Presevo.

Number of Churches Providing Assistance

3

Number of Refugees and Migrants Being Assisted

2,000

Type of Assistance Already Being Provided

Food, waterproof jackets and mattresses

Sources of Funding

International

Come Over and Help, BWAid, Blythswood Care.

Local Churches

In spite of being fairly poor, they have been providing clothes, fruits and volunteers

Activities Till Date

They are concentrating their work mostly on the camps at Miratovac and Presevo and also in the camps in Sid, towards the Croatian border.

Proposed On-Going Activities

Providing food and bread, hygienic material, shoes, and waterproof jackets for 2,000 individuals, 30% of whom are women and children.

Funding Required

Euros 11,800 monthly for three months.

Experience in Assisting Refugees and Migrants

"Love Your Neighbour" is an experienced organisation with long experience in with refugees from Croatia, Bosnia and Kosovo. They started their humanitarian work in 1991 and also worked with children in Vranje in southern of Serbia. The work with migrants is just a continuation of their humanitarian work. They are in contact with local governments and also with local churches that wanted to be involved in volunteer help.

SWEDEN

Union: Evangeliska Frikyrkan / InterAct

Number of Local Churches Involved

60 churches

Number of Refugees Being Assisted

About 5,000 weekly

Type of Assistance Being Provided

In the Conflict Zones and Along the Path of the Refugees:

- Support to Lebanon, Croatia Baptists, Bread of Life, Serbia.
  - o In Sweden
- Asylum assistance, language cafe, material support. Food and shelter.
- In Sweden they have provided resources to help churches that want to engage with refugees in their local communities.
- They are also in the process of mapping and creating a network of churches involved in different ways ministering to refugees. So far 60 of their churches have responded telling about many different types of initiatives both of short term character but also ongoing longterm engagements.

Sources of Funding

Local churches and local second-hand shops support International projects. Local projects supported by Churches and Municipalities.

History and Experience in Helping Migrants and Refugees

The last 30 years their churches have been involved in different levels with refugees and migrants. Mainly through opening up churches for activities like language learning, support with asylum process meeting material and spiritual needs. As a union they have a working group supporting churches in their efforts. Produced material to help churches: „Helping the Asylum seeker „, „A multicultural church-insights and lessons learned „, to mention a few. Staff and contact persons that supports churches in these areas.

Advocacy and Communications

They have made several opinion articles in the secular press. The most noted one was signed by 378 pastors. Through ecumenical organisation like Swedish Christian Council they have been active in talking with politicians. They have been involved with advocacy in this issue for 30 years and will continue on different levels.

Needs that EBF can address

- EBFs broad network throughout Europe and the Middle East provides a platform for sharing information and tools to be used in this kind of work. It can involve tools for language learning, information regarding asylum seeking and many other topics.
- Collecting information about ongoing interventions and available resources where they can learn from each other and share what is relevant will be very helpful.

The EBF Council in Sofia, Bulgaria commissioned this report in September 2015. Rupen Das, as part of his role as faculty of IBTSC in providing research and other support to EBF's member Unions, is the primary author of the document, along with other members of the Working Group.

EBF Sofia Resolution on the Migrant Crisis in Europe and the Middle East

Sofia, Bulgaria

23-26 September 2015

The European Baptist Federation Council meeting in Sofia, Bulgaria, 23 rd – 26 th September 2015

Receives with hope and joy God’s love, grace and compassion for every human being revealed in the Gospel of Jesus Christ and experienced through the power of the Holy Spirit.

Remembers in the current situation of refugees, asylum seekers and migrants, God’s command to receive and welcome the stranger:

“When a foreigner resides among you in your land, do not mistreat them. The foreigner residing among you must be treated as your native-born. Love them as yourself, for you were foreigners in Egypt.” I am the Lord your God. Leviticus 19:33–34

Prays for wisdom to be entrusted to governments in Europe and Middle East and for an outpouring of the Holy Spirit to empower the Church in those areas to live out the message of Jesus Christ who said:

“Anyone who wants to be first must be the very last, and the servant of all.” Mark 9:35

Challenges non-biblical attitudes, including rejection of the stranger, which deepen and create harmful divisions and limit compassionate and humanitarian aid towards migrants in Europe and the Middle East.

Encourages Baptists in Europe to an immediate, generous and coordinated response in our countries and local communities. We invite Baptist Unions to pursue meaningful partnerships with national, international agencies, churches and Christian organizations working directly with migrant peoples throughout Europe.

Believes with hope the pilgrim identity of Christian faith and the heavenly citizenship of Christians in God’s creation (Ephesians 3:20), and is renewed in God’s promise of a new heaven and earth (Revelation 21).

